Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Nürnberg], 1. Okt. 1482

[De sanctis]

urn:nbn:de:bsz:31-306723

Visual Library

Lizabeth interpre

tat᷑ de⁹ me⁹ ꝯguit. vl᷑ dei mei ſeptia. l᷑ di
mei ſat᷑itas. Dicit᷑ ḡ p̄mo elizabeth de⁹
me⁹ coḡuit. q꞉ deus eā coḡuit. i. ſuo bn̄placito ob
ſuauit et approbauit vel coḡuit. i. noticiā ſue co-
gnitōnis ſibi īfudit. Scd̓o dr̄ elizabeth. i. dei mei
ſeptia. ip̄a eīm būit ſeptimā dei. vel q꞉ ſepteꝫ opi
bus mīe ſe exercuit. vel q꞉ nunc eſt in ſeptia etate
q̇eſcētiū p̄uētura. ⁊ tādē ī octaua reſurgētiū. vel
ꝓpt̄ ſepteꝫ ſtat⁹ in qbꝫ fuit. Ip̄a nāqꝫ fuit ī ſtatu
virgīali. Scd̓o ī ſtatu ꝯiugali. Tercō in ſtatu vi-
duali. Q̄rto ī ſtatu actiuo. Quīto ī ſtatu ꝯtēpla
tiuo. Sexto ī ſtatu r̄ligioſo. Et nc̄ ſeptio in ſtatu
glorioſo. Et iſti ſeptē ſtat⁹ maīfeſte ꝯtinēt᷑ ī legē
da ſua. vt poſſit dici de ea qd̓ dr̄ ī daniele de na-
bucho. Septē tp̄a mutāt᷑ ſup̱ eā. Tercio dr̄ dei
mei ſaturitas. de⁹ eīm mō ſatiauit eam et r̄pleuit
ſplēdoē ꝟitatis. dulcedīe ſuauitatis. ⁊ vigoē tri-
nitatis. Vn̄ aug. ī li. de ci. dei. agēs d̓ cītate dei vi
get. ī ꝟitate dei lucet. In ꝟitate dei gaudet.

Lizabeth illuſtris

regis vngarie filia. genē nobil᷑ ſ᷒ fide
ac religiōe nobilior ſtirpē. tānobilem
nobilitauit exēpl᷑. illuſtrauit miracl̄is ⁊ decorauit
gr̄a ſc̄titatis. Quā autor nat᷑e ſup̄ nat᷑am q̇dā-
mō extulit: dū puella r̄galibꝫ nutrita delitijs: oīa
puerilia aut oīno ꝯtēneret. aut ad dei obſequiū
māciparet. vt liq̇do clareat tenera ei⁹ infātia. quā
ta ſimplicitate viguit. quāta dulci deuotōe ince-
pit. Extūc ſiq̇dē cepit bonis aſſueſcē ſtudijs. lu-
dos ſpernē vaītatis. ſucceſſus ꝓſperos fugē mū
di. ꝓficē ſemp̱ ī reuerētia dei. Cū adhuc eēt quī-
quēnis: ī eccl̄ia orādi gr̄a tā ſedula p̱manebat. vt
eā ei⁹ ſodales vel āc̄ille auellē vix valerēt. Quaꝫ
cū āc̄ille vel coetanee obſuarēt: aliquā de ill᷑ cā lu
di ꝟſus capellā īſeq videbat᷑. vt p̱ ſ᷒ itrādi eccle
ſiā opportūitatē captaēt. quā īgrediēs genua fle
ctebat. aut pauimēto tōlit᷑ incūbebat. Et lꝫ lraꝝ
p̱itiā nō b̄ret. tn̄ corā ſe ī eccl̄ia ſepe pſalteriū ex-
pādebat. vt q̇dāmō ſe legē fingēt. ne velut occu-
patā qs īpediēt. ſe q̇ꝫ cū puellis ad terrā ꝓſtratā
ludi ſpē mēſurabat. vt ſb tali occaſiōe d̓o r̄uerē-
tiā exbibēt. In ludo etiam ⁊ anuloꝝ ⁊ alijs ludis
ſpem totā ī deū pōebat. et ex bis q̄ puella p̱uula
lucrabat᷑. vl᷑ al᷑s peculiarit᷑ poſſidebat: puell᷑ pau
p̱culis decias exbibeat īducēs eas vt ſepe oroēꝫ
dn̄icā dicerēt: ⁊ crebro ꝟgīeꝫ ſalutarēt. Creſcēs
ꝟo p̱ etatē tp̄is: creſcebat āpli⁹ p̱ affectū deuoti
onis. Nā bēaꝫ ꝟgīem dei geītricē ī ſui p̄ronā et
aduocatā: et bēꝫ iohēꝫ euāgeliſtā ī ſue caſtitatis
cuſtodē elegit. Cū ei ſingl᷑e ſcedule ſingl᷑oꝝ apo
ſtoloꝝ noībꝫ īſcp̄te altari īponerēt: ⁊ q̄libꝫ aliaꝝ
puellaꝝ caū ſibi ſcedulā ꝯtigētē accip̱et. iſta ora
tione fuſa tribꝫ vicibꝫ ſcedulā vbi nomē ſc̄ti pe-
tri erat īſcriptū vt deſiderabat accepit. ad quē tā
to deuotōis ferebat᷑ affectu. vt nihil ī ei⁹ noīe pe
tētibꝫ denegaēt. Ne ꝟo mūdi ſucceſſ⁹ ſibi nimiū
blādiret᷑: q̄tidie ī rebꝫ ꝓſperis ſibi aliq̇d detrahe
bat. Cū ei in aliq̄ ludo ſibi ꝓſpere ſuccedēt: reli-
quū int᷑mittēs dicebat. nolo ꝓcedē ſ᷒ ꝓpt̄ deū re-
liquū int᷑mitto. Cū ad choreas q̇ꝫ cū puell᷑ cet᷑is
aduocata. cū vnū circuitū p̱egiſſꝫ: dicebat. Suf-
ficiat vob vn⁹ circuit⁹ iā ꝓpt̄ deū alios dimittā⁹
et ſic p̱ talē modū puellas a vaītatibꝫ temp̱abat.
Veſtimētoꝝ laſciuos vſus ſp̱ abhorruit: ⁊ oēm
ī his boneſtatē dilexit. Certū q̇ꝫ ſibi nūerū orō-
nū īdixēat. quē ſi q̄s occupatōe aliq̄ p̄uēta nō po
tuiſſet ꝓficē: ⁊ ab āc̄illis lectū īgredi cogeret᷑: cum
celeſti ſpōſo vigilias vigilāter ſoluebat. Dies q̇ꝫ
ſolēnes puella nobilis tāta deuotōne colebat. vt
et᷑ maīcas ſibi ꝯſui nulla rōe patēr᷑. añq̄ꝫ miſſaꝝ
ſolēnia ꝯplerēt᷑. Cirotecaꝝ et᷑ vſus añ meridiē ī
diebꝫ dn̄icis ſibi int᷑dixit. volēs ī ſ᷒ et ſacre defer-
re ſolēnitati: et ſue ſatiſfacē deuotōi. ꝓpt̄ qd̓ ſoli-
ta erat ad hec et ſil̄ia ſe p̱ votum aſtrigere ne qs
eā poſſet aliq̄bꝫ ſuaſioībꝫ a ſuo ꝓpoſito reuocaē.
Officiū eccleſiaſticū audiebat cū tāta reuerētia.
vt cū ſacra legerent᷑ euāgelia. vel ſacra boſtia cō
ficerer᷑. manicas ſi forte ꝯſute eēnt ſolueret ⁊ mo
nilia deponeret ⁊ capitis ornamēta ī imo locaret

At vbi gradū ꝟginalē prudēter texit et īnocē
ter p̱currit: ꝯiugalē gradū intrare cōpellit᷑. vtpo
te que ad hūc paterno imp̱io vrgebat᷑ fructum
p̱ceptura triceſimū. que fidē trinitatis ſuauit in
decalogo p̄ceptoꝝ. Cōſenſit igit᷑ licet inuita ī co-
pulam cōiugalē nō vt libidini cōſentiret. ſ᷒ ne pa
tris p̄ceptū ꝯtemnēt: ⁊ vt filios educādos ad dei
ſeruitiū ꝓcrearet. Quis eīm fuerit legi thori ꝯiu-
galis aſtricta nulli tn̄ delectatōi fuit ſubiecta. qd̓
inde maīfeſte cōſtat. qm̄ in manibꝫ magiſtri con-
radi votū emiſit. q̄ ſi viro ſuo eam ſup̱uiuere cō
tingeret. cōtinētiam p̱petuā obſeruaret. Fuit igi
tur lantgrauio turingie ſociata cōiugio: ꝓut re-
galis exiebat magnificētia: et diſpoſitio ordīauit
diuina. vt ſcꝫ ibidem multos ad dei amorem ad-
duceret: et incultos homīes edoceret. licet at᷑ mu
tauerit ſtatum mentis: nō mutauit mētis affectū
Quāte aūt fuerit deuotōis et huīliatōis ad deū
quāte auſteritatis et abſtinētie ad ſeip̄aꝫ. quāte
largitatis et mīe ad paup̱es. ex his q̄ ſubiecta ſūt
apti⁹ declarat᷑. Nā in orōne tāti extitit feruoris
vt etiā ancillas ad eccleſiā gradu cōcito p̄ucīret
vt q̄ſi quibuſdā clādeſtinis orōibꝫ aliquā di gra
tiā impetraret. In nocte ad orōēꝫ ſepe ſurgebat
rogāte eam marito vt ſibi p̱ceret et quieti aſſcui
corp⁹ donaret. Ordiauit at᷑ cū quadā domicella

ſibi inter ceteras magꝭ familiari. vt ſi forte ſōno
depſſa ñ ſurgēt: eā pede tāgēs excitaret. Qua-
dā ꝓo vice pedē dñe tāgē voluit: ⁊ cañ i pedē
mariti impegit q ſbito excitatꝰ rē vt erat didic.
⁊ patiēt ſufferēs prudēt diſſimulauit. ⁊ vt oꝛo-
nū ſuaꝝ deo pigue rddēt ſacrificiū ſepe ipm irri-
gabat. habūdātia lacr̄iaꝝ. q̄s q̇dē lacr̄ias fūde-
bat iocūde ⁊ ſine aliq̄ indecēti vultꝰ pmutatōe.
ita vt ſꝑ cū dolore flēt. ⁊ d̄ doloē gaudēt. ⁊ h̄ q̄-
dā vultꝰ leticia venuſtaret. Tāte ſe hūilitate ſb-
iecit vt ꝓpt̄ di amorē vilia ⁊ abiecta ñ ſpernēt. ⁊
h̄ cū deuotōe nimia exercēt. Nā īfirmū q̄ndam
vultu deformē. capitꝭ fetore horribilē. i ſinu pro
prio rcliauit ⁊ horridū crinē tūdēs. eꝰ caput an-
cillꝭ ridētibꝫ lauit. In rogatōibꝫ ſꝑ ꝓceſſiōez nu-
dis pedibꝫ: īduta lineis ſeq̄bat. ⁊ i pdicatōnum
ſtatōibꝫ int̄ paupcłas tāq̄ꝫ pauꝑ ⁊ hūilis rſide-
bat. In purificatōe pꝰ partū neq̄ꝫ ſe vt cetē gē
mis oꝛnabat. vł veſtibꝫ deauratꝭ tegebat: h̄ exē-
plo itemēate puerpe filiū ꝓprijs geſtans i vlnis
ipm ad altaē cū agno ⁊ cādela hūilr̄ offēbat vt
ex his ⁊ ſecłi pōpā ɔdēnādā oñdēt: ⁊ ſe illibate
puerpe ɔformaēt. Deīde domū rdiēs veſtimēta
ipa cū q̄bꝫ ad ecc̄iā ꝓceſſēat. alicui paupi mlieri
tbuebat. Accidit q̄ꝫ ad ſue hūilitatꝭ pconiū
q̄ ipa libtate pcellēs ⁊ digtate ſblimis cuiuſdaꝫ
viri. ſ. mgr̄i cōradi paupis ⁊ mendici. h̄ tn̄ ſcīa et
rligiōe pcipui: ſaluo iur̄ mr̄imōij ⁊ ɔſētiēte mari
to obie adeo ſe ſbiecit. vt q̄cq̇d pcipet: ⁊ ipa cū r-
uērītia ⁊ mł̄to gaudio adiplēt. vt ex h̄ ⁊ obie pci
pet meritū: ⁊ dñi ſaluatorꝭ q fcūs ē obiens vſq̄ꝫ
ad mortē. imitaret̄ exēplū. Quadam at̄ vice
ad q̄ndā pdicatōez ab ipo vocata: ſupueniente
marchioniſſa miſſenēſe ipedita ñ veit. q̇d ille e-
grēferēs: tātā eꝰ obiaꝫ rlaxaē noluit. donec vſq̄ꝫ
ad camiſiā expoliatā cū q̄buſdā ācillꝭ ſuis q̄ cul-
pabiles fuerāt fortit̄ ꝟbeari fec̄. Sibi q̄ꝫ tā-
tā abſtinētiā ⁊ rigorē iponebat vt corpꝰ ſuū vi-
gilijs. diſciplis ⁊ ieiunijs macēaret. Nam ſepe a
viri thoro abſtinēs noctes ducebat inſōnes. vt
oꝛoibꝫ poſſꝫ inſiſtē: ⁊ i abſcōdito prēm celeſtem
orāe. Cūq̄ꝫ ſōni it̄pellaēt necc̄itas ſup ſtrata ta-
petia dormiebat. Sꝫ cū maritꝰ abeēt cū ſponſo
celeſti i oꝛoibꝫ pnoctabat. Sepe ēt p māꝰ ācilla
rū faciebat ſe i cubicło fortit̄ ꝟberari. vt ſalua-
toꝛi flagellato vicē rpēdēt: ⁊ carcē carnē ab omi
laſciuia coercēt. Tātā at̄ i cibo ⁊ potu tpanti
aꝫ exhibebat. vt i mēſa mariti int̄ diuſa fercłoꝝ
genēa int̄dū pane ſimplici eēt ɔtēta. Mgr̄ ei cō-
radus ſibi int̄dixit: ne d̄ cibis mariti q̄cq̄ꝫ ɔtigēt
d̄ q̄bꝫ ſanā ɔſciaꝫ ñ hr̄et q̇d ipa tāta diligentia
obſuauit. vt alijs diuſis delitijs habūdātibus:
ipa cū ācillꝭ ſuis cibis groſſioꝛibꝫ vtēt̄. Sepe ta-
mē ad mēſā ſedebat cibos manu cōtrectabat et
diuidebat vt ex h̄ comedē vidēt̄ ne ſupſtitōnis
notā icurrēt: h̄ vrbaītate tlī cūtos ɔuiuas letifi-
carꝫ. Quadā vice cū lōgi itinerꝭ fuiſſꝫ labore
depſſa: ⁊ marito ⁊ ſibi fuiſſet cibi d̄ſi oblati. qui
(vt credebāt̄) d̄ iuſtꝭ laboribꝫ acq̇ſiti: oīno ab
ſtinuit: ⁊ nigꝝ panē ⁊ duꝝ i aq̄ madida calefa-
ctū cū ſuis ācillꝭ patiēt̄ ɔmedit: ob h̄ q̄ſdā rddi-
tꝰ iuſtos vir ſuꝰ ſibi aſſiguēat. d̄ q̄bꝫ cū q̄buſdaꝫ
ancillꝭ ſuis q̄ ſibi ad h̄ oīa ɔſentiebant: viuebat.
Sepe at̄ cibos curie rſpuit: ⁊ aliq̄rū bonoꝝ vi-
roꝝ cibaria rq̇ſiuit. Hec at̄ vir ſuꝰ oīa cū patia
ſupportabat: aſſerēs q̄ h̄ ⁊ ipē libēt̄ facēt ſi t ba-
tōez ſue faīlie ñ timēt. Statū q̄ꝫ pauptatis i
ſūma glīa ſūmope affectabat. vt et xp̄o paupi
vicē rpēdēt: ⁊ mōs i ea nil ꝓpriū hr̄et. Qua ꝓpt̄
it̄dū cū ſola eēt cū ācillꝭ veſtimētꝭ vilibꝫ iduēs ſe
⁊ d̄ſpecto velo caput ſuū opiēs: dicebat. Tlit̄ i-
cedā cū ad ſtatū venēo pauptatꝭ. Licꝫ at̄ ſibi ab
ſtinētie frenū ipoſuēit. tāta tn̄ liberalitate ſe ad
paupes effūdebat. vt nullū aliq̄ pmi iedia patē-
tur. Sꝫ oibꝫ adeo largiſſime ſbueiebat vt oēs eā
mr̄ez paupū acclamarēt. Septē ei mie opibꝫ tō
vigilātia iſudabat. vt r̄gnū ppetuū ppetuo reg-
tura pcipet: ⁊ pn̄ā bñdictōꝫ cū bñdc̄tis ad de-
xterā poſſidēt. Ipa nāq̄ꝫ nudos veſtiebat. ſiq̇dē
veſtimēta ipēdebat paupibꝫ nudis. pegriorū ⁊
paupū corpibꝫ ſepeliēdꝭ ⁊ puēis baptizādꝭ q̄s
q̇de puēos ſepe d̄ ſacro fōte leuabat: ⁊ proprijs
maibꝫ coꝝ veſtimēta ſuebat. vt ɔpatn̄itate ɔtra
cis liberiꝰ ſbueirꝫ. Accidit at̄ vt cuidā paupcu
le q̄ddā ſatꝭ bonū tbuēt veſtimētū: illa at̄ videns
donū tāmagn̄ficū: tāigēti gaudio ē pfuſa: vt ad t-
rā cadēs moꝛtua credēt̄. Q̇d b. elizabeth vidēs
doluit ſe ſibi tāta d̄diſſe timēs ne ſibi fiēt cā mō-
tis h̄ tamē ꝓ ea orauit: ⁊ ipa ſanata ſurrexit.

Sepe autē ipa cū ancillis ꝓprijs maibꝫ lanaꝫ
filabat. Et inde veſtimēta fieri faciebat. vt ex h̄
bonoꝝ laboꝝ glīoſū recipet fructū: ⁊ exēplū ve-
re humilitatis preberet: ⁊ de ꝓprij corpis labori
bus elemoſinā daret deo. Ipa eſurientes paſce-
bat. paupibꝫ ei alimēta pbebat: adeo vt lantgra-
uio viro ſuo ꝓfecto ad curiam friderici ipatoꝛꝭ
(q̄ tunc erat cremone) ipē oēꝫ ānonā d̄ ſuis gra
narijs collegit: ⁊ cōgregatis vndecūq̄ꝫ paupibꝫ
q̄tidie eis neceſſaria miſtrabat: eo q̄ tc̄ cariſtia ⁊
fames valida imiebat. Sepe at̄ cum pecūia eis
d̄ficeret: oꝛnamēta vēdebat: vt paupibꝫ ſbueirꝫ.
mł̄ta ei ſibi ⁊ ſuis ācillꝭ ɔſueuit ſbtrahē. ⁊ paupi
bus reſuare. Ipa ſitiētes potabat. Quadā
autē vice cereuiſiā paupibꝫ diſtribuens: cū vni-
cuiq̄ꝫ ſufficiēter dediſſꝫ. ⁊ iuētū ē q̄ vas nullam
hūit diminutōez. h̄ eādē quā prius mēſurā hua-
uit. Ipa hoſpitō pegrinos ⁊ paupes ſuſcipi
ebat. domū ei mariaꝫ ſub altiſſimo caſtro ſuo cō
ſtruxit. in qua infirmoꝝ magnā mł̄titudiēꝫ rfo-
uebat: q̄s diebꝫ ſinglꝭ nō obſtante difficultate

aſcenſ⁹ vl' deſcēſus viſitās. ⁊ oīa neceſſaria mi-
ſtrabat: ⁊ v̄bis excitatorijs ad pñiaꝫ inducebat.
Et licꝫ oēꝫ corruptōꝫ aeris ſꝑ egre portauerit: i-
firmoꝝ tñ̄ corruptōes ꝓpt' dei amorē et tpe' eſti-
uo ñ abhorruit: ꝫ r̄media adhibuit: velo ꝓprij
capitis terſit. ⁊ maib⁹ ꝓprijs ꝯtrectauit. licꝫ ācil-
le tñ̄a ñ tolērarēt. In eadē qꝫ domo puerulos fe-
miaꝝ nutriri cū ſūma diligentia faciebat. q̄b⁹ ſe
tādulcē ⁊ hūilē exhibebat. vt eā oēs mr̄ēꝫ voca
rēt: ⁊ intrātē dom ñ cūcti tāqꝫ mr̄em filij ſeqrēt':
⁊ a ñ ſe catuati cū ſūmo ſtudio collocarēt.
Ipa v̄o ⁊ olliculas: ⁊ anulos vitreos ⁊ q̄dā
alia vitria emi fecerat vt pueri ludos pueriles i
eis exercēnt. q̄ dū i pallio ꝓprio eqtās i caſtꝝ de
ferret d̄ rupe altiſſima ſuꝑ lapides ceciderit. ſed
nl'la i ꝑeis leſio ē iuenta. Ipa īfirmos viſitabat
miſeroꝝ ei ꝯpaſſio adeo aīm e⁹ vēdicabat: qꝫ eo-
rū hoſpitia freq̄nt' ꝑqrēs: eos ſollicite viſitabat
eoꝝ cauernulas faīliarit' ⁊ deuote īḡrans: nec
difficultate vie ꝑtenta. nec lōgitudie laceſſita. q̄
b⁹ ſbueiebat i neceſſarijs ⁊ v̄ba exhibebat ꝯſo-
latōis. ꝓpt' qd ex q̄ntuplici ꝯſideratōe r̄mūera-
tōnē accipet: ſcꝫ ex dignatōe viſitatōis: ex labo-
re itineris. ex affectu ꝯpaſſiōis. ex affatu ꝯſolati
onis: ⁊ ex largitōe mūeris. Ipa ſepult'as pau
peꝝ freq̄ntabat. Mēte nāqꝫ deuota pauperuꝫ
currebat ad funera. ⁊ veſtes q̄s ꝓprijs maib⁹ fe-
cerat: eoꝝ corꝑib⁹ coaptabat: adeo vt ſemel velū
ſuū lineū magnū i ꝑtes ꝯcidēt: ⁊ c⁹dā pauperis
corp⁹ īuoluēt. mortuoꝝqꝫ funēa ꝓprijs manib⁹
ꝯtrectabat: ⁊ i ipoꝝ obſequijs deuota manebat
Int' h̄ laudāda ē deuotō viri ſui. q̄ licꝫ negocijs
ml'tis eēt īplicit⁹. i di tñ̄ obſeq̄o erat deuotus. ⁊
qꝛ tl'r ꝑſonal'r intēdē ñ valebat: vxori ſue ꝑtatē
ꝯceſſerat agēdi oīa q̄ di honorē r̄ſpicerēt: ⁊ aīe
ſue ſalutē afferrēt. Cupiens v̄o b. elizabeth.
vt vir ſu⁹ i fidi defēſiōeꝫ potētie ſue arma ꝯuer-
tēt. ipm ſalubri exhortatōe iduxit: vt ad t'rā ſan
ctā ꝑgēt viſitādā: vbi dū eēt ipe lantḡui⁹ prin-
ceps fidel' deuot⁹ ⁊ inclit⁹: fide integra ⁊ deuotō
ne ſincera dō reddidit ſpm̄: ſuoꝝ operū fructuꝫ
recipiēs glioſū: ⁊ ſic ipa vidualē ſtatū cū deuoti
one āplectit': ne vidual' ꝯtinētie p̄mio fraudare
tur. ꝫ fructū ſexageſimū ꝑcipet. vtpote q̄ deca-
logū p̄ceptoꝝ cū ſeptē miſcdie opib⁹ obſ̄uaret.
Uerꝝ cū mors viri ſui ꝑ totā fuiſſꝫ turigiā di
uulgata d̄ pñia ipa tāqꝫ diſſipatrix ⁊ ꝓdiga a q̄
buſdā vaſallis viri ſui turpit' ⁊ tōlit' eiecta. vt ex
h̄ e⁹ patia clareſcēt: ⁊ paupꝑtat' diu ꝯceptū deſi
deriū obtinēt. Adueiente igi' nocte i domo cuiuſ
dā tabernarij i loco vbi porci iacuerāt ſe r̄cepit
dō grās ml'tas agēs. Hora v̄o matutiali ad do
mū fratꝝ mioꝝ pergens. rogauit vt ꝓ ſua tribu
latione deo grās agerent. ⁊ te deū laudam⁹ can-
tarent. Sequēti die domū cuiuſdā ſui emuli cū

ſuis puul' iuſſa ē ingredi arto ſibi loco ibidē ad-
modum aſſignato. que dū ab hoſpite ⁊ hoſpi-
ta plurimū grauaret': pietib⁹ valefecit: dicens.
libenter hominib⁹ valefacereꝫ ſi bñ̄ficos iueni-
rē. Cōpulſa igit' ad locū priorē rediit: ⁊ ꝑuulos
ſuos ad loca diuerſa alēdos trāſmiſit. Duꝫ v̄o
ꝑ q̄ndā viā ſtrictā luto ꝓfūdo plenā. ſuꝑ q̄ſdaꝫ
lapides ibidē poſitos ꝑgēt. ⁊ vetula q̄dā cui iaꝫ
ml'ta beneficia ꝯtulerat ſuꝑ eoſdē lapides tran
ſiens eidem cedere recuſaret. ipa in lutū ꝓfūdū
cecidit. ⁊ ſurgens veſtimenta ſua gaudens ⁊ ri-
dens abſterſit. Poſt hoc autem abbatiſſa e⁹
matertera ipſius nimium paupertati compati-
ens. ad epm̄ bambergenſeꝫ ipſius auunculū eā
duxit. qui eam honeſte ſuſcipiens caute r̄tinuit:
intendēs ipam ſecūdis nuptijs copulare. Qd
cū ancille que ſecum ꝯtinentiā vouerāt didiciſ-
ſent. ⁊ ex hoc ſe ml'tis lacrimis affligerent beate
elizabeth cum gemitu hoc retulerūt. Que eas
ꝯfortans ait. Confido in dn̄o ꝓ c⁹ amore ꝯti-
nentiā voui ꝑpetuā. qꝛ meū ꝓpoſitū firmū cuſto
diet: ⁊ oēꝫ violentiam ꝯteret: ⁊ ꝯſiliū humanuꝫ
diſſoluet. Et ſi forte auunculus meus voluerit
me alicui copulare: animo diſſentiam. ⁊ verb pa
riter ꝯtradicam. Et ſi nullum mihi aliud euadē
di ſupereſſet remedium: naſum mihi proprium
detruncarem vt me ſic deformē quilibet abhor-
reret. Cum igitur de mandato ipſius epiſco-
pi ad quoddam caſtrum inuita fuiſſet deducta.
moratura ibidem donec in coniugium tenderet'
⁊ ipſa ſuam caſtitatem dn̄o cū lacrimis cōmen-
daſſet. ecce dn̄o diſponente oſſa viri ſui de vlt-
marinis partibus deferuntur. Iuſſa ē igitur ab
epiſcopo reduci vt oſſib⁹ viri ſui deuota occur-
rat. Ipſa ergo oſſa ab epiſcopo cum honorabi
li proceſſione ⁊ ab ipſa cum multa deuotione et
lacrimarum effuſione ſuſcepta ſunt. Que con-
uerſa ad dominum dixit. Gratias tibi ago do-
mine. quia in ſuſceptione oſſium viri mei dilecti
tui. me miſeram conſolari dignatus es. Tu ſcis
domine quia licet ipſum te amantem multuꝫ a-
mauerim tamen ob tui amorem eius preſentia
carui. ⁊ in ſancte terre tue ſubſidium deſtinaui.
Et q̄uis delectabile mihi eſſet adhuc cuꝫ eo vi
uere tali conditione: vt cum ipſo per totum mū
dum paupercula mendicarem: tñ̄ te teſte cōtra
tuam voluntatem vno crine ipſum non redime
rem. nec ad vitam mortalem iterum reuocarem
Ipſū at' ⁊ me tue gr̄e ꝯmēdo. Uerꝝ ne fructū
cēteſimū ꝑdēt: q̄ ꝑfcōnē euāgliēā ſ̄uātib⁹ dat'
q̄ d̄ ſiniſtra mihi e ad dexterā glie r̄nſferūt: r̄ligi-
oſū hitū iduit: veſtes. ſ. griſias hūiles ⁊ abiectas
Cōtinētiā p⁹ mortē viri ꝑpetuā ſ̄uās. obiaꝫ ꝑ-
fectā cuſtodiēs: ⁊ volūtariā paupꝑtatē āplectēs
Fuit at' ei⁹ hitus tam deſpect⁹ vt deferr et pal-

liñ. griſeũ pãno coloris alti⁹ ꝓlõgatũ. Maicas
et tunice ruptas alti⁹ coloris pãno hñit emẽda-
tas. Pr̃ vo ſu⁹ rex vngarie audiẽs filiã ſuã
ad tãta dueniſſe inopiã: comitẽ quẽdã ad eã miſit:
vt ipſã ad pr̃na limina reducẽ ꝓcuraret. Qui vi-
dẽs eã tali hitu ornatã. cernẽſq; ſedẽtẽ huilr̃ ꝛ fi-
lãtẽ. p̃ ↄfuſiõe ꝛ admiratõe exclamãs: dixit. Nũ-
q̃ʒ filia regꝭ tã vili hitu apparuit. nec lanã aliquã
filare viſa fuit. Cũ vo p̃ ſua reductõe vehemẽter
inſtitiſſʒ. nullaten⁹ acqeuit. cũ paupibꝫ malens in
paupertate degẽ: q̃ʒ diuitijs mltis cũ diuitibꝫ ha-
būdare. Ut vo e⁹ aĩm⁹ i deũ tot⁹ trãſiret. ꝛ ĩtẽ-
ta e⁹ deuotõ nllaten⁹ ipedimẽtũ hñet: rogauit do-
minũ vt oĩʒ tpaliũ ↄtẽptũ ſibi ĩfũdẽt: ꝛ filioꝝ di-
lectõꝫ a ſuo corde auellẽt: ꝛ ↄ̃ oẽs ↄtumelias cõ-
tẽptũ ꝛ ↄſtãtiã largiret̃. Fuſa vo oĩoe audiuit
dñm ſibi dicẽtẽ: exaudita ẽ oĩo tua: q̃ dixit ãcill'
Exaudiuit dñs vocẽ meã. qꝛ ꝛ oĩa tpalia vt ſter-
cora reputo. ꝛ d̃ filijs meis plus q̃ʒ d̃ alijs ꝓxĩs nõ
curo. ꝛ mei ↄtẽptũ ꝛ obprobria ꝑuipẽdo: nihil-
q̃ʒ aliud iã diligẽ video: niſi deũ. Mgr̃ q̃ʒ conra-
dus ſepe ſibi moleſtia ꝛ ↄ̃ria iponebat. ꝛ q̃s am-
plius diligẽ videbat̃. ꝛ ab e⁹ ↄſortio ſeparabat.
adeo. vt duas fideles ãcillas ꝛ p̃dilectas q̃ a iu-
uẽtute ſua ſecũ fuerãt enutrite ab ea remouerit:
mltis effuſis lacrimis hĩc ꝛ inde. Hoc faciebat
aũt vir ſcẽs vt ei⁹ volũtatẽ frãgẽt. ꝛ vt ipſa ſuũ af-
fectũ ad deũ tõlit' erigẽt: ꝛ ne aliq̃ de ancill' pſti-
nã gliã ad e⁹ memoriã reuocaret. In his aũt oĩ-
bꝫ inueniebat̃ ꝛ velox ad obediẽtiã ꝛ ↄſtans ad
patiẽtiã vt p̱ patiẽtiam aĩaʒ ſuã poſſidẽt: ꝛ per
obediẽtiã victoria decoret̃. Dicebat q̃ʒ ſepe de-
uʒ tãtũ timeo hominẽ mortalẽ q̃ntũ timẽ debeo
iudicẽ celeſtẽ. Jõ aũt mgr̃o cõrado paupi ꝛ men-
dico nõ alicui diuiti epõ obediẽtiã facẽ voluit vt
oẽʒ occaſiõeʒ tpalis ↄſolatõis penit⁹ abdicaret.

Quadã vice cũ clauſtrũ q̃rundã ſctĩmonialiũ
ab eis obnixe rogata intraſſet. nõ hita licentia a
ſuo mgr̃o: fecẽ eã tam grauit' vberari. vt poſt tres
ebdomadas i ea veſtigia vberꝝ apparerent. Di-
cebat aũt ſuis ancillis ſe ꝛ illas cõſolans. Sic grã-
men fluuio inundãte deprimit̃: ꝛ decreſcẽte eri-
git̃. ſic nos aliq̃ afflictõe adueniente debem⁹ per
hũilitatẽ ſbmitti: ceſſante vo ad deũ p̱ ſpũalem
leticiã eleuari. Tante ſe hũilitati ↄprimebat
vt nullatenus pateret̃. q̱ ancille eã dñaʒ appel-
larent. ſꝫ ſingulari tm̃ ad eaʒ numero loq̃rentur
eo modo ſcʒ quo inferioribꝫ loqui ſolem⁹. Scu-
tellas inſup aliaq; coquine vtenſilia lauabat. et
ne ab ancill' ꝓhiberet̃. eas ad loca alia tranſmit-
tebat. Dicebat etiaʒ ſi vitam aliã magis deſpe-
ctã inueniſſeʒ: ipſaʒ potius elegiſſeʒ. Ceteruʒ
vt cũ maria optimã ptẽ poſſideret. ſedule ↄtem-
plationi vacabat. In q̃ q̃dẽ ↄtemplatõe ſpãleʒ
grãm habuit lacrimas fundẽ celeſtes viſiones
crebro videre. ꝛ ad amorem alios inflammare.
Equidem magis iocunda videbatur: tunc io-
cunde deuotionis lacrimas emittebat. ita vt la-
crime de vultu eius iocunde tanq̃ʒ de fonte ſere-
niſſimo effluere viderentur. vt ſimul flens vide-
retur ꝛ gaudens. Nunq̃ʒ in deformitatem vel ru-
gas vultum ex fletu conuertens. Dicebat enim
de his qui vultum in fletu deformant: videntur
quaſi dominum deterrere. dent eniʒ domino q̃d
habent cum iocunditate ꝛ hilaritate. Uiſio-
nes celeſtes in ipſa ſui oratione ꝛ contemplatio-
ne ſepe videbat. Quadam enim die ſacro qua-
dragesimali tẽpore in eccleſia exiſtens ſic ad al-
tare oculis defixis intenta manebat. ac ſi ibidem
dei preſentiam miraretur. vbi per magnum ſpa-
cium conſolata diuina eſt reuelatione refecta.
Deinde domum reuerſa dum ſe pre debilitate
in ancille gremium appodiaſſet: ꝛ illa per fene-
ſtram oculos ad celum defixos attolleret: tanta
hilaritate vultus eius perfunditur vt etiam ri-
ſus mirabilis ſequeretur. Que cum diu tota io-
cunda viſione letificata fuiſſet: ſubito in lac̃ias
eſt conuerſa. Ruſus oculos aperiens priſtina
iocunditate perfruitur. oculoſq; claudens pri-
ſtinis lacrimis irrigat̃. ꝛ ſic vſq; ad ↄpletoriũ
talibꝫ eſt diuinis ↄſolationibus imorata. Cum
vo diu tacẽs nullum verbum emiſiſſet penitus
tandẽ ꝓrumpens locuta eſt dicens: Ita dñe tu
vis eſſe mecum ꝛ ego tecũ: ꝛ nũq̃ʒ volo a te ſepa-
ri. Poſtmodum cum ab ancillis rogaretur: vt
ad dei honorem ꝛ ipſarum edificationem quid
viderit indicaret. Illa ipſarum importunitate
deuicta: ait. Uidi celum apertum ꝛ Jheſum ſe
ad me benigniſſime inclinantem vultuq; ad me
ſereniſſimum oſtendentem. Ego vo d̃ ſua viſi-
one ineffabili iocunditate perfuſa. de ſuo receſ-
ſu remanebam multo merore deiecta. Qui mei
miſertus: iterum me ſui vultus oſtenſiõe letifi-
cans: ait. Si tu vis eſſe mecum ero tecum. Cui
ego rñdi: ꝓut me loquentem audiſtis. Cũq; ro-
garetur vt etiam viſionem quaʒ iuxta altare vi-
dit exponeret: illa reſpondit. Que ibi vidi nõ ex-
pedit enarrare. ibi tñ i gaudio mlto fui ꝛ di mi-
randa conſpexi. Sepe autem oratio eius tã-
ti feruoris inueniebatur vt etiam alios inflãma-
ret. Juuenem nanq; quendam ſeculariter indu-
tum ad ſe vocans ait. Videris nimis diſſolute
viuere. cum deberes creatori tuo ſeruire velles-
ne q̱ pro te deum orarem: Et ille. Volo ꝛ id ve-
hementer exposco. Cum igitur orationi ſe de-
diſſet: ꝛ iuuenem ſilr̃ pro ſe oratõni incumbere
monuiſſʒ: iuuenis alta voce clamauit dicẽs. Ceſ-
ſate domina ab oĩone iam ceſſate. Sed cũ illa

attentius oraret inuẽcis altiꝰ clamãs dixit. Ceſſa
te dñã. qꝛ totꝰ dẽficiõ ꝛ ↄburor. Jpe ei tãto caloꝛe
fuerat ſuccẽſus: ꝛ totꝰ ſudãs ꝛ fumãs. corpus ꝛ
brachia velut amẽs iactaret. adeo vt pleriqꝫ oc-
currẽtes: ipm̃qꝫ tenẽtes veſtes eiꝰ pre nimio ſudo
re madidas inuenirẽt ꝛ eſtũ eiꝰ ferre non poſſent
Jpo vero clamãte ꝛ dicẽte. totꝰ ardeo ꝛ ↄſumor
Ut vero b. elizabeth orõnẽ ↄpleuit: iuuẽis eſtua
re ceſſauit. Qui redię̃s ad ſeipꝫ ꝛ diuina grã illuſt-
tus ordiẽꝫ fratrũ minoꝝ igreſſus ẽ. Jlla aũt iflã-
matõ ſic oñſa feruore orõnũ ſuaꝝ igneũ demon
ſtrabat. Qui tã ualidus extitit ꝙ et frigidũ iflã-
mauit ſic ille carnalibꝫ aſſuetꝰ ꝛ ſpũalibꝫ nõdũ
idoneꝰ tãlia capere ñ valebat. Ad ſũmũ vero cu-
mulũ ꝑfectõis ꝓpter mane ↄtẽplatõis ociũ ñ dẽſe
ruit marthe officiũ laborioſũ. ſicut ẽ i ſeptẽ opibꝫ
miſcdie ẽ oñſũ. nihilominꝰ tñ poſtqꝫ religioſum
hitũ iduit ſedule pietatꝭ opibꝫ deſeruiuit. Nã cũ
ꝓ dote ſua duas marcas recepiſſꝫ: ptẽ i paupes
diſtribuit: ꝛ dẽ reliq̃ i marpurck magnũ hoſpita-
le ↄſtruxit: ꝓpter qđ oẽs eã reputabãt diſſipatri-
cẽ ꝛ ꝓdigã. ꝛ cũcti appellabãt eã iſanã. Et quia
oẽs iiurias mouẽat gaudẽter accipe impropa-
bãt ei ꝙ nimis cito mẽoriã viri ſui a corde abie-
cerat q̃ tãlr̃ exultabat. Poſtqꝫ aũt hoſpitale cõ-
ſtruxerat. fuitꝫ pauperꝝ ſeſe tãqꝫ ãcillã humi-
lẽ mãcipauit. Nã paupibꝫ ſollicita miniſtrabat
vt eos et balnearet: ꝛ i lectꝭ collocãs adeo vt ãcil
lis gꝛtulabũda dicẽt. O bñ nobiſcũ agit᷑. qꝛ dñm
ſic balneamꝰ ꝛ tegimꝰ. Jn ipo aũt paupum obſe
quio ſic hũilr̃ ſe hũit ꝙ puerulũ quẽdã mono-
culũ ꝛ ſcabie ꝑcuſſũ: vna nocte ſeptẽ vicibꝫ pro-
prijs brachijs ad locũ neceſſitatis detulit ꝛ pan
nos ipſius fedatos libẽter lauit. Quãdã et mlie-
rẽ horribilr̃ leproſã ſepe ablues i lectulo collo-
cauit: vlcẽra tergẽs ꝛ ligãs: medicamẽta adhibẽs
vngẽs ꝛ ꝑcidẽs: eiꝰ et pedibꝫ ꝓſtrata: corrigias
calciamẽtoꝝ ſoluẽs: ipos aũt ifirmos ad ↄfeſſiõeꝫ
ꝛ ↄĩicatõeꝫ iduẽs vetulã penitꝰ q̃ndã rennuẽtẽ
verbẽ caſtigatã iduxit. Cũ vero a pauperꝫ vaca-
bat officio. filabat lanã: dẽ q̃dã mõſterio ſibi miſ-
ſaꝫ: ꝛ ꝑciũ qđ inde accipiebat paupibꝫ diuide-
bat. Cũ aũt poſt mltã pauptatẽ q̃ngẽtas mar
cas ꝓ dote ſua receptas paupibꝫ diuidẽt ꝛ oibꝫ
ordiãte locatis ipa ſuccita trãſiẽs miſtraret. po-
ſita ẽ lex: vt ſi q̃s i alioꝝ pauperũ ꝑiudiciũ locũ
mutaret. vt iterũ acciperet: capilloꝝ ſuoꝝ detrũ
catõeꝫ aliquã ſuſtinẽt. Ecce q̃dã puella noĩe ra-
degũdis mira capilloꝝ pulcritudĩe pollebat. in-
de trãſitura aduẽit: ñ ad elemoſinã: ſꝫ vt q̃ndaꝫ
ſororẽ ſuã ifirmã viſitaret. q̃ cũ tãqꝫ legis ꝑuari
catrix ad beatã elizabeth adducta fuiſſet. eiꝰ ca-
pillos ꝓtinus detrũcari mãdauit: ipa flẽte ꝛ plu
rimũ reluctãte. Cũ vero q̃dã de aſtãtibꝫ eã inocẽ-
tẽ aſſererẽt: illa ait. Saltẽ decetero ñ poterit cũ
tanta capilloꝝ ambitione ad choreas accedere
nec cũ illis vanitates aliquas exercere. Interro
gata vero puella a beata elizabeth. vtrũ aliq̃n ſa
lubris vite ꝓpoſitũ ↄcepiſſꝫ: rñdit ꝙ iãdiu hitũ
religionis aſſũpſiſſꝫ: niſi tãta fuiſſꝫ i ea dilectõ i
capillis. Et illa. cariꝰ ẽ mihi ꝙ capillos ꝑdiderit
qꝫ ſi filius meꝰ fuiſſꝫ ſublimatꝰ. Cõtinuo igr̃ pu
ella hitũ religiõis iduit: ꝛ i hoſpitale cũ bt̃a eliza
beth degẽs laudabilẽ vitã duxit. Cuꝫ q̃dam
paupcula filiã pepiſſꝫ: beata elizabeth filiã dẽ ſa
cro fonte leuauit: ꝛ nomen ſuũ ecclie iꝑoſuit. et
matri neceſſaria miniſtrauit. ita vt dẽ pelliceo en
cille ſue maĩcas auferẽs ad inuoluendũ puellaꝫ
ſibi tribueret: ꝛ calceos proprios ecc̃ie donaret.
Poſt tres aũt ſeptimanas mlier dimiſſa puella
latent̃ cũ viro ſuo aufugit. Quod cũ ſancte eliza-
beth nũciatũ fuiſſet: i oratõeꝫ ſe dedit. ꝛ vir ꝛ mu
lier vltra ꝓgrẽdi ñ valẽtes. ad ipaꝫ coacti redie
rũt: ꝛ ab ea veniã poſtulãtes. q̃s vt iuſtũ erat de
ingratitudĩe redarguẽs eis puellã nutriẽdã tradi
dit ꝛ de neceſſarijs eis ꝓuidit. Appropiq̃nte
vero tpe q̃ dñs dilectã ſuã dẽ iſto ergaſtulo vocare
diſpoſuit. vt q̃ ↄtẽpſerat regnũ mortaliũ. regnũ
ꝑcipet angeloꝝ: dũ febre correpta decũbẽt. ꝛ ad
parietẽ faciẽ verſã tenẽt: audita ẽ a circũſtãtibus
dulciſſimã ꝓmere melodiã. Que cũ ab vna an-
cillaꝝ q̃dnã hoc eẽt ꝑcõtata fuiſſꝫ. illa rñdit. Aui
cula q̃dã intẽr me ꝛ pietẽ ſe ponẽs tãſuauit᷑ cec-
init ꝙ me ad canendũ ſilr̃ ꝓuocauit. Jn ipa aũt
ſui egritudĩe ſp hilaris extitit. ꝛ nunq̃ ab orõne
ceſſauit. Ultima vero die añ eiꝰ trãſitũ dixit eis.
Quid acture eſſetis ſi dyabolꝰ ad vos aduẽni-
ret: Poſt paululũ vero alta voce q̃ſi dyabolũ li-
centiãs fuge tribꝫ vicibꝫ exclamauit. Deinde di
xit. Ecce appropiquat media nox in q̃ hora xp̃s
naſci voluit. ꝛ i pſepio reqeuit. Appropiquã
te hora ſui trãſitus ait. Jã tp̃s inſtat i q̃ oipotẽs
deꝰ eos q̃ amici ſui ſũt ad celeſtes nuptias euõ-
uit. Poſt paululũ vero anno dñi. Mccxvj. ad ex
tremã horã veniẽs dormiuit in pace. Licꝫ aũt eiꝰ
venerabile corpꝰ inhumatũ q̃tuor diebꝫ iacuiſ-
ſet: nullus tñ fetor ex eo ꝓdibat ſꝫ q̃dã odor aro
maticꝰ cũctos reficiẽs exalabat. Tũc aũt viſe ſunt
auicule multe ſup cacumen ecclie ↄgregate: q̃s
nũqꝫ aliq̃s prius audiuerat q̃ tãſuaui modulati
one cãtabãt: ꝛ tãta varietate modos cãtãdi for
mabant: vt cũctos i admiratõem adducerẽt. eo
ꝙ eius exequias q̃ddãmõ agere viderent̃. Mul-
tus aũt ibi fuit clamor pauperũ. mlta deuotõ po
puloꝝ ita vt alij capillos capitis detruncarent.
alij ꝑticl̃as pãnoꝝ iciderẽt. ꝛ hec ꝓ ſũmis reliquijs
reclinarent. Eiꝰ aũt corpꝰ i monumẽtũ ẽ poſitũ
qđ poſtmodũ redũdare oleo ẽ reptũ. Eſt igit̃ ex-

pertū ī eius tranſitu quāte ipſa beata elizabeth
fuerit ſanctitatis. 7 hoc quo ad auicule modulatō
nez 7 demonis expulſionē. Illā aūt auiculaz q̄ in
ter ipſam 7 pietez ſe poſuit 7 tamdulciter ceci-
nit. q̄ etiam ipſaz ad cātādum induxit. credim⁹
fuiſſe eius angeluz q̄ fuerat ad eius cuſtodiā de
putatus: q̄ eidem eternū gaudiū nunciauit. Si-
cut enim reprobo. interdū an̄ ſuū trāſitū reuela-
tur eterna ſui damnatio ad maiorem ſui ꝯfuſio
nem: ſic electis interdum reuelatur eterna ſui ſal
uatio ad maiorem ſui conſolationem. Ille autē
cātus quem ipſa ꝓtulit fuit immenſū gaudium
qḋ ex tali reuelatōe ꝯcepit. qḋ quidē tamimen-
ſum extitit. q̄ in corde tōtr capi n̄ potuerit. hoc ſe ꝑ
ſuauitatis vocē maifeſtauit. Dyabolus īſu-
per ſi forte aliqḋ ius hr̄et ad ſanctos etiā moriē
tes accedit: ſꝫ q2 in bt̄a elizabeth nil iuris habu-
it. iō turpit̄ licentiatus aufugit. Per hoc igr̄ in-
telligi datur quante fuerit caſtitatis: a qua 7 dy
abolus territ⁹ fugit 7 cui angelus eternū gaudi
uz nūciauit. Manifeſtū ē ſecundo quante fuerit
mūdicie 7 puritatis. 7 hoc quo ad odoris exala
tionem. Quia enim corpus eius om̄i mūdicia 7
caſtitate in vita tenuit: ideo in morte odoris ſua
uitate fragrauit. Manifeſtū eſt tercio quan-
te fuerit excellētie 7 dignitatis: 7 hoc quo ad aui
uz iubilatōem. Illas em̄ aues que in cacumīe ec
cleſie iubilātes 7 cātātes apparuerūt: credimus
fuiſſe angelos: q̄ a deo miſſi fuerunt: vt eius ani-
mā ī celū deferrēt 7 corpus celeſtib; iubilatiōib;
honorarēt. Sicut ad reprobos morientes mul
titudo conuenit demonum: vt eos terrorib; cru
cient. 7 eoꝝ animas ad tartara rapiāt. ſic ad ele-
ctos decedentes m̄ltitudo ꝯfluit angeloruz: vt
eos ꝯfortent. 7 eoꝝ aīmas ad celeſtia regna per
ducāt. Manifeſtū eſt q̄rto q̄nte fuit miſc̄die
7 pietatis: 7 hoc quo ad olei emanatōez. De e⁹
em̄ corꝑe oleū emanauit: quia in vita misericor-
die operib; tota redūdauit. O quātus pietatis
viſcerib; eius nūc affuit ſpūs. c⁹ ꝑfūdi oleo īuen
tū eſt in puluere iacēs corpus. Manifeſtū eſt
q̄nto quāte ſit apḋ deū ꝑtatis 7 meriti. 7 hoc mul
tiplici miracloꝝ opatōe. Poſtq̄ȝ ei ḋ corꝑe trā-
ſijt: deus eā multiplici miracloꝝ glīa illuſtrauit
q̄ꝝ quedā inferius ſunt poſita. m̄lta ꝟo breuita
tis gr̄a intermiſſa. In ꝑtib; ſiquidem ſaxonie in
monaſterio q̄dā hildeſheimēſis dyoceſis: mōa
chus ordis ciſter. heinricus noīe: tāta fuit infir-
mitate depreſſus. 7 grauibus dolorib; circūda-
tus vt oēs ad compaſſionē induceret: 7 clamo-
ribus inquietaret. Quadam igitur nocte appa-
ruit ſibi quedam venerabilis domina veſtib; al-
bis amicta. que eum admonuit vt ſi ſanitatez re
ciꝑe cuꝑet be. elizabeth ſe deuoueret. Sequēti
nocte ſimili ꝑſuadens apparuit. Ille autem cuz
abbas 7 prior deeſſent. ḋ conſilio ſuperioris vo
tum emiſit. Tercia nocte eidem apparens ſignū
crucis ſuꝑ eū edididit 7 ille continuo ſanitatem
recepit. Cum autem abbas 7 prior redeuntes hoc
audiſſent. mirari quidem de ſanitate ceperunt ſꝫ
de voti impletōne plurimum dubitarunt. cum
nulli monacho liceat aliqua vota emittere nec
ſe ad talia obligare. Adiecit quoq̄ȝ prior mona
chos ſepe ad huiuſmodi illicita ſub ſpecie bo-
ni demonum apparitione deludi. 7 ideo eſſet illi
monacho conſulendum: vt mentem ſuam inſta
bilem confeſſione firmaret. Sequenti igitur no
cte eadem perſona que prius ſibi apparens: di-
xit. Infirmus ſemper eris donec impleas quod
vouiſti. Statim ergo eadem infirmitas ipm̄ ar-
ripuit: 7 eiſdem doloribus torqueri cepit. Qḋ
cum abbas audiſſet, ipſum ſtatim licentiauit. et
ceram pro imagine faciēda dari precepit. Qui
mox ſanitate recepta: votum ſuū adimplere ſtu
duit: 7 illius infirmitatis nihil poſtmodum paſ
ſus fuit. Puella quedā nomine benigna ma
guntineñ. dyoceſ. cū ab ancilla potū petiſſet il-
la ꝯmota potū porrexit: dicēs. Accipe, 7 dyabo
lum bibe. Viſumq̄ȝ eſt puelle. vt ardēs tytio ꝑ
eius guttur deſcenderet, adeo: vt ſe in collo pa-
ti clamaret. Continuo igitur venter eius inſtar
vitris intumuit: 7 quendaz in eius ventre ꝑ ſin-
gula membra diſcurrere viſum eſt. Illa ꝟo ge-
mitus miſerabiles faciens: 7 voces īſanas emit-
tens obſeſſa a demone fore credebatur. In ſta-
tu ꝟo tali ꝑ bienniū māſit. Deducta igit̄ ad tu-
mulum ſancte Elizabeth 7 ibidem pro ea voto
emiſſo dum ſuper tumbam poſita fuiſſet: velut
exanimis ibidem apparuit. Sed dum modicuz
panis ad manducandum: 7 aquam benedictaz
ad bibendum ſuper eandem tumbam eidez ob
tuliſſent: mox cunctis ſtupentib; 7 admirantib;
ſana ſurrexit. Vir quidam de dyoceſi traie-
ctenſi gedericus nomine: cum vna manu con-
tractus eius vſum penitus amiſiſſet: ſepulcrum
beate elizabeth bis viſitans curationem mini-
me recepiſſet. Tercio cum vxore ſua cum mul-
ta deuotione acceſſit. Quo dum tenderet. ſenē
quendam reuerendi aſpectus habuit obuium:
qui ab eo ſalutatus eſt. 7 vnde veniſſet requiſi-
tus: dixit ſe de marpurck vbi corpus ſancte eli-
zabeth requieſcit venire. Ubi deus multa mi-
racula operatur. Cum autem vir ſuam infirmi-
tatem expoſuiſſet eidem: ille manu eleuata be-
nedixit: dicens. Securus perge quia ſanitatez
recipies. Dummodo manum infirmam ad ca-
put ſepulcri in quadam fouea ibi facta ſub la-
pide miſeris quāto ꝓfundi⁹ miſeris: tanto citi-

us ſanitatē obtineb. Tc̄ aūt ſcēm nicolaū ī mēo-
ria bēas ꝙ ſcē elizabeth tāq̄ꝫ comes ⁊ ſocius ī
ſuis miraclis ꝯpat. Eidē adiecit et: ſtultos eē q̄
ꝓiecti oblatōibꝫ ſtati diſcedūt. cū ſcīs placeat:
vt cū ꝑ reuerētia eoꝝ ſuffragia poſtulent. Mox
qꝫ ſenex ab eis diſparuit: nec vlt̄ ipm̄ vidē potu
ert. Silr̄ q̄ plimū admirari ꝑgebāt: plenā ſāita-
tis r̄cupande fiduciā obtinētes. Uir igī iux ſe-
nis ꝯſiliū manū ſb lapide mōumti poſuit: ⁊ ipā
ꝯtinuo r̄traxit oīno ſanatā. Quidā d̄ dioce-
ſi colonieſi hermānus noīe. dū ī carcere a iudice
tenēt: ad deū ſe tōliter ꝯtulit. ⁊ bt̄am elizabeth
⁊ magiſtrū cōradū ī ſui adiutoriū deuotiōe qua
poterat inuōbat. Sequēti aūt nocte ābo iſit cum
mlt̄o lumīe ſibi apparuert mltiplicit' eū ꝯſolan-
tes. Tādē ſnīa ī eū data ſuſpendit' ⁊ ad ſpaciū
vnius miliaris teutonici ī patibl'o detinet'. Iu-
dex aūt ꝯſenſit parētibꝫ vt ipſū deponēnt: ⁊ in tu-
mulo ſepelirent. Preparata igit' fouea cū eēt de-
poſitus. pater ⁊ patru' cepert ꝓ mortuo bē. eli-
zabeth patrocinia inuocare. ⁊ ecce mirātibꝫ ⁊ ſtu
pētibꝫ vniuerſis q̄ fuerat mortu' ſurrexit viuus
Scolaris q̄dā d̄ dioceſi magūtinenſi ouitar
dus noīe dū piſcatōi minus caut' inſiſteret. in
flumen captus cecidit. Magno aūt t̄pis ſpacio ī
teriecto dū e' corp' eēt extrctū. adeo ſine ſenſuꝫ
motu ⁊ frigidū ē rept̄ū. ꝙ nullo ī eo ſigno vite ī-
uento: fere mortu' ab hoībꝫ eſt iudicatus. Tūc
bt̄e elizabeth implorātur merita: ⁊ cūctis vidē-
tibꝫ ⁊ admirātibꝫ ſibi reſtituit' ſalus ⁊ vita.
Iuuenis q̄dā tres annos ⁊ dimidiū habens
d̄ dioceſi magūtinēſi. hugolin' noīe: dū ſpiritū
emiſiſſꝫ. ⁊ corpus e' ꝑ ſpaciū q̄tuor miliariorū
teutonicoꝝ rigidū ⁊ exaīme iacuiſſet: mr̄ ad ino
cādā ſcēā elizabeth tōā deuotōe ſe ꝯtulit. ⁊ pue
rū viuū ⁊ ſanū r̄cepit. Puer q̄dā q̄tuor āno-
rū dū ī puteū cecidiſſet. caſu q̄dā veniēs aquam
haurire aīaduertit puerū ſbmerſū int' iacē quē
poſtq̄ꝫ cū difficultate extraxit: ipm̄ mortuū dep̄
hēdit. e' q̄dē mortis erāt indicia: t̄pis diuturnitas
corꝑis rigiditas: oris ⁊ ocloꝝ horribil' aptio. de
nigrio cutis: vētris iſlatō ⁊ oīmoda ſenſus ⁊ mo
tus ꝑuatio. Pro ipō igī ſuſcitādo ad bt̄ā eli-
zabeth votū emitit'. ⁊ cōtinuo vite p̄ſtine r̄ſtau
rat'. Quedā eēt puella ī flumīe ſbmerſa dum
fuiſſꝫ extracta. eius meritis ꝯtinuo ē vite r̄ſtitu-
ta. Uir q̄dā noīe frideric' d̄ dioceſi magūti-
nēſi ī arte natādi valde pit': dū ſe ī q̄dā aq̄ bal-
nearet: ⁊ pauꝑem q̄ndā ꝑ bt̄am elizabeth illu-
minatū deridēs: ī e' faciē aquā ꝯtēptibilr̄ ſpar-
geret: ille ꝓuōt' dixit. Dn̄a illa ſcā q̄ mihi gra
tiā p̄ſtitit. d̄ te me vindicet. ita vt hic n̄ exeas: ni
ſi mortuus ⁊ ſbmerſus. Ille aūt ip̄ſ catōes pauꝑiſ
ꝑuipēdēs: ⁊ ī aquā laſciue ſe imittēs viribꝫ peni

tus deſtitutus: ſe iuuare n̄ potuit: ſꝫ ī ꝓfundū q̄ſi
lapis deſcēdit. P' multū ꝯo t̄pis reqſitus: de
aq̄ mortu' eſt delat'. Cūq̄ꝫ magnus planct' fie
ret ſuꝑ eū: q̄dā ei' ꝓpinq̄ cepert ꝓ eo ad bt̄am
elizabeth votū facē: ⁊ ei' ſuffragia deuotiſſime
implorare. Statim igī ī eū ſpūs redijt: ⁊ viuus
⁊ ſanus ſurrexit. Quidā noīe iohēs d̄ dyo-
ceſi maguntinēſi: cū q̄dā fure inocēter dep̄hēſ'
⁊ ſuſpēdio cū ipō adiudicatus: cūctos rogauit
vt bt̄ā elizabeth orarēt. vt ꝑm ſua merita iuua
ret. Cū eēt ſuſpēſus: audiuit vocē ſuꝑ ſe dicen
tē: confide ⁊ in ſanctam elizabeth fiduciam ha-
be ⁊ liberaberis. Statimq̄ꝫ alio remanente: ipō
fune fracto: de loco alto grauiſſime cecidit. nul-
lam tamen leſionem incurrit: licet noua qua īdu-
tus erat camiſia rūꝑet'. q̄ exhilaratus ait. Scā
elizabeth tu me liberaſti ⁊ in ſtratum molle me
cadere feciſti. Cum ei aliqui dicerent ipm̄ iterū
ſuſpendēdū: iudex ait. Quem de' liberauit de-
nuo ſuſpēdi n̄ ꝑmittā. Cōuerſus q̄dam fuit
ī q̄dā monaſterio dioceſis magūtinenſis. valo-
mar' nomine admodū religioſus. q̄ carnem ſuā
ſic afflixit. vt circa annos. xx. loricā ad carnē por
taret. ⁊ int' lapides ⁊ ligna iaceret. H' manum
dum in molendino eſſet lapis molaris caſu ap-
prehenſam ſic ꝯtriuit. vt carnē ab vtraq̄ꝫ ꝑte a-
uelleret. oſſa ⁊ neruos ꝯterēt. ita vt in q̄dā mor-
tario ꝯtrita q̄dāmō vidēt'. Qui tāto doloris a-
culeo vrgebat'. vt rogaret ꝙ man' ſibi p̄cidere
tur. Cū igī beatā elizabeth crebro ī ſui auxiliū
inuocaret. q̄ et ī vita ſua ſibi familiaris extiterat:
q̄dam nocte ſibi apparuit dicēs. vis ſanus fieri.
Qui cū r̄ndēt libent'. Illa manū app̄hēdēs ner
uos ſanauit. oſſa itegauit. ⁊ carnē ab vtraq̄ꝫ ꝑte
reſtituit. ⁊ priſtine ſāitati donauit. Mane aūt ſcēo
ꝑfcēe ſanatū ſe r̄ꝑpit. ⁊ toti ꝯuētui ipā manū
cūctis ſtupētibꝫ ſanatā oſ̄dit. Quidā puer
q̄nquēnis. Diſcret' noīe. magūtinēſis dyoceſ.
cū cec' natus eēt. meritis bt̄e elizabeth lumen
recepit. Pellis ſiq̄dē iteḡ ſine pil' palpebrarū
vl' aliq̄ pellis diuiſiōe ocl'is ſupinduta fuerat a-
deo: vt tōl'r ocl'os tegēt. nec ſubſtātie ocloꝝ vl-
lū indiciū apparēt. Mr̄ ei' igit' ad ſepulcrū bea-
te elizabeth ipm̄ ducēs. de terra ſepulcri ocl'os
eius liniuit. ⁊ ſuper eum beate elizabeth merita
inuocauit. ⁊ ecce pellis integra per medium ſci-
ditur. ⁊ eius oculi paruiſſimi. turbulenti ⁊ ſan-
guinolenti videntur. Sicq̄ꝫ puer beate Eliza-
beth meritis ſuffragantibus. viſus beneficio ē
potitus. Puella quedam eiuſdem dyo-
ceſis beatrix nomine: cum diu magnis et di-
uerſis fuiſſet infirmitatibus moleſtata. Tan-
dē gibbo in dorſo: ⁊ ſtruma in pectore exreſcē-
tibus: ſic eſt toto corpore incuruata: vt nulla

ſe ratōe erigeret. ꝫ maīb⁹ ſup genua poſit̄ cor-
pus ſuū tal̄r ſuſtētaret. Cū igr̄ mr̄ ī qdaꝫ ſporta
eā ad tumulū ſcē elizabeth deportaſſꝫ. ⁊ ꝑ de-
cē dies ꝯmorātes ibi nullū potuiſſent ſaītat̄ re
mediū iueire. Irata mr̄ e⁹ ꝯ btāꝫ elizabeth mur
muraūit dicēs. Oīb⁹ bñficia īpēdis: ⁊ me miſe-
rā ñ exaudis. Reuertēs igr̄ oēs q̄s potero. a vi-
ſitatōne tua auertē ꝓcurabo. Cū igr̄ irata rcede-
ret. ⁊ iā miliare ⁊ dimidiū ꝑegiſſet. ⁊ e⁹ filia dol o
rib⁹ cruciata lugēt: tādē ipa puella obdormiēs.
vidit q̄ndā pulcerrimā dñaꝫ cū facie refulgenti
q̄ corpus ei⁹ in dorſo ⁊ pectore liniens: dixit ei.
Surge ⁊ ambula. Euigilās puella ⁊ ſe ab oī de
formitate ⁊ curuitate penit⁹ ſanatā inueniens.
viſionē mr̄i retulit: ⁊ gaudiū ⁊ leticiā generauit.
Redeūtes igr̄ ad ſepulcrū ſcē elizabeth. deo et
ſibi grās egert: ⁊ ibidē ſportā ī q̄ puella portata
fuerat: dimiſerūt. Mlier q̄dā gerdrudis no-
mine. eiuſdē dioceſis. ꝑ mltos āños vtroq̄ cru-
re ꝯcta ⁊ toto corꝑe curua in ſomnis admonet̄:
vt ad ſanctū nicolauꝫ ꝓficiſcēs. ei⁹ debꝫ merita
implorare. Que ad eccleſiā ſcī nicolai portari
ſe fecit. ī vno crure ſanitateꝫ inuenit. Tādeꝫ ad
ſepulcrū btē elizabeth ꝑducta. ⁊ ſup e⁹ tumulū
poſita: grauiſſimis doloribus ſtimulata. ⁊ velut
amens effecta. ſana ⁊ icolumis exurrexit.

Mlier q̄dam ſcindrudis nomine eiuſdē dio
ceſis. cū ꝑ annū integrū penitus ceca māſiſſet: ⁊
aliorū ſemꝑ auxilio duceret̄. ad rogādū ſanctā
elizabeth tota deuotōne ſe ꝯtulit. ⁊ amiſſuꝫ lu-
men recepit. Vir quidā heinric⁹ magūtine-
ſis dyoceſis diuꝫ lumīe ocloꝝ penit⁹ eēt ꝑuat⁹
ſepulcrū ſcē elizabeth viſitās plene curatōnis
beneficiū reportauit. Poſtmodū vo idem vir
fluxu adeo eſt grauatus vt moriturus a familia
crederet̄. Accipiens vo d terra ſepulcri ſcē eli
zabeth: ⁊ ipam ꝯficiens. aq̄ cōmiſcuit ⁊ bibens
plenā ſanitatem recepit. Puella quedā me-
tildis nomine. treuerenſis dioceſis. dū viſu ⁊ au
ditu priuata eſſet. ⁊ loquendi ⁊ ambulandi po-
tentiam amiſiſſet. pr̄ ſu⁹ ⁊ mater ad beatā eliza-
beth eam deuouerūt: ⁊ ꝑfecte ſanataꝫ deū ⁊ eli-
zabeth laudantes magnalia receperāt. Mu
lier quedam nomine helibingis treuereñ. dyo-
ceſis. cū ꝑ annū ceca penit⁹ extitiſſet: ⁊ ꝓ ſua cu
ratōe btē elizabeth merita inuocaſſet ad tumu
lū e⁹ duci ſe faciens: vni⁹ oculi lumeꝫ recepit. q̄
ad ꝓpria reuerſa. ī alio ḡuit̄ torq̄ri ſe ſenſit. Cuꝫ
vo iteꝝ e⁹ merita īploraſſꝫ apparuit ei dicēs. ac
cedēs ad altare fac cū corꝑali tuos oclos vētila
ri. ⁊ ſic recipies ſaītatē. Que cū iuſſa ꝯpleuiſſet:
ſaītatē recepit. Vir q̄dā theodericus nomīe
maguntineñ. dyoceſ. in genub⁹ ⁊ crurib⁹ diu ḡ-
uiſſimē infirmat⁹: ita vt ñ poſſet ꝑgē niſi ab alijs
portaretur: votū fecit ꝙ ſepulcꝝ ſcē elizabeth
cū oblatōib⁹ viſitaret. Et cum locus e⁹ a tumu-
lo tm̄ ꝑ decē miliaria diſtaret. vix in octo dieb⁹
potuit ꝑuenire. Cum vo ibidem ꝑ quatuor ſe-
ptimanas manſiſſꝫ ⁊ nullū remediuꝫ impetr̄ſſet.
domū redibat. Cūq̄ in loco q̄dā iux̄ aliū īfirmū
decūbēs q̄eſceret: vidit ī ſōnis q̄ndā ad ſe venie
tē: ⁊ aq̄ tōl̄r ꝑfūdentē. q̄ euigilās ꝯ fociū iratus
ait. Quare me aq̄ tōl̄r ꝑfudiſti: Qui ait. Ego
te nō ꝑfudi. ꝫ credo ꝙ illa ꝑfuſio erit tibi cā ſalu
tis. Ille igr̄ ſurgens ſe ſanatū totalit̄ ineniēs. ba
culos ſup humerū poſuit et ad tumuluꝫ ſcē eli
zabeth rediēs. ⁊ grās agēs let⁹ ad ꝓpria rmea-
uit.

Paſſio ⁊ memoria

decem milium martirum veneratur ⁊
colit̄ decimo kaleñ. iulias: q̄ oēs vna
die pro xp̄i nomine paſſi ſunt. ſb adriano impe-
ratore ⁊ alij ſex reges qui illuc venerant in adiu
toriuꝫ. Hi ſancti martires cū ab imperatore ad
ſacrificandum idolis compellerentur dixerunt.
Sacrificium viuum ⁊ immaculatum offerim⁹
noſmetipſos domino noſtro iheſu xp̄o: qui pro
humano genere naſci dignatus eſt. ⁊ deſcende-
re de celis. multis malis affligi. ⁊ ad vltimum vo
luit etiam pro nobis crucifigi. quem tu miſer ig-
ras. Tūc iratus imperator iuſſit eos diu torq̄ri.
⁊ ad vltimum crucifigi. Et omnia tormēta que
paſſus eſt dñs noſter ihs xp̄s forti aīo ⁊ fide fir
miſſima ꝓ dño ſuſtinuerunt. Inter quos paſſ⁹
eſt hermola⁹ archiep̄s q̄ eos baptizauerat. Lo
cus igitur vbi paſſi ſunt beati martires mons ē
magn⁹. ⁊ vocatur ararat. ⁊ diſtat ab alexādria
ciuitate quingentis quaſi ſtadijs. A quib⁹ autē
paſſi ſunt fuerunt exercitus regum: qui illi vene-
rant in adiutorium. xxx. milia. Hora vo ſexta il
lius diei. terremotus factus eſt magnus. petre
ſciſſe ſunt. ſol obſcuratus eſt. ⁊ omnia ſigna que
in paſſione domini viſa fuerunt. etiaꝫ ibi viſa ſt̄.
Tunc ſancti martires fundentes orationem ad
dominum dixerunt. Dñe deus memēto nr̄i ī ſb
patibulo crucis. ⁊ ſuſcipe petitōem noſtram et
ea que a te expoſcimus. nobis ꝯcedē digner̄ vt
q̄cūq̄ memoriā nr̄e paſſiōis corde ⁊ ore cū ieiu-
nio ⁊ deuotōne celebrauerit mereant̄ a te aſſeq̄
fructuoſam mercedem. tribuendo eis ſanitateꝫ
corporum. medicamen anime ⁊ in domibus eo-
rum intus et foris bonorum omnium vbertatē
concede ⁊ ſi in prelio fuerint: non eis nocere pre
ualeant inimici viſibiles et inuiſibiles. te ꝓ eis
pugnāte: ſed ſicut placet tibi armis tuis eos ꝓ-
tege. Dieſq̄ vnus noſtre paſſionis. vnū penitē
tiarum annum concludat. obſeruantibus ſe de-

uoto corde. Et h̄ dn̄ator dn̄e a te poſcim⁹: diſſi
pa om̄ez occupatōez: ⁊ oēz imūdū ſpm̄ oēzq̄ ī
firmitatē coꝝ expelle. q꞉ glioſū ⁊ laudabile ē no
mē tuū ꝑ oīa ſecl'a ſecloꝝ. Et r̄ndētibꝫ oībꝫ amē
fc̄tā ē vox d̄ celo dicēs q̄ petiſtꝭ dilectiſſimi mei
ſcitote vos ipetrāſſe. Gaudete q̄z ⁊ letami. q꞉ oīo
nes vr̄e corā xp̄o ⁊ imortali r̄ge veracit' ſt' exau-
dite. Et his dc̄tis ī ꝯfeſſiōe emiſer̄t ſpm̄ veraci-
ter ꝑcepturi p̄mia r̄gni celoꝝ. Amen.

Beatus Jodocus

fuit iudabeli r̄gis britonū fili⁹. Ha-
buitq̄z fr̄ez maiorē natu. bt̄m videli-
cet iudabelū. q̄ ſucceſſit pr̄i i regno. Iſti duo fra
tres imo due gēme celeſtes ꝯtēpanee fuer̄t r̄gꝭ
frācoꝝ dagoberti: cū q̄ p⁹ g̃ues inimicicias adi
uicē pacificat⁹ ē ipe rex britonū iudabel⁹. ⁊ ma
gnis ab ip̄o muneribꝫ honorat⁹. Regreſſus ita-
q̄z ī britoniā: cogitauit r̄gnū t'renū ꝓ celeſti reg̃
relinq̄re ⁊ vitā mōchicā ducē: fr̄ez ſuū iodocuz
iuniorē ſe ꝯueniri fecit d̄ ſuſcipiēdo regni gubna
culo vt ſuū poſſꝫ adiplere ꝓpoſitū. ⁊ frui cohita
tione monachoꝝ. B̄tꝰ at̄ iodoc⁹ n̄ min⁹ feruēſ
ī di dilectōne: deliberādi iducias octo dieꝝ vix
a fr̄e ipetrauit: iteri die noctu q̄z anxi⁹ cogitar̄e ce-
pit: q̄nō poſſꝫ effugē regnū. ſil' ⁊ p̄riaz: ⁊ fr̄is ſui
circa ſe ſtudiū decliare. Ip̄o igr̄ ī monaſterio q̄-
dam (vbi lr̄as didicerat) ꝯmor āte: ⁊ oꝛōni fre-
q̄ntius icūbēte cōtigit vndeci illuc ꝑegrīos vei-
re: q̄ cū deuotōis limia ap̄loꝝ petri ⁊ pauli viſi-
tare deſiderabāt. His ſecreto aſſociat⁹: paruſ⁹
veit cū eis ac vtꝝ vlteri⁹ cū eiſdē ꝓcedēt: dubi-
tauit. Cōſiliū tādē a ſpū ſc̄to ꝯſecut⁹: q̄ greſſus
e⁹ ī oībꝫ dirigebat. Ab h̄ itinē ⁊ a ſocijs itineris
decliauit: ⁊ ad pōtinī ꝯfinia. q̄ ātiq̄s plena nēo-
ribꝫ erāt. ⁊ feris ac aīalibꝫ ſolū hītabilia feſtiauit
Delectat⁹ itaq̄z loci illi⁹ vaſta ſolitudie. diſpo-
ſuit hītatōez ibi facē ſuꝑ. fluuiū alzeiā. h̄ a duce
heimōe illi⁹ terre dn̄o ꝑ. vij. annos ab h̄ ꝓpoſito
r̄tardatus ē. Int' q̄s annos lr̄as magis didicit:
⁊ ſacros ordies ſuſcepit. Tandē ſacerdos effe-
ctus: iā dicti ducis filiū q̄ cū ī maria veneratiōe
hēbat. d̄ ſacro fōte ſuſcepit. Elapſo ſeptennio
ad vitā ſolitariā trāſiēs. ī loco alzei fluminis riuu-
lis vndiq̄z circūdato. ibidē ecc̄ia ⁊ domūcula e-
dificatis. Pret' ea q̄ ꝑ eū dn̄s opat⁹ ē mira-
cula. h̄ ſt' ꝯſiderāda. q̄ volucres ⁊ piſces diuerſi
generis. ad ſacrā ei⁹ manū palpabiles receptis
ab eo alimētis veniebāt: ⁊ recedebāt q̄ſi domeſti-
ci. Quadā die dū ad victū q̄tidianū n̄ hēret:
niſi panē modicū: ſibi ⁊ diſcipulo ſuo dn̄s ī ſpe-
cie paupis veit: elemoſinā petēs. Vir di iodo-
cus panē diuidi iuſſit ī q̄tuoꝛ p̄tes: ⁊ paupi pe-
tēti vnā p̄tē d̄ q̄tuoꝛ erogari. Vir egreſſ⁹ erat:
⁊ ecce dn̄s reuertit' ī forma egeni deficientis ī-
edia: ⁊ ſecūdo pāis q̄drāte ſatiſfactū ē e⁹ petitō
ni. Nec mora regreſſus tercio q̄ſi eſuriēs ⁊ defici
ens fame: donata eſt ei et' panis ꝑs tercia. Cōſe-
q̄nter viſus ē dn̄s ī altera paupis effigie roga-
turus elemoſinā: ſic' iā t'cio fecerat ante. nec erat
vn̄ reficer̄'. niſi d̄ reſiduo pāis q̄drāte. Viro ita-
q̄z dn̄i iodoco ⁊ hūc erogare iubēte: ait ei⁹ mini
ſter. Vis ne eit aliq̄d nob̄ r̄maneat. Nolo inq̄t
ſc̄tꝰ. totū tribue eſuriēti. q꞉ potēs eſt dn̄s. etiaz
hodie nr̄e ꝓuidere neccitati. Vix receſſit dn̄s. et
īterea dū ꝯſolaretur h̄uus di diſcipulū d̄ panis
erogatōe ꝯmotū. ecce ꝑ feneſtrā viſe ſt' et inuē-
te in alueo fluminis quatuoꝛ nauicule onuſte vi
ctualibꝫ. d̄ quibꝫ quis eas adduxerit. vl' quo ille
deuenerint. poſtq̄z fuerūt victualibꝫ exonerate
vſq̄z ī hodiernā diem ignorat'. Hec et alia q̄ ꝑ
eū dn̄s ibidē miracl'a demōſtrare dignat⁹ ē: lō-
ge lateq̄z patriā ad eius viſitatōez ad ipetrāda
eius ſuffragia ꝯmouerūt. Cūq̄z ibidē octo ānis
elapſis ꝓpl'i frequentiā neq̄ret ſuſtinē. ad vlteri-
us deſertū dn̄o duce ꝓceſſit. Conſtructoq̄z ibi
oratorio in honore beati martini ⁊ māſiuncula.
ibidem plurimas ab hoſte antiq̄ paſſus ē iſidi-
as ꝑ q̄tuoꝛdecim annos q̄bꝫ illic ē ꝯmorat⁹. Eo
ī loco ſigno crucis facto ꝓpria mānu aq̄lā de ſbli-
mi ꝓſtrauit. q̄ gallū ſuū abſtulit. Et vndeci gal
linas ſingulatim. gallūq̄z ſuū incolumē accepit.
Nō lōge poſt dyabolus ī horribilē mutat⁹ co-
lubrū g̃uiter ip̄m momordit ī pede. q̄ leſiōe ꝑ ſā
ctuz edoctus ſpirituꝫ. vt ad aliū locum tranſirꝫ
adiuncto ſibi duce heimone: vaſtam circuibat
heremum vt inueniret habitatōnis locum. In-
grendo autem (cum ibidem graui dux torquer̄'
ſitis inopia) p̄ laſſitudine ⁊ ſiti obdoꝛminit. In-
terim ſeruus dei iodocus orationi incubuit. ſur-
genſq̄z baculo quo innitabatur terre infixo. ſic
alter moyſes aquam produxit. ⁊ fontē inde lar-
giter effluentem. quo exhilerati dux et eius fa-
milia ſue ſitis extinxerunt ardorem. et tranſeun-
tibus ad huc aquam adminiſtrat ſufficientem.
Progreſſus inde verſus mare in vmbroſa val-
le cliuum aſcendit per paruum. Quo delecta-
tus hec eſt inquit cathedra. hec requies mea in
ſeculum. Duce itaq̄z reuerſo ad ꝓpria. vir dei ꝓ
pria manu duo ibidem ꝯſtruxit oratoria. Vnū
petro ap̄loꝝ p̄ncipi. alterum paulo gentium do
ctori. Profectus eſt etiam poſtmodum romaz
vocatus a beatiſſimo martino tunc romane ſe-
dis antiſtite. qui a multo tempore concupierat
eum videre. et a ſanctiſſimo eius colloquio ſana
ri: receptus eſt ab eo cum honore debito ⁊ tra-
ctatus. ibidem a ſpiritu ſancto doctus eſt. quem
in omnibus cuſtodem ⁊ magiſtrum habuit. vt

ad heremū ſuam reuerteret̄:quā ĩ terris ſibi ele-
git habitatõem. Inde in breui exiturus a corpo
re:et trāſmigraturus ad cõſortium angelorum.
Poſt ſacra et multa de eternitate eloquia. ⁊ mu
tua orõnū ſuffragia:inter ipm̄ et ſummū põtifi-
cem habita:p̄cioſiſſimis a dn̄o papa ſibi collatis
ſanctoꝝ reliquijs.reuerſus eſt cum totius patrię
gaudio:ad põtinij cõfinia:vbi in monte habita
tõnis ſue:in qua mõ requieſcit corpus ſcti iudo-
ci ꝓpoſito pentum conſilio adducta ē ſibi puella
abſq; oculis nata:q̄ ſicut docta fuerat: in viſiõe
faciem et loca vbi oculi debebāt eſſe lauit de aq̄
illa:q̄ vir ſctus manus abluerat:et mox receptis
oculis clare cepit videre. Duce itaq; heymone
p̄ſente cū munera dei plebiſq; turba in occurſuȝ
beati iudoci cõgregata:ſctiſſimis q̄s attulerat re
liquijs.cū oĩ qua decuit veneratõe repoſitiſ.ĩ no
ua beati martini eccleſia:in qua nūc ſacrū corpꝰ
eius requieſcit tūc de nouo facta lapidea a pre-
fato duce ipe vir beatus preparauit ſe ad diuīa
miſteria caſula indutꝰ ad modū niuis alba. Qui
cum aſtaret altari:tercio idus iunij. et miniſtra-
ret cum deuotõne maxima diuīa manus apparu
it ſup eum viſibilit̄ inter ſacroſcta miſſaꝝ ſolē-
nia.ſuūq; ſacerdotem et locū illū aſſignauit: ⁊ cõ
firmauit benedictõe ꝑpetua cū ꝓmiſſione tali.et
voce mirabili celitus ſubſecuta. Quia cõtempſi
ſti diuitias terrenas.et refutaſti paterni r̄gni cul
mina.et elegiſti paup ee̅:et latere abiectus in t̄ra
iſta deſerta:p̄paraui tibi coronā int̄ agmīa ange
loꝝ. Eroq; loci huiꝰ in quo reſolueris defenſor
ac iugis cuſtodia. Vniuerſiq; hūc locum viſita-
turi imppetuū cū deuotõe.et pura cordis inten-
tõe ac ꝓ tui nõis memoria:diuīa in terris grā non
defraudabūtur.et poſt ad gaudia ꝑuenīēt ſem-
piterna. Sequēti itaq; tpe btūs iudocꝰ ĩ carne
p̄ter carnem viuēdo nõ hõ.ſ; angelus videbat̄.
Idus decēbris obdormiuit in dn̄o Ipo dn̄o p̄-
ſente et angeloꝝ obſequijs. Dn̄i p̄ntiam oñdit
intolerabilis claritas ſplēdoris.et incompabilis
dulcedo diui odoris. Corpꝰ etiā eiꝰ q2 v̄go fue
rat.et imunis a carnalis cõmixtiõis cõtagiõe.ita
ſanum ꝑmāſit et integrū vſq; ad ānos quadra
ginta ĩ tumulo:ac ſi ſpūs viui forent in eo. Et a
cuſtodibꝫ corpis ſibi vngues manuū et pedum
et capilli capitis et barbe q̄ſi viueret excreſcētes
inſcidebāt̄.et radebant̄ oĩ ſabbato:q̄duſq; ſuc
ceſſor heymõis:minꝰ reuerēter et p̄ſūptuoſe (im
memor ſcripture dicētis. Nõ tēptabis dn̄m de-
um tuū) ſacrariū violēter ter irrupit cū ſatellitibꝫ
ſuis.et intrauit vbi repoſitū erat corpꝰ ſctiſſimū
Viſoq; miraculo ſtatim cecitate ꝑcuſſus: v̄ſus
eſt in amentiam.et exclamās.ha ha ſcte iudoce:
ſurdus ꝑmāſit et mutꝰ:q̄duſq; diē clauſit extre

mū. Prolixitatē aūt miraculoꝝ:q̄ ꝑ ipm̄ dn̄s ex
hiberi dignatus eſt.ſuis fidelibꝫ ĩ n̄ris tempori-
bus vidimus. Sicut de pluribꝫ a morte reſuſci-
tatis vel ſuſpēdio vel alio mortis genere defun-
ctis ſiue in aqua ſuffocatis.ſeu etiā ipiꝰ beneficia
quo ad multiplicatõem bonoꝝ temporaliū: nec
calamo ſcribere:nec ſermone enarrare ſufficimꝰ.

Cuiuſdam deuoti ſibi filium ĩ cunabulis iacē
tem:cū eſſet incendiū vndiq; in domo.circa pue-
rum beatus iudocus miraculoſe cõſeruauit:pā-
nis q̄bus inuolutus fuit:et ipis cunabulis: cum
puer leuatus eēt in fauillam et cinerē penitꝰ reſo
lutis.vt omibꝫ pateret q̄ edacitas flāme: que li-
gnoꝝ ac lapidū potuit duriciā cõſumere:tenerū
infantē beati iudoci cuſtodie traditū nõ licuit le-
dere. Qui poſtmodum filꝰ in monaſterio ſcti
iudoci monachus factus eſt. Quot ſurdos.clau
dos. paraliticos et alios infirmos curauit: nõ eſt
numero colligere. Vnde eſt.q̄ de regni faſtigio
ſibi voluit poſt mortem retinere ne ĩ loco vbi ſa-
crum eius corpus requieſcit:aliquis ardeat liquor
niſi liquor cere. Qd̄ infortunio ſuo experti ſunt
tres monachi:qui in eccleſia vbi corpus eiꝰ fuit
delatum.de ſepo lucernas temptauerunt accen-
dere:nec aliquatenus potuerūt. Contingit autē
in ſignum temeritatis ſue duos ipoꝝ incõtinen
ti decedere.tercium v̄o oris cõtractione puniri.
Ac ita ꝑmanſit omibꝫ diebꝫ vite ſue. Sūt autē
he feſtiuitates beati iudoci. Prima videlicet in
die beati barnabe:quādo intra miſſarum ſolen-
nia manus dn̄i ſup eum apparuit. Quod etiam
miraculum ſepius ꝑ alios ſanctos oñſum: v̄tus
diuīa ad veritatē illiꝰ veri et ſctiſſimi ſacrificij cõ
probandā:in cordibꝫ fragiliū miſericordit̄ demõ
ſtrauit. Secūda ē in die ſcti iacobi apli:fris ſcti
iohānis euāgeliſte.d̄ iuētõe ſacri corpis eiꝰ. Ter
cia ē de morte eiꝰ:in die ſcte lucie virginis.

Sequit̄ legenda de.ſ.othmaro abbate.

Othmarus in pro
uincia alemanie natꝰ atq; nutritus eſt
Dum eſſet puer a fratre ſuo curiam
ꝑducitur:et l̄ris imbuitur. Virtutibꝫ tn̄ plus vl̄
eque vt ſcientia ſtuduit:iuxta illd̄ ſapiētie. Que
in iuuētute nõ cõgregaſti:quomõ inuenies ea in
ſenectute: Victori comiti eiuſdem regionis fa-
ctus adoleſcens ſeruiuit. Per cuius prouiden-
tiam ac dilectionem integram ad ipſum (quia
vidit in eo indolem bonam) ad ſacerdotiuȝ pro
mouetur titulo ſancti florini. Cogente prefato
comite p̄latus ibi poſitꝰ ē:ꝓpt̄ ſuā religionē. ſciē
tiā et famā volantem de ꝯmūdicia vite ſue. Bal-
tramiꝰ qui ex iure hereditario dn̄s fuit here-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

mi illiꝰ:ĩ qua bt̃s gallus cellã ſibi cõſtruxerat:
obtinuit a p̃fato comite. vt othmarꝰ preeſſꝫ illi
celle ĩ oĩbꝫ q̃ ad ip̃aꝫ ꝑtinẽ videbãt᷑. Inſuꝑ du-
xit eũ ad pipinũ regẽ: vt auctoritate regia ꝯce-
dẽte: ip̃m eiuſdẽ loci abbatẽ ꝯfirmaret. Cꝰ peti-
tõni tãqꝫ iuſtꝰ rex ꝯſenſũ p̃buit ⁊ ꝑ manũ regis
othmaro ꝯfirmato ĩ abbatẽ. Baltrominꝰ oĩa
bõ ſua ſeu poſſeſſiões libẽ ⁊ integraliter reliq̃uit
Mãdauit itaqꝫ rex: ac ꝓprio ore iuſſit ibidẽ vi-
tã inſtituẽ r̃gularẽ. Rediẽs igĩ othmarꝰ locũ r̃-
formauit: ⁊ ĩfra ãnos paucos tã ĩ poſſeſſiõibꝫ qꝫ
ĩ religiõe valde diues effectꝰ ẽ. Et ĩ edificiȷ̃s pli-
bus ꝯfirmatꝰ. Bt̃s igĩ othmarꝰ abbas: cuꝫ vi-
diſſꝫ poſſeſſiões t̃pales ſuo mõſterio ex dĩ boni
tate accreſcẽ ĩ imẽſuꝫ: timẽs ſue ꝑſone ꝟtutũ in
cremẽta decreſcẽ: a ſeip̃o icepit: ⁊ ꝑſimonie ve-
bemẽtiꝰ iſiſtebat: ita vt et̃ ĩ p̃cipuis ieiunioꝝ die
bꝫ ꝯ ꝯſuetudĩe biduo abſtinẽtiã ꝯtinuarꝫ. Pau
ꝑtatis ⁊ humilitatis amator p̃cipuus. ⁊ cuꝫ his
elemoſinator magnꝰ fuit. Pauꝑtatẽ eꝰ illd oñ-
dit. ꝙ crebriꝰ ſine tunica ſola tm̃ cappa idutus:
ad monaſteriũ remeauit exẽplo xp̃i: q̃ vilibꝫ pã-
nis ĩ ſua natiuitate obuolutꝰ fuit. Et poſtea cre-
uit in oĩbꝫ eꝰ pauꝑtas: vt nos ſuꝑ iſtãti pecunia
mĩme ꝯfidãꝰ. In neceſſitate mõſteriȷ̃ ſui. aſello
ꝓ eq̃ frequẽtius vtebat᷑. In miſcdia ⁊ elemoſina
nulli ſecũdus fuit. Vñ ⁊ paupibꝫ ĩ ꝓpria ꝑſõa hui-
uit. Leproſis ñ lõge a mõſterio hitaculuꝫ fecit.
Capita pauꝑm ⁊ pedes in ꝓpria perſona lauit.
Vñ et̃ pr̃ pauperꝝ a plibꝫ eẽ appellatꝰ. Nocte
cos viſitauit: ⁊ eiſdẽ (vt dictũ ẽ) diligẽt᷑ obſecu
tus ẽ. Hoſpitale inſuꝑ ꝯſtruxit. Vbi ceci et̃
pauꝑes r̃cipiebãt᷑: qꝝ curã adeo ſollicite geſſit vt
et̃ de nocte mõſteriũ egrediẽs: ĩfirmitati coꝝ mĩ-
to obſeq̃o deſeruiret. Int᷑ h̃ barinus ⁊ ruthadrꝰ
q̃ tũc totiꝰ almanie curã admiſtrabant: dyabolo
ſuadẽte immaniſſimo morbo auaricie p̃uẽti: reſ
eccĩaꝝ ſb̃ ſua p̃tate ſitaꝝ ꝑ vim ſibi iniuſte vẽdi-
cabãt: q̃ mala loco ſc̃ti galli ſiſt᷑ ĩferebant. Suꝑ
q̃bꝫ iniuȷ̃s bt̃s othmarus pipino r̃gi ꝯ ip̃is q̃ri-
moniã mouit: dicẽs ſe ĝuiſſima incurſuꝝ. ſi eis
diſſimulãdo ꝯſentiret. Quibꝫ rex grãꝫ ſuã it᷑ di-
xit: ſi illi mõſterio ñ reſtituerẽt oĩa iniuſte ablata.
Illi ꝟo auaricia victi regĩ p̃ceptũ nullatenꝰ ob
ſeruauerĩt. h̃ inſuꝑ bt̃m othmaꝝ dũ reuertẽt᷑ a re
ge captiuãtes. miſſis ob h̃ militibꝫ victum ad ſe
duci fecerĩt: ⁊ lãpertũ falſũ fr̃eꝫ cenobiȷ̃ ip̃iꝰ oth-
mari. q̃ ab ip̃is iductꝰ fuit: vt abbatẽ ſuũ falſo ⁊
mẽdaciter ꝯ crĩmĩe accuſaret: ⁊ neq̃ter ĩfamarꝫ:
ꝯduxerĩt. Quã ꝓditõem ꝯ inocẽtẽ nequam ille
monachꝰ ꝯmittẽ nullatenꝰ formidauit. Itaqꝫ
ꝯcilio iniq̃ ꝯuocato: coraꝫ mĩtis ip̃e lampertus
beatũ othmaꝝ ꝯ femina accuſauit. Vñ ad pe-
nã exiliȷ̃ ip̃m ꝯdẽnauerĩt: ĩ iſulã rheni miſerabilr̃

relegãtes. vbi poſt multas q̃s patienter ſuſtinu
it miſerias. in cõfeſſione xp̃i ſedecimo kalendas
decembris bono fine quieuit. Hꝰ at̃ lãpertũ ini
quã machinatõeꝫ. qua ſuũ p̃latũ inocenter inol-
uit. deus iuſtus iudex ſic eũ puniuit: ꝙ ip̃m mo-
nachũ febris adeo ĝuis arripuit: vt reſolutõ vi
gore mẽbroꝝ caput ipiꝰ ad terrã freq̃ntiꝰ ꝟtẽt᷑
⁊ more q̃drupedũ cogẽt᷑ ambulare. Vñ et̃ coa
ctus diuino iudicõ eũ purgẽte. vt ſe peccaſſe in
ſc̃tm dĩ publice fateret᷑. Quieſcite inq̃t ſc̃ta ſy-
nodus nicena. ⁊ nolite ꝑſequi eos: q̃ recte deo fa
mulantur. ⁊ ſincera voluntate ſupna dĩ mãda-
ta cuſtodiũt: ⁊ nr̃is legibus ſubiugantur. q2 nõ
decet vt carnales ſpũales ꝑſequãtur. Vñ et̃iaꝫ
gregoriꝰ ait. Qui calũniã illatã ñ ꝓbat. penaꝫ
incurrere debet. quaꝫ ſi ꝓbaſſet reꝰ vtiqꝫ ſuffic-
ret. Cõſilium at̃ illud nequit᷑ inchoatuꝫ nequiꝰ
eſt finitum. Sepultus at̃ beatus othmarꝰ ĩ exi-
lio. vbi hodie in inſula capella oñdit᷑. annis de-
cem ibidem corpus ſuũ incorruptum perman-
ſit. Poſt decem ꝟo annos viſum eſt diſcipulis
ipſius. vt corpus ſui abbatis ad ſancti galli mo
naſterium. cui ſcdm voluntatem dei prefuit in
ſpiritualibus ⁊ temporalibus: deferre modis oĩ
bus deberent. Pergentes itaqꝫ ad locum. cor-
pus tollentes in naui poſuerunt. Quorum de-
uotionem. ⁊ corporis ipſius ſanctitatem. mira-
cula crebra ⁊ plura conſequuntur. Tempeſtas
enim multa ventorum ⁊ procellarum q̃ per to-
tum lacum conſtanſtienſem tũc tempis viſa fu-
it: in oĩni via illa nulli coꝝ impedimẽto fuit. Va-
ſculũ et̃ modicum vino plenum: quod ſecuꝫ tu-
lerant ip̃is monachis ad refectionem ꝯſedenti-
bus. q̃tienſcunqꝫ exhauſtum fuit. liquoris vini
nullũ ſenſit detrimentum. Beati igitur othma-
ri corpus ad monaſteriũ beati galli delatuꝫ mĩ-
tis ibidem precedentibꝫ ⁊ conſequentibꝫ mira-
culis feliciter ⁊ honorifice requieſcit.

SAnctus cõradus

ꝯ nobilibꝫ parentibꝫ ĩ alemania genitꝰ:
⁊ educatꝰ eſt. Hic q2 in ſte honeſta-
tis ⁊ bonoꝝ morum educatus. a nothingo ec-
cleſie conſtantienſis epiſcopo. toti epiſcopatui
auditor preficitur cauſarum. Succedente aũt
tempe in prepoſitum maioris eccleſie eligitur.
Nothingo autem ep̃o viam vniuerſe carnis in
greſſo. vocatur ſanctus Vdalricus eccleſie au-
guſtenſis epiſcopus: ⁊ ab ipſo corpus defuncti
epiſcopi ſepelitur. Qui clero ⁊ populo tridu-
anum indixit ieiunium. vt benignitas dei illi
eccleſie daret placentem ſibi antiſtitem. Sta-
tuto igitur die quo ad electionem. vel potius
communem inſpirationem de epiſcopo proce-

tēndū fuit. Sanct⁹ vdalricus deſcribit ipm̄ p̄
poſitū bt̄m conradū talē eſſe: ſicut apl's ad thi
motheū ⁊ thitū. Oportet eē ep̄m irrep̄henſibi
lem. vni⁹ vxoris virū. ſobriū. ornatū. prudentē
pudicū hoſpitalē. doctorē nō vinolētū. nō pcur
ſorē. ſ; modeſtū. nō litigioſū. nō cupidū. ſue do
mui bn̄ p̄poſitū. filios hn̄tē ſubditos cū oī ca
ſtitate. ſi q̄s domui ſue p̄eſſe neſcit: quō eccie dei
diligētiā hēbit. nō neophitū. nō in ſupbiā elatū
ne ī iudiciū decidat dyaboli. Optet aūt ⁊ teſti
moniū hr̄e bonū ab his q̄ foris ſunt: vt ī obpro
briū nō incidat. ⁊ ī laqueū dyaboli. Itē ad thi
mo. ſic ait. Oportet em̄ ep̄m ſine crimie eē ſicͭ dei
diſpēſatorē ⁊c. ſeqͭ ⁊ eos q̄ ɔtradicūt arguere.
His oībꝫ corā multitudie a ſc̄to vdalrico d̄ ipo
recitatis: oēs ibidē ɔſenſerūt. Vn̄ ibidē rapit̄. ⁊ ē
bitͭ. q̄uis plurimū renitēs ep̄s inſtituitͭ. In ca
thedrali ḡ ſiſula ſublimat⁹ ſc̄s conrad⁹ p̄ncipa
lē ſc̄ti dei mr̄is eccl'iā ditauit reliq̄js p̄cioſis et
ornatu mario. Inſup tres ɔſtruxit eccias. vnā ī
ciuitate ɔſtātienſi. duas extra. In q̄r̄ vna vicꝫ
eccl'ia beati mauricij ſepulcrū dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i ſi
milimū illi qđ eſt ī hierl'm cū multa diligētia cō
ſtrui pcurauit. Ubi etiā. xij. p̄bendas cleric̄ ibi
de xp̄o famulantibꝫ ip̄petuū inſtituit. Auxit ni
hilomin⁹ canonicoꝝ numeꝝ maioris eccleſie cū
allodio ꝓprij patrimonij. Cupiēs etiā idem vir
ſanctus cū apoſtolo corpus ſuū efficaciter caſti
gare: tribꝫ vicibꝫ tranſfretās verſus ſanctā ciui
tatē hieruſalē adijt. in qua locum paſſiōis xp̄i ⁊
ſepulture ⁊ reſurrectionis ſimul ⁊ aſcēſiōis ī de
uotione maxima viſitauit. Poſtmodum apud
caſtrū laufen cum ſancto vdalrico exiſtēs. cum
vidiſſet in ip̄a turbine aque procellis hincinde
ſpumātibꝫ: aues introeūtes mergi ⁊ exeūtes. in
tellexit vir ſc̄s in ſp̄ū duas aīas fore ſꝫ ſpē illa
rū auiū: q̄ ibidē ob ſcelerū ſuorū aliq̄n ɔmiſſorū
multitudiē: ſuū purgatoriū ſuſtinerent. Itaq;
ambo viſceribꝫ miſc̄die moti. Udalric⁹ primā
miſſam p̄ defūctis celebrare nō diſtulit. Conra
dus aūt ip̄a die ſecūdā miſſā ſilr̄ p̄ defūctis cō
plere nō pigritat⁹ ē. ⁊ ſic in eoꝝ deuotōe: et ſolen
ni altaris oblatōe: illaꝝ auiū ſpēs amplius non
viderunt. Gebhardo optio adoleſcēti q̄ cāū
ſup ep̄i ſedē ɔſederat. ꝓphetabat cōrad⁹ dicēs
Premature ſedē meā gebharde occupaſti: mi
hi ſuccedet q̄ prior te ī hac cathedra ſedebit. vi
delicꝫ gamelon⁹. Sc̄s et̄ cōradus īfra miſſa
rū ſolēnia p⁹ ɔſecratōē corpis. ⁊ ſāguis dn̄i no
ſtri ih̄u xp̄i ī die ſc̄to paſche araneā lapſā ī cali
cē: cū ſāguīe dn̄i fiducialit̄ ſūpſit. cūq; termina
tis rite miſſaꝝ ſolēnijs (ꝓut digniſſimū eſt) ipſa
die ad prādiū cōſediſſet: attenuat⁹ corpe p̄ ſan
ctā quadragenā n̄ comedit. Interrogat⁹ a ſuis
cur nō comederet: ait. Expecto hoſpitē in pri
mo venientē. ⁊ inclinato capite ſup menſā: exitū
aranee p̄bet apto ore. Quāta de tali aduentu.
q̄n potiꝰ miraculo inter cūctos ibidē exiſtētes fu
erit leticia: null⁹ ſane mentis ignorat. Obijt aūt
beatus conrad⁹ ep̄us poſt multarū exercitia v
tutum. vj. kal'. decembris. anno dn̄i nongenteſi
mo. lxvj. Epiſcopatus vō. lxij. ſenex et plenus
dierum.

Ilarion ſanctus

monach⁹ fuit cui⁹ vitā virtutibꝫ ple
nā ſcribit hiero. Hui⁹ p̄entes ydo
lis dediti. ip̄e (vt dicitͭ) roſa de ſpinis floruit. ale
xādriā miſſus: ⁊ ibi grāmaticā diſcēs: ibidē etiā
baptiſatus ē. Totaq; illi volūtas in ecclie ɔgre
gatōibꝫ fuit. Audiens nomē anthonij in egiptū
perrexit. ad videndū eū. Quē vt vidit: ſtatim
habitum mutauit: et duobus menſibꝫ vix cum
eo manſit. contemplatus eſt em̄ ordinē vite ſue
grauitatem morum. q̄ crebre in orōnibꝫ. q̄ hu
milis in ſuſcipiendis fratribꝫ. q̄ ſeuerus in corri
piendis. alacer in exhortandis. Talem etiā ha
buit continentiā. vt cibi eius aſperitatem nullā
eius infirmitas frangeret. His virtutibꝫ hyla
rion inſtruct⁹ redijt ad patriā cū quibuſdā mo
nachis parentibꝫ ſuis iam defunctis p̄tē ſubſtā
tie fratribꝫ. p̄tem etiā paupibꝫ dedit: ſibi nihil oī
no reſeruans. Erat aūt annoꝝ quindecim et
ſolitudinē ingreſſus ē: ſacco tm̄ cooptus: ⁊ ſagū
ruſticū quem beatus anthonius ei dedit. cū ab
eo diſceſſit ſecū tulit. Tm̄ quīdecim caricas p⁹
ſolis occaſum comedens. Hoc cibo ɔtent⁹ fuit
a quindecimo vſq; ad viceſimum etatis ſue an
num. Eſtus ⁊ pluuias breui tugurio: quod iun
co ⁊ caricis texerat: declinauit. Deinde breuē
cellam parauit: latitudine pedum quatuor. lon
gitudine vero pedum quinq;: vt ſepulcrū po
tius q̄ domum crederes. Capillos ſemel in an
no. vicꝫ die paſche totōdit. ſup nudā terrā ī ini
tō vſq; ad mortem cubauit. ſaccū q̄ ſemel fuit ī
dutus nunq; lauans: nec mutās altero niſi cum
primo ſciſſus eſſet. Scripturas ſc̄tas q̄ memo
ritͭ tenens. p⁹ orōē pſalmos q̄ſi deo p̄ñte cecinit.
A viceſimo p̄rio āno vſq; ad viceſimū ſextū: tri
bꝫ ānis primis dimidij lentis ſextariū madefa
ctum aqua frigida comedit. Alijs tribus ſequē
tibꝫ panē aridū cū ſale ⁊ aq̄ ſumpſit. A viceſimo
ſeptimo vſq; ad. xxx. herbis agreſtibꝫ ⁊ vgulto
rum radicibꝫ crudis ſuſtētatus eſt. A triceſimo
vnciā panis ⁊ coctū modicū olus abſq; oleo co
medit. Sētiēs aūt caligare oc'los ⁊ totū corp⁹
in ip̄etiginē verti. ⁊ punicea ſcabedine cōtrahi:
ad ſupiorem cibum adiecit parum olei. et hoc

vſqꝫ ad .lxiiij. annū vite ſue tm̄ cucurrit ḡdu nihi
lū guſtās pomoꝝ aut leguīnū ſeu cuiuſqꝫ alti⁹
delectabil̄ rei. Hic dū ſe videt̄ corpe fatigatū ⁊
exitū credet̄ iminē: a ſexageſimoq̄rto vſqꝫ ad .lx
x. panē abſtinuit icredibili feruore mēt̄. vt cotē
pore q̄ nou⁹ accedet̄ ad ſuitutē di q̄ ceteri ſolēt
rmiſſi⁹ viuē. Fiebat aūt ei ſorbiciūcla de faria et
cuꝫ minimo olei vix .p. cibo ⁊ potu q̄nqꝫ vncias
appēdēs. Sicqꝫ ꝯpleuit ordinē vite ſue. Nūqꝫ
an̄ ſol̄ occaſū nec i dieb⁹ feſtis nec i ſūma valitu
dine vnqꝫ ſoluit ieiuniū. Igr̄ potētiſſim⁹ i mira
cul̄ ſcītitate incōpabil̄ octuageſimo etat̄ ſue an
no cū abſens eſſꝫ eſitius: q̄ eū ſp familiari⁹ dile
xerat quaſi i teſtioniū teſtamti breuē māu ppa
ſcripſit lraꝫ oēs diuitias ei derelinq̄ns q̄s hūit.
videlicꝫ tunicā d̄ ſacco. cucullā ⁊ palliolū. Iāqꝫ
modic⁹ calor i pectore erat ⁊ q̄ iā vix viuebat
aptis ocl̄is h̄ loq̄bat̄. Egredē qd times egredē
qd dubitas. Octogita x o annis xp̄o ſeruiſti ⁊
mortē times. Int̄ hec v̄ba exalauit ſpm̄. Stati
qꝫ corp⁹ e⁹ hūanū obrutū ē. Sicqꝫ ⁊ ipē oēs q̄
ad egrotātē venerāt rogauit. ne q̄dē pūctū ho
re p⁹ mortē e⁹ corp⁹ ſeruaret̄. Poſtmodū eſiti
us vir ſcīs. cū piclo vite p⁹ decē fere mēſes cor
pus e⁹ furat⁹ ē. ⁊ i paleſtia deferēs mōchis cre
bris ,pſeq̄ntib⁹ laudib⁹ mōſterio ꝯdidit cū tuni
ca. cuculla ⁊ pallio toto corpe q̄ adhuc viuēt in
tegro. ⁊ mlto fragrāte odore q̄ optis delibutuꝫ
cēt vnguēt̄ i teſtioniū e⁹ ſcīſſime vite ad laudē
⁊ inſupabilē ipi⁹ glīā q̄ viuit ⁊ regnat. Feſtū aūt
ipi⁹ r̄colit̄ duodecimo kalēdas nouēbris. q̄ vi
delicꝫ die vndecimo marie v̄gis ⁊ btē vrſule fe
ſtū cebrat̄.

Turpin⁹ remen

ſis archiepīs. ſoci⁹ karoli .xiiij. annis.
Cū hiſpaniā ⁊ galiciā a p̄tate paga
noꝝ liberaſſꝫ. q̄ vidit: ſcrip ſit leoprando d̄cano
aq̄ſgni. Prio q̄no ſcīs iacob⁹ apl̄s apparuit ka
rolo. rogās vt locū ſepult̄e ſue purgaēt: ⁊ viam
ad locū ſui ſepulcri p̄paret: vt mltitudo pegrīo
rū ibi pcīa delēt. Promiſit et̄ ſibi ſe fore adiu
torē i oib⁹. ⁊ cū h̄ vitā et̄nā poſſidēdā. Cōuſi aūt
fuerāt mlti p p̄dicatōeꝫ diſcipl̄oꝝ iacobi. h̄ reci
diuuꝫ paſſi ſt̄. ⁊ fides xp̄i ibi deleta erat. vſqꝫ ad
tp̄s karoli. q̄ hiſpaniā ⁊ galiciā xp̄ianā fec̄ p xp̄ꝫ
Pria vrbs quā obſedit fuit pāpilona. trib⁹ mē
ſib⁹ neq̄t eā cape. q̄ iexpugābiles erāt muri. O
rauit ḡ. Dn̄e ihū xp̄e .p. c⁹ fide huc veni: da mi
hi hāc vrbē ſcīi iacobi: ſi verū ē q̄ mihi apparu
iſti: da mihi cape eā. Tūc muri collapſi ſūdit⁹ ce
ciderūt ſaracenos qui baptizari voluerīt viuere
pmiſit: alios oēs occidit. Quo audito alie ciui
tates miſerūt ei tributū, ⁊ ſe ei ſb̄iecerūt: ⁊ facta ē
tota illa terra ſb̄ tributo. Uiſitato ſartbopha
go: beatus iacob⁹ venit petronū: ⁊ ibi infixit lan
ceam in mare dicens gr̄as ⁊ addidit. Huculqꝫ
nunqꝫ niſi nunc venire potui. Tunc ſubiugauit
ſibi oēm galiciam ⁊ hiſpaniā a mari vſqꝫ ad ma
re. Item vnam ciuitatem obtinuit. in qua erant
nonaginta turres. Iteꝫ lucernā ciuitateꝫ q̄tuor
menſib⁹ obſedit: quam cape non valens: deū et
ſcīm iacobū inuocauit. Tunc ceciderūt muri ei⁹
⁊ eſt deſerta vſqꝫ nūc. cū aliq̄s trib⁹ ciuitatib⁹ q̄s
ipē dn̄s anathematizauit vt olim iericho: oīa
ydola deleuit p̄ter vnuꝫ (qđ vt dicunt ſaraceni
machumet) quē ipi colunt cū viueret in ſuo no
mine fabricarūt ⁊ demonum legionem arte ma
gica ibi alligauit: que tanta fortitudie illđ ſuāt:
qđ a nullo vnqꝫ frāgi potuit. Cū ei aliq̄s xp̄ia
nus ad illud appropinquat. ſtatim piclitatur. h̄
paganus cum orandi cauſa venit: illeſus abijt.
Auis que ſuper illud ſedit: ſtatim moritur. Eſt
igitur in maris margine lapis altus quātum pt̄
coruus volare ſurſū infra lat⁹ ⁊ q̄dratus. ſupra
ſtrictus. ſuper quē ē imago illa d̄ auricalco opti
mo in effigie hominis fuſa. ſup pedes ſuos ere
cta. faciem habens verſus meridiem in māu de
xtra hn̄s clauē magnam: que cadet de manu ei⁹
anno q̄ rex in gallia nat⁹ fuerit: q̄ totā hiſpaniā
xp̄ianā faciet. Mox q̄ viderint clauem lapſam:
gaſis ſuis in terrā poſitis oēs fugiēt. Ex au
ro qđ reges ⁊ principes dabant karolo ſilr̄ q̄ꝫ
pagani: ipē karolus fecit templum ſcō iacobo:
⁊ ornamēta multa: ⁊ canonicos inſtituit. Siliter
aq̄ſgrani de illo edificauit. ⁊ multas alias eccle
ſias. Reuerſo karolo paganus rex aphrica
nus hiſpaniam ſibi ſubiugauit. xp̄ianos occidit
quos karol⁹ terre cuſtodes poſuerat. Quo au
dito karolus redijt cum mltis exercitib⁹: ⁊ veīt
baionam vrbē vaſcoꝝ. vbi romaric⁹ moriēs cui
dam ꝯſanguineo eius ſuum equum: ⁊ cetera ſa
cerdotibus ⁊ pauperib⁹ diſtribuenda commi
ſit quoniam ſuper ſe audiuit demones quaſi ru
gitus leonum. luporum ⁊ vitulorum habentes
raptus per dietas quatuor ductus ab exercitu
karoli eſt inuentus. karolo in craſtino pugnatu
ro cum argolando qui hiſpaniaꝫ reacquiſierat
in ſero parant ſe milites karoli: vt mane ſint ad
bellandum prompti: et haſtas ſuas ante tento
ria in pratis fixerunt in terra quas mane inue
nerunt in corticibus ⁊ frondibus decoratas: et
in terra radicatas. abſciderunt eas prope ter
ram et de radicibus poſtea creuit magna ſilua.
Horum haſte floruerant qui ipſo die ceciden
di erant: ⁊ ſanctorum martirum numero inſerē
di. Sunt autem tunc occiſa quadraginta milia
et dux milo pater rotbolandi. et equitas karo-

li tũc ſtetit karol⁹ cũ duob⁹ mil'ib⁹ et ſpataꝗ̃ dici
tur gaudioſa mltos pagãoſ occidit. In ſero vtri
qꝫ redeũt ĩ caſtra. Craſtino venerũt q̃tuoꝛ nobi-
les cũ q̃tuoꝛ milib⁹ pugnatoꝝ. vñ pagani fugiũt
et karolus ĩ galliã redijt. Poſtea rediẽs iterũ cũ
q̃tuoꝛ milib⁹ militũ karolus. et hoꝝ haſte floꝛue-
rũt. q̃ leti et pꝛimi pugnauerũt. ⁊ pagãos inume
rabiles occiderũt. Et poſt ipi occiſi ſũt. et equus
karoli vbi ſtãs mltos occidit donec fugerẽt pa-
gani. Iterũ mãdauit argoland⁹ karolo bellum.
Vñ karolus venit cũ cẽtũquadragitaq̃tuoꝛ mi-
lib⁹. Tũc argolãdus ⁊ karolus multa ſimul locu-
ti ſũt de caſu belli et fide. Inter q̃ dicit argolãd⁹
Pugnem⁹ ꝓ fide. ſi vincar baptizaboꝛ. Vadũt
g. xx. xpiani contra. xx. paganos: et occidũt eos.
Poſtea. xl. et euẽit vt pri⁹. Poſtea. c. ⁊ factum ẽ
ſiĩr. Iterũ mille. ſꝫ ſemꝑ xpiani paganos occide-
rũt. Tũc datis treugis venit argolãdus ad karo
lum baptizãdus dicẽs karolo. Lex tua ſanctioꝛ
eſt. et ꝑcepit pagaĩs vt baptizarent̃. Illi ↄ̃ſenſe-
rũt. Tũc argolãdus vidit oꝛdĩes ĩ mẽſa. et q̃ſiuit
q̃ eẽnt. Rñdit karolus hos eẽ ep̃os. hos mona-
chos. hos canonicos. hos paupes q̃s dic eẽ nũ-
cios dei. Cui ille. Male tractas nũcios dei. ꝓpter
hoc nolo baptizari. Hic notandũ q̃ꝫ graue pec-
catum ſit male tractare paupes. ꝓpter hoc karo
lus tanta leticia baptizandoꝝ eſt priuat⁹. Cra-
ſtino karolus pugnatur⁹ hũit. cxxxiiij. milia. argo
landus. c. milia. Ibi occiſus ẽ argolãdus ⁊ ſua. c.
M. Victores in ſanguĩe ſtabant vſqꝫ ad baſes
ciuitatis. Que mox capta eſt paganis oĩb⁹ occi-
ſis. Tũc mille xpiani nocte ſpoliauerũt moꝛtuos
karolo ignoꝛãte. q̃ onuſtati auro et argẽto cũ ad
karolũ redire vellẽt: a paganis qui fugerãt ſunt
occiſi: et hoc fecit eis auaricia. Princeps na-
uarroꝝ mãdat iterũ karolo bellũ. qui oꝛauit dñꝫ
vt oſtẽdat ſibi ĩ illo bello moꝛituros. Craſtino a
moto exercitu karolus vidit rubeã crucẽ in hu-
meris moꝛiendoꝝ retro ſuꝑ loꝛicas q̃s oẽs ĩ oꝛa
toꝛio ſuo retruſit ne occiderent̃. Peracto bello.
et occiſis fere centũ milib⁹ paganoꝝ: karolus q̃s
in oꝛatoꝛio truſerat reppit moꝛtuos. videlicꝫ. cl.
Tunc karolus expugnauit totã patriã nauarro-
rũ. Poſtea dicit̃ karolo q̃ rex babiloĩs mittat
ↄ̃tra eum de ſyria viginti milia curruũ. ⁊ ipi d' ge
nere goliath. q̃ vulnerari nõ poterãt niſi ĩ vmbi-
lico vires quadragĩta foꝛtiũ hũit. Statura eius
cubitoꝝ duodecĩ. Facies eius longa vni⁹ cubiti.
digiti trib⁹ palmis. q̃ oẽs ↄ̃tra ſe miſſos poꝛtauit
in ciuitatẽ otdgoꝝ. Pꝛio raynaldũ. ſecũdo ↄ̃ſtã
tinũ regẽ romãoꝝ ⁊ aliũ comitẽ. tres illos oẽs ſil'
leuãs quaſi pueros dextra et leua tulit ĩ carcerẽ
et viginti pugnatoꝛes quos ſimiliter depoꝛtauit
Rotholãdus ↄ̃ eo ſtitit eũ in vmbilico. Vnde cla
mauit machumeth iuua. q: moꝛioꝛ. Accurrunt
ergo pagani ⁊ poꝛtant euꝫ mox ĩ ciuitatẽ. Et ſic
xpiani cũ eis intuerũt. et pſatũ gigãtẽ occidunt
et ciuitatẽ capiũt. Rotholãdus gigãti p̃dicauit
de trinitate querenti abrahã vidit tres et vnum
adoꝛauit. It in cithara cum ſonat tria ſunt: ars.
man⁹ et coꝛda. In amigdalo tria ſũt. coꝛiũ. teſta
nucleus. Siĩr in ſole. curſus. ſplẽdoꝛ et caloꝛ. In
rota plauſtri. mediũ. bꝛachia. circul⁹. In homĩe
coꝛpus. aĩa. vmbꝛa. Sic vnuꝫ eſt tria. Ita in deo
tres ꝑſone vnũ ſunt. Itẽ querit gigas. Quõ po
tuit virgo parere? Rñdit rotholãdus. Deus q̃
fabe. gurgulioni et arboꝛi facit gignere vermes:
multoſqꝫ piſces ex aqua ꝓducit. vultures. apes
ſerpẽtes ſine maſculino ſemĩe facit ꝓlem gignẽ
potuit idẽ deus ⁊ virginẽ facere parere. De aſcẽ
ſione querẽti rñdit. Rota molendini q̃ntum ad
ima deſcẽderit de ſupi⁹. tãtum aſcẽdit ecõuerſo.
auis de mõte deſcẽdens redit in altũ. ſol in oꝛien
te ſurgit et tendit in occidentẽ: et iterum redit in
oꝛiẽtẽ. Ita et xp̃c vñ deſcendit iterũ aſcẽdit. Cui
gigas. Modo pugnem⁹ ꝓ fide. Poſtea dictuꝫ
eſt quõ exercit⁹ karoli facies equoꝝ lintheis ope
ruit ne viderent laruas hoſtium. ⁊ obſtruxerunt
aures equoꝝ: ne audirent tympana ꝑ que prius
fugati fuerãt: qñ pagani fecerãt ſingulos viros
ante ſingulos equos incedere laruatos: et tym-
pana ꝑcutientes. vnde modo victoꝛiam habue-
rũt. Tũc karolus irrũpẽs vexillũ in curru abſci-
dit. al's eĩm nũqꝫ fugiſſẽt ſic occidit octo milia pa
ganoꝝ. vꝛbem cepit. et poſtea in hiſpania nemo
karoluꝫ auſus eſt impugnare. Poſtea venit ad
ſanctũ iacobũ et oĩa deſtructa ibi reedificauit.
ſtatuitqꝫ ad honoꝛẽ ſancti iacobi oĩes reges et
pꝛĩcipes pñtes et futuros ep̃o ſancti iacobi obe
dire. Tunc ego turpinus remẽſis archiep̃us ſã-
cti iacobi eccl'iam et altare cũ ſexagita ep̃is karo
li rogatu kalẽdas iunij honoꝛifice dedicaui et ka
rolus tunc dedit eccl'ie ſancti iacobi in dotẽ totã
galiciã et hiſpaniã. vt quilibꝫ poſſeſſoꝛ dom⁹ an
nuatim quatuoꝛ denarios ꝑſolueret et ab omni
ſeruitute regis et principuꝫ liberi eſſent: ⁊ vt ibi
ſint cõcilia et virge ep̃ales et coꝛone regales per
manus epiſcopi loci p̃hbeantur. Et beatus iaco-
bus et iohãnes cum matre petierũt: vt vn⁹ ſede-
at ad dextrã alter ad ſiniſtrã xp̃i. Iohãnes ĩ oꝛi-
ente patronus eſt apud epheſum. iacob⁹ in occi-
dente. Romanã ap̃licam ſedem petr⁹ hꝫ merito
q: ipi erant xp̃o p̃ ceteris familiares. Pꝛĩcipalis
tñ erat petr⁹ q: xp̃c eum voluit eẽ pꝛincipẽ apo
ſtoloꝝ. Tante foꝛtitudis fuit karolus. q̃ q̃tuoꝛ
ferraturas equi ſimul manib⁹ facile extendebat:
⁊ militeꝫ armatũ ſtantẽ ſuꝑ palmã ſuã a terra vſ
qꝫ ad caput ſuum facile leuabat. Tante largita-

tis.ꝙ in quatuoꝛ feſtis curiã ꝓcipue hñit ĩ hiſpa
nia.videlicꝫ ĩ natiuitate xp̃i.ĩ paſcha.pẽthecoſte
et iacobi. Per ſinglas noctes eũ cuſtodiebãt cẽ
tũ uiginti foꝛtes. Prima noctis vigilia q̃dragita
ei aſtiterũt.decẽ ad caput.decẽ ad pedes decem
ad dextrã.decẽ ad ſiniſtrã: dextra ſpatã nudam:
ſiniſtra candelã ardẽtẽ hñtes.hoc mõ ſecũdã vi
giliã.xl.ſic.xl.terciã vigiliã fecerũt. Qui plura de
virtutibꝫ eius ſcire voluerit:cernat q̃no rome im
patoꝛ fuit:eccl̃ias et abbacias ĩſtituit.ſepulcrum
dñi viſitauit:multoꝝ ſc̃toꝝ coꝛpa ĩ argẽto et au
ro locauit.q̃no lignũ crucis ſecũ tulit. vñ multas
eccl̃ias dotauit. Cũ rediret karolus de hiſpania.
adhuc erant duo reges pagani apud ceſaream
auguſtam.marſir⁹ et beligãdus frater ei⁹ a rege
babilonie de ꝑſide in hiſpaniã miſſi.q̇ karolo fi
cte ſubiacebat. Quibꝫ karol⁹ mãdauit vt bapti
zarent̃ vel tributũ ſibi mittãt.qui miſerũt ei.xxx.
eq̃s oneratos auro et argẽto gazilqꝫ hiſpanicis
et.cccc.equos vino dulciſſimo oneratos pugna
toꝛibꝫ ad potãdũ:et mille ſaracenas feĩas foꝛ
moſas. Nũcio xp̃o karoli ganalconi triginta eq̃s
oneratos auro et argento ⁊ pallijs dedẽt vt pu
gnatoꝛes in manus eoꝝ traderet qd̃ et fecit. Nũ
cius karolo munera tulit.ſed vinũ et mulieres ac
ceperũt pugnatoꝛes. Dixitqꝫ rex marſirus ꝙ ve
niret baptizãdus.cui occurrit karolus cũ.lv.mili
bus:venerũt et pagani:et hoꝝ vigiti milia occi
derũt xp̃iani.ſil̃r et.xxx.M.xp̃ianoꝝ a paganis
ſunt occiſa. Propter ebetudiem aĩmi et foꝛnica
tõem eoꝝ.ibi occiſi ſunt oẽs pugnatoꝛes. preter
rotholandũ et alios qnqꝫ. Tũc rotholãd⁹ cũ.c.
viris euaſit et occidit marſirũ.ip̃e ſol⁹.iiij.lanceis
fixus euaſit. Tũc marmoreũ lapidẽ trino ictu in
duas ꝑtes diuiſit a ſummo vſqꝫ deoꝛſuꝫ gladio
ſuo.quem voluit frãgere qñ vidit ſe moꝛiturum
ne pagani eundẽ acciperent.coꝛnu ſuum ſufflãdo
fregit:et ceruicẽ colli ſui leſit.ſocios vocãdo. Cũ
ſufflatõem karolus audiuit venire voluit ſed ꝑ
fatus traditoꝛ eũ auertit:dicẽs eũ in venatõe eẽ.
Adhuc karol⁹ necem et traditõem ſuoꝝ ignoꝛa
uit. Ad obitũ rotholãdi vẽit theoderic⁹ q̇ vidit
cõpunctõem et oꝛõem ei⁹. Trib⁹ vicib⁹ carnem
ſuam tetigit dicẽs. Et in carne mea videbo deũ
ſaluatoꝛẽ meũ. Sil̃r tetigit et ocl̃os dicẽs. Quẽ
viſurus ſum egoip̃e ⁊c.et ait. Memẽto mei dñe
quia ꝓ honoꝛe tuo exul moꝛioꝛ.memoꝛ eſto ſoci
oꝛum meoꝝ ſimiliter occiſoꝛum pro te. Tunc ſi
gnans ſe cruce ait. Nunc video quod oculus nõ
vidit ⁊c. Et ſic expirauit ſanctiſſimus martir ro
tholandus.

Ego turpinus neſciens rotholandum defun
ctum.ip̃o die obitus eius miſſam defunctoꝝ pre
ſente karolo celebraui.xvj.kal.iulij. et raptus in
extaſi audiui choꝛos in celeſtibꝫ cantantes igno
rans quid hoc eſſet. Poſt hoc demones quaſi
pꝛedam ducentes.quibꝫ dixi. Quid fertis: Re
ſponderũt. Marſirum ad inferna ſicut michael
rotholãdũ ad celeſtia. Miſſa celebꝛata dixi hoc
karolo. Cuꝫ hoc dicerem venit bladeuuin⁹ ſuꝑ
equum rotholandi dicens ſe rotholandum de
reliquiſſe in agonia:cito exercitus venit ad fun⁹.
ſed karolus pꝛimus inuenit eum exanimatũ bꝛa
chia ſuper pectus poſuerat in foꝛmam crucis.
Tunc karolus irruit ſuper eum. Quis planctuꝫ
illius explicet: Balſamo mirꝛa et aloe conditus
eſt:et cum eo ibi pernoctauit exercitus.trigin
octo annoꝛum obijt. Craſtino armati vadũt ad
locum certaminis vbi aliquis amicum ſuum ſe
miuiuum reppererit aliquis moꝛtuũ. Oliuerũ de
functum inueniunt quatuoꝛ palis in terram fi
xis extenſum teſtibus retoꝛtis:ligatum a collo vſ
qꝫ ad vngulas pedum et manuũ excoꝛiatũ ſagit
tis.lanceis ſpatis perfoꝛatum. Totũ nemus cla
moꝛibꝫ impletur.quilibet ſuum amicum eiulãdo
Tunc karolus iurauit ꝑ omnipotentem. ꝙ cur
rere nõ ceſſaret.donec hos hoſtes inueniret. In
uenit eos cenantes quatuoꝛ milia que occidit.
Stetit ſol immobilis.et pꝛolongata eſt dies illa
ſpacio trium dierum.et inuento traditoꝛe gene
lano.pꝛecepit eum karolus quatuoꝛ equis foꝛtiſ
ſimis to tius exercitus alligari:et ſuper eos aſſeſ
ſoꝛes agitantes cõtra quatuoꝛ plagas oꝛbis. Et
ſic digna moꝛte interijt diſcerptus exemplo in
de ꝓditoꝛis. Duodecim milia talentoꝝ auri ve
ſtes et cibaria data ſunt ꝓ aĩabus defunctoꝝ.
Rotholãdus ĩ eccl̃ia romana ſepelit̃ gladi⁹ eius
ad caput ſuſpẽdit̃. Omnẽꝫ terrã circa oppidũ bla
uienẽſis ſex dieꝝ ſpacio vbi rotholãdus ſepult⁹
eſt.canonicis regularibꝫ q̃s ip̃e karolus reſtaura
uerat:iuſſit dari. vt annuatim ĩ anniuerſario ſc̃ti
rotholãdi triginta paupes oĩbꝫ neceſſarijs ve
ſtibꝫ indueret.cibis reficerẽt. trigita pſalteria et
tot miſſas ꝓ omnium defunctoꝝ aĩabꝫ occiſo
rũ dicerẽt: de reliquo ip̃i viuerent. Poſt hoc ka
rolus ſanctũ dyoniſium honoꝛauit.oẽm franciã
eccl̃ie eius in ꝑdio dedit: et ꝓcepit vt oĩes fran
ci ꝓſentes et futuri etiã reges paſtoꝛi eccl̃ie obe
dirent: ⁊ quelibet domus annuatim q̃tuoꝛ dena
rios daret ip̃i eccleſie ⁊ ſtans apud coꝛpus beati
dyoniſij oꝛauit ꝓ aĩabꝫ occiſoꝝ in hiſpania ⁊ ꝓ
his qui libẽter pꝛefatos denarios ſoluerent. No
cte pꝛoxima regi doꝛmienti Dyoniſius apparuit
eumqꝫ excitauit: dicens. Qui tuo exemplo in hi
ſpania occiſi ſunt: vel occidentur: omnium deli
ctoꝝ veniã impetraui. Sil̃r.iiij.de ſui vulneris me
dicinã impetraui. Hoc karol⁹ dixit oĩbꝫ. Tunc

karol⁹ aq̇ſgrani mira mr̄i dei opat⁹ eſt. Vñ, puo
cati ſunt etiā ad bona facīēda mlˈti alij. Tunc
mihi turpino mors karoli reuelata ē h̄ mō. Lum
apud viennā die q̄dā ī extaſi rapt⁹ orōi vacarez
pſalmū de⁹ ī adiutoriū dicerē: demonū agmīa p-
cedebāt ꝯſus lothoringiā. Lū oēs trāſiſſent. vi-
di vnū q̄i ethiopē greſſu tardo ſequētē. Lui dixi
Quo itis: Rn̄dit aq̇ſgranū tollere aīam karoli.
Lui dixi. Adiuro te p xp̄m vt redeas ad me di-
cēs q̇d actū ſit. Tūc parū morati redeūt vt pri⁹
ordiati. Dixi ergo ei cui prius dixerā. q̇d egiſtis:
rn̄dit. Galacian⁹ ſine capite tot lapides ⁊ ligna
ecclˈiaꝝ tulit ī ſtatera. ꝙ plus appēderūt ei⁹ bona
q̄ȝ mala. Et iō aīam ei⁹ a nobis abſtulit. Quo di
cto euanuit. Et ego cognoui illa hora karolū eē
defūctū. Ipe etiā mihi q̄n abinuicē receſſim⁹ me
rogāte: pmiſit mihi ſi fieri poſſet nūcium mortis
ſue mittēt. Similˈiter ego ſibi d̄ mea morte pmiſi
Vñ egrotās ad mortē pcepit cuidā militi alum
no ſuo vt mortē ei⁹ mihi nūciaēt. qḋ ⁊ fecit. Qui
to kl̄. februarij obijt āno dn̄i octigēſioq̄rtodecio

Empore illo quo

diuīe placuit pietati. angloꝝ gētem
de malis ſuis corrigē. et ſue ſeruitutis
officijs arti⁹ aſtringē. glˈioſiſſimo normanoꝝ du-
ci gilberto eandē priam debellādo ſubegit ⁊ ei⁹
virtute et induſtria toti⁹ ecclˈiaſtice dignitatis in
melius reformauit. Lui⁹ pie intētōis opib⁹ inui-
dens. ille bonoꝝ oīm inimic⁹ dyabol⁹. tū familia
riū fraudib⁹. tū extraneoꝝ īcurſib⁹ multociēs co-
natus ē ei⁹ obſiſtē ſucceſſib⁹. Sȝ dn̄o ptegēte. ⁊
timēte ſe regē glˈificāte: ad nihilū deduct⁹ ē mali
gn⁹. Audiētes aūt angliā ſubiectā eē normānis:
grauiter idignati ſe ſuo hēditario q̄i iure puari. ar
ma ppant. claſſem adaptāt vt eos adeūtes a da
ta ſibi diuīt⁹ pria expellāt. Hoc cōpto rex pru-
dentiſſim⁹ vlſinū quēdā religioſum abbatē, remē
ſis cenobij accerſitū ī daciā dirigit. vt ingrat ve-
ritatē hui⁹ rei. At ille. vt vir admodū ſagacis in
genij ſtrēnue negociū regˈ exeq̇t. q̇ fidelit̄ pacto
ad angliā cupiēs reuerti: mare ingredit̄. Et iam
maximā ptē maris pſpero curſu trāſierat. cū ſbi
to denſis ſurgētib⁹ vndiq̄ȝ vētis: horrida tempe
ſtas celū cōmouit ⁊ vndas. Fatigatis igr̄ nautis
nec vltra obniti valētib⁹. fractis remis. funib⁹ ru
ptis cadētib⁹ velis. ſpes oīm ſalutis amittit̄ nihˈl
niſi ſubmerſiōis iudiciū deniq̄ȝ expectat̄. Lunc̄ȝ
de ſalute corpum deſpati. aīaꝝ curā ſolūmō crea
tori ſuo magnis clamorib⁹ ꝯmēdarent. et beatā
dei genitricē miſeroꝝ. ſcȝ refugiū et deſperantiū
ſpem deuote iclamarēt. ecce ſubito ꝯſpiciūt quē
dam reuerēde hītudis virū. pōtificali infula de-
coratū. q̄ſi inter vndas ſtantē naui pximum. qui
aduocās ad ſe abbatē vlſinū his ꝟbis cepit cō-
pellaē di. Vis inq̇t piculū maris euadē: Vis in
patriā ſan⁹ rediē: Luncȝ ille cū fletu ſe id toto cor
de deſideraē id ſolū expetē rn̄dit. Et ille. Scias
inq̇t me ad te a dn̄a mea geītrice dei maria. quā
tādulciter reclamaſti directū. et ſi dictis meis ob
tempare volueris: ſan⁹ cū comitib⁹ euades inu-
meris piculū maris. Spōdet illico ſe ei ī oīb⁹ ob-
temparatū ſi h̄ euadet piculū. Promitte inq̇t il
le deo ⁊ mihi. q̇ʒ diē ꝯceptōis mr̄is xp̄i ſolēniter
annuati celebrabis: ⁊ celebrādū pdicabis. Et il-
le vt vir prudētiſſim⁹. et q̇s iq̇t dies mihi h̄ feſto
erit celebrād⁹: Sexto ait ydus decēbris h̄ ſolēni
ȝādū feſtū tenebis. Et q̄ inq̇t abbas hutō vtēni
in ecclˈiaſtico officio: Oīne inq̇t hutiū qḋ dr̄ ī ei⁹
natiuitate: dicet̄ et in ꝯceptōne eius. excepto ꝙ
nomē natiuitatis mutabit̄ in nomē cōceptōnis.
His dictis ille diſparuit. et cit⁹ dicto ſedata tē-
peſtate. abbas cū ſuis incolumis concito vento
flatu applicuit anglicis litorib⁹. Et q̄ viderat et
audierat: q̇b⁹ potuit notificauit. Statuit̄ȝ in re
mēſi cenobio idē feſtū ſolēniter celebrare. ⁊ tēpe
q̄ad vixit: deuotis obſequijs deuote celebrauit.
Et nos ergo frēs dilectiſſimi ſi potū ſalutiferū
volum⁹ apphēdere: dei geītricis cōceptōȝ con
gruis obſequijs celebrem⁹. et ab eius filio digna
mercede remuneremur. q̇ cū pr̄e ⁊ ſc̄to ſpū viuit
et regnat in ſecula ſeculoꝝ.

Tilia quia ceca

nata fuit. pr̄ ſu⁹ eam occidere voluit.
vñ mr̄ eius q̄ndā ācille ſue eā alēdaȝ
cōmiſit. q̄ pp̄ter murmur ppl̄i iubēte mr̄e lōgiſſi-
me cū puero fugit. vbi cū ipa puellā nutriret xp̄c
ep̄o erhardo de ptib⁹ bauarie apparuit di. Va-
de ad qōdā mōſteriū qḋ dr̄ palma ibi inuenies
puellā a natiuitate cecā. quā baptizab. nomē oti
lia īpones ei. ⁊ mox poſt baptiſmū viſum r̄cipiet.
Quo facto cū diu optīe ī rligiōe pfeciſſet miſit
frī ſuo lr̄as dulcedīe plēas vt eā prī r̄cōciliās re
uocaēt. Lui cū pr̄ n̄ ānuēt: fili⁹ icōſulto pr̄e p ſo
rore miſit. vñ pr̄ filiū tātū verberib⁹ caſtigauit ꝙ
īfirmat⁹ fuit. de q̄ et egritudīe obijt. Pr̄ v̄o ex h̄
ītātū ꝯturbat⁹ fuit ⁊ ꝯpūct⁹: ꝙ p filia ſua miſit ⁊
mōſteriū qḋ ꝯſtruxerat. filie cū oīb⁹ ſuis appēdi-
cijs libē donauit. P⁹ h̄ itaq̄ȝ defunct⁹ eſt. Otilia
ſciēs prēm ſuū ī purgatorio vrī ī latē mōtis vbi
nc̄ clauſtꝝ ē ſitū tātū ⁊ tālacrīabl̄r orauit. ꝙ celū
ſr̄ eā. aptū ē ⁊ lux mag̃ circūfulſit eā ⁊ vox dixit ei
pp̄ter te liberat⁹ ē pr̄ tuus. ⁊ ī choro priarcharū
collocād⁹ ab angelis ducit̄. Hec bt̄a pt̄ dies fe
ſtos nihil ꝯmedit niſi panē ordeaceū et legumīa
Pellis vrſi fuit pro lecto. lapis v̄o pro cuſſino.
Quia mōs alt⁹ vbi cenobiū otilie ſitum eſt. fecit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

paupes q̄rētes elemoſinā ⁊ pegrinos nimis la
borare. fecit īferi⁹ mōſteriū ꝓ hoſpitali. q̄ loc⁹ ſo
rorib⁹ tātū placuit. vt eē ibi ꝯuētū īſtituerēt. Ibi
ī noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti ꝓpria manū tres tylias
plātauit. q̄ vſq̄ hodie valde vtiles ſunt ī calore.
Orādo vas oīno vacuū ipleuit vino cū q̄daʒ
ſoror int̄ dīna officia vaſa eē vacua dicēt. Itē q̄r
ī baptiſmo viſū recepit. ſpūalit̄. b. iohēʒ baptiſtā
venerabat̄. et ei eccliaʒ facē cogitauit. Qua
dā eē nocte ſe dedit orōi ſ̄ petrā vbi nūc magna
crux lignea locat̄ ob mēoriā tāti miracl'i. ibi iohā
nem rogabat ōñdere ſibi modū edificij: q̄ð ⁊ fec̄.
Iohēs ei in forma q̄ xp̄m baptizauit ī maxia tñ
claritate ſibi apparēs: eccl'ie locū. lōgitudīem ⁊ la
titudinē ōñdit. q̄ð vidit vna ſoror lucē vic̄ʒ: ſ̄ io
hānē nō vidit. Cui otilia īhibuit ne añ ipi⁹ obitū
alicui viſionē maīfeſtaēt. In inchoatōe clauſtri
iohīs boues cū plauſtro lapidū cadūt de mōte. q̄
hʒ ī latitudīe. lxx. pedes. ⁊ illeſi obuiāt ſeruis aſcē
dēdo iterū onerati. Venerāt eñi ħui cuʒ gaudio
ipos occidē. vt nō eēnt cib⁹ vermiū ſ̄ hoīm. Oti
lia ſuā nutricē ꝓprijs manib⁹ ſepeliuit. et p⁹. lxxx.
ānos ſepulcro apto: dextra mamilla nutricis īte
gra inuēta ē. q̄ eā q̄ndā lactauat. ⁊ reliquū corp⁹
īcineratū. P⁹ plīma ꝟtutū īſignia otilia ſciēs fi
nē ſibi adeſſe: ꝯuocatis ad ſe ſororib⁹ apd̄ ſctm
iohēm p̄dicauit eis. ⁊ rogauit eas orāē ꝓ ſe. et ꝓ
pr̄e ſuo. P⁹ ħ p̄cepit eis vt irēt ī oratoriū m̄ris
dei ꝟgīs marie. ⁊ legerēt pſalteriū. iterū dū ħ fie
rēt ipa obijt ſola. tātuſq̄ odor ibi fuit q̄ oēs do
m⁹ plene eēnt aromatib⁹. Redeūtes ſorores cuʒ
viderēt m̄rem ſuā ſine eukariſtia defunctā: adeo
īſtāē orauerīt ꝙ de morte ſuſcitata eis dixit. Cur
me inq̄etaſtis lucie ꝯiūcta fui et illō gaudiū hūi
q̄ð ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit. nec ī cor ho
mīs aſcēdit. Rñderūt. Nob fuiſſʒ ꝯfuſio dña ſi
abſq̄ cōione ſacra obijſſes. Tūc otilia calicē alla
tū ī q̄ erat corp⁹ et ſanguis xp̄i ꝓprijs maib⁹ ꝯtre
ctauit ⁊ cōicauit. Ob hoc idē calix vſq̄mō ſeruat̄
Odor ꝟo p dies. viij. durauit. Martiri lucie iō
ꝯiuncta fuit. q̄r ipa otilia duob⁹ modis martir fu
it volūtate et carnis maceratōne.

Aſſio ſancti boni

facij martiris ſb dyocletiāo ⁊ maximi
ano. apd̄ tharſū citatē paſſi ſ̄ rome ī
via q̄ latīa nūcupat̄: ſepulti. Qui cū eēt ꝓcura
tor rex c⁹dā nobil̄ m̄rone noīe Aglaes. ⁊ cū ea in
ſtupro miſcēt̄. tādē vtq̄ dino nutu ꝯpūcti: ꝯſili
um hūerīt vt ad ī q̄rēdū corpa martirū boīfaci⁹
mittēt̄. ſi q̄ mō ħuiētes atq̄ obſeq̄ntes eis p eoꝝ
orōes ſaluari mererēt̄. Perueniēs igr̄ p dies ali
q̄t tharſū citatē: dixit ad eos q̄ cū eo erāt boīfa
ci⁹. Viri eūtes ī q̄rite nob hoſpiciū. ego aūt ibo vi
dere eos q̄s valde deſideō martires certātes. Fe
ſtinās itaq̄ ad locū vidit btīſſimos martiēs. aliū
ſuſpēſū p pedes igne ſuppoſito aliū maib⁹ abſciſ
ſū aliū ſtipitē ī collo hūtē affixū. ⁊ a t̄ra eleuatū ⁊
ſic p dīſa ſupplicia martiria ab īpio carnifice di
ſpoſito cū emin⁹ ferueēs ⁊ ipē amoē xp̄i īſpiceret:
magnū deū ſctoꝝ martiꝝ clamaē cepit. ⁊ accur
rēs ꝯſedit pedib⁹ eoꝝ deoſculās vīcula ac dicēs
Certātes martires xp̄i calcate dyabolū. Modi
cū pſeuate pu⁹ q̄dē labor: ſ̄ mlta req̄es ⁊ ieffabil̄
p⁹ modū ſatietas. Iſta eī tormīta q̄ ꝓ dinitatis
amoē patimi: tpalia ſūt ⁊ q̄ ī momēto tranſeūtia
P⁹ breuiſſimi eñ t pis ſpaciū ad ꝑpetue felicita
tis vos t̄nſmittet gaudia. vbi īgis vr̄i viſiōe gau
dētes ſ. illic q̄ celeſtiū cātatōnū laudes int̄ choros
āgloꝝ imortalitatꝭ decore veſtiti īferētes. ī eīne
calaītatis abyſſos ipijſſimo vr̄os vidēbitis crucia
ri tortoēs. Aſpiciēs aūt ſimplici⁹ iudex iuſſit eum
applicari ad tbūal: eiq̄ dixit. Quis es tu: Scēs
bo. dixit. Xp̄ian⁹ ſū. ⁊ boīfaci⁹ vocor. Tc̄ iratus
iudex iuſſit eū ſuſpēdi ⁊ tādiu corp⁹ ei⁹ vngul'ra
di. donec oſſa ei⁹ apparerēt. Deide calamos acu
tos ſb vngulis manuū ei⁹ affigi. Cūq̄ ſctus dei
martir celū aſpiciēs: alacrit̄ doloēs toleraēt. vi
dēs ipi⁹ iudex iuſſit apiri os ei⁹ ⁊ plūbū buliēs ī
fūdi. Scēs aūt martir dicebat. grās ago tibi dn̄e
ihū xp̄e fili dei viui. deide iudex iuſſit afferri ollā
et eā pice ipleri. atq̄ ꝟſo capite ſcēʒ martirē ī bu
liētē picē mitti. Sʒ cū nihil leſ⁹ eēt: iuſſit iudex vt
gladio caput ei⁹ abſcidēr̄. Quo fcō t̄remot⁹ fa
ct⁹ ē magn⁹. ita vt mlti īfideles ꝟtutē xp̄i ī marti
re cernētes crederēt. Cōſui ꝟo martirꝭ bo. circui
bāt vbiq̄ īq̄rētes eū ⁊ ñ iueientes adīuicē dice
bāt. Ille mō ī adul tio aut ī tabna poſit⁹ epulāt̄
Cū q̄ it̄ ſe colloq̄rēt̄ ꝯtigit vt obuiaēt eis vn⁹ de
ꝯmtarieñ. quē īt̄rogāt. vidiſti aliquē virꝝ pegnū
rōnū. Ille ait. heſterna die vir pegn⁹ abſciſſus ē:
capite ī ſtadio. Et iteꝝ īt̄rogāt: q̄l erat aſpect⁹ e⁹
At illi dixerīt. Vir q̄drat⁹ ⁊ craſſ⁹ robuſto capil
lo. coccinia armillaſia īdut⁹. ⁊ dicit ille. quē q̄ritis
apd̄ nos heſterna die martirio ē finitus. At illi.
Hoīeʒ quē nos q̄rim⁹ adult̄ ē ⁊ ebrioſ⁹. Dic eis
ille. Veite ⁊ videte eū. Cūq̄ ōñdiſſʒ eis btīſſimi
martiris corp⁹ ⁊ p̄cioſū caput ei⁹: dixerīt ei. Iſte ē
quē q̄rim⁹ peti⁹ vt des nob eū. Qui rñdit. Ego
ḡtis corp⁹ ei⁹ vob dare ñ poſſū. Illi aūt dātes ei
ſolidos q̄ngētos acceperīt corp⁹ ſctī martiris et
vngētes eū aromatib⁹ iuoluētesq̄ lītheamib⁹ p̄
cioſis. poſuerīt illō ī heſterna. ⁊ ſic reūtebāt̄ gaudē
tes ⁊ glificātes deū. Angl's aūt dñi apparens dn̄e
cuidā ipi⁹ rē factā. b. martirꝭ īdicauit. q̄ ꝯfeſti cuʒ
oī venēratōe obuiauit ſcō corpi et edificās ei do
mū dignam. repoſuit illud in eo ab vrbe romana
ſpacio ſtadioꝝ. v. Martirizatus ē aūt boniſaci⁹

xiiij. die mēſis maij apud tharſū metropolim cili
cie. et ſepultꝰ ē rome nonas iulij. Bt̄a ꝟo agla-
es abrenūciauit mūdo et ꝓ̄pōpis eiꝰ: diſtribuens
vniuerſa q̄ poſſidebat egenis ac mōſterijs: rela-
xās vniuſaꝫ familiā ſuā a iugo ſuitutis. et ipa ſ̄i
i rēmiſſiōe vacās orōibꝫ ⁊ ieiunijs tātā grāꝫ a dn̄o
ihu ꝓmeruit. vt i eiꝰ noīe ꝟtutū clareſcēt ſignis
ſupuixit aūt i hitu ſc̄timoīali ānis. xij. ſepulta apꝫ
ꝑfatū martirē opibꝫ pijs ꝯſummata.

Soror nāqꝫ beati
bn̄dicti ſcolaſtica noīe. oīpotēti dn̄o
ab ipo pueritie ſue tp̄e dedicata: ad
eum ſemel ꝑ annū veīre ꝯſueuerat. Ad quā vir
dei nō longe ex̄ ianuā i poſſeſſiōe mōſterij deſcen
debat. Quadā ꝟo die veīt ex more. atꝫ ad eam
cū diſcipulis venerabil' eiꝰ deſcēdit fr̄. q totū diē
i dei laudibꝫ ſacriſqꝫ colloquijs ducētes. Incūbē-
tibꝫ iā noctis tenebris ſimul acceperūt cibos. Cū
qꝫ adhuc ad mēſam ſederēt. et int̄ ſe ſacra eloq̄a
narraſſēt. tardiorqꝫ ſe hora ꝓtrahēt. eadēꝫ ſc̄ti-
moīalis femīa ſoror eiꝰ eū rogauit di. Queſo te
ne iſta nocte me deſeras. vt vſqꝫ mane aliq̄d d̄ ce
leſtis vite gaudijs loq̄mur. Cui ille r̄ndit. Quid
eſt qd̄ loq̄ris ſoror? Manē ex̄ cellā nullatenꝰ poſ
ſum. Tāta ꝟo ſerenitas celi erat vt nulla ꝑin aere
nubes apparēt. Sc̄timoīalis aūt femīa cū verba
fr̄is negātis audiſſet: inſertas digitis māꝰ ſ mēſā
poſuit. ⁊ caput i maībꝫ oīpotētē dn̄m rogat̄a: de
clinauit. Cūqꝫ leuaēt de mēſa caput. tāta choru-
ſcatōnis ⁊ tonitrui ꝟtus. tātaqꝫ iundatō pluuie
erupit. vt neqꝫ venerabilis pr̄ bn̄dictꝰ neqꝫ frēs
q̄ cū eo aderāt ex̄ loci limē q̄ ꝯſederāt pedē mouē
potuiſſent. Sc̄timoīalis qppe ſcīa caput i maībꝫ
reclinās: lacrimaꝝ fluuios i mēſaꝫ fuderat ꝑ q̄s
ſerenitatē aeris ad pluuiā traxit. Nec paulo tar-
dius pꝰ orōem iundatio illa ſecuta ē. ſꝫ tanta fuit
ꝯueniētia orōis ⁊ mūdatōis vt de mēſa caput iā
cū tonitruo leuaret. q̄tenꝰ vnū idēqꝫ eēt m̄omētū
et leuare caput ⁊ pluuiā deponē. Tūc vir dei int̄
choruſcatōꝫ ⁊ tonitruos atꝫ ingētis pluuie iun-
datōes: vidēs ſe ad monaſteriū nō poſſe remeaē
cepit ꝯq̄ri cōtriſtatꝰ di. Parcat tibi deꝰ oīpotēs
ſoror. q̄d ē qd̄ feciſti? Cui illa r̄ndit. Ecce te roga
ui ⁊ me audire noluiſti. rogaui dn̄m meū ⁊ exau-
diuit me. Nō ḡ ſi potes egredē. ⁊ me dimiſſa ad
monaſteriū recede. Ipe aūt exire ex̄ tectū nō va-
lens. q̄ manē ſpōte noluit. i loco māſit iuitꝰ. Sic-
qꝫ factū ē vt totā noctē ꝑuigilē ducerēt. atꝫ ꝑ ſa-
cra ſpūalis vite colloq̄a ſeſe vicaria relatōe ſatia
rēt. q de re dixi eū voluiſſe aliq̄d: ſꝫ mīme potuiſſe
quia ſi venerabilis viri mentē aſpicimꝰ. dubium
nō ē ꝙ eādē ſerenitatē voluit i q̄ deſcēderat ꝑma
nerē. ſꝫ ꝯ ſ qd̄ voluit i ꝟtute oīpotētis dei ex ſcīe
petitōe miraculū iuenit. Nec mirū ꝙ plus illa ſcīa
q̄ diu frēm vidē cupiebat: in eodē tēpe valuit.
Quia eī iux̄ iohis vocē deꝰ caritas ē. iuſto valde
iudicio illa plꝰ potuit q̄ amplꝰ amauit. Cūqꝫ
die altero eadē venerabilis ſcīa ad cellā ꝓꝑiā re
ceſſiſſet vir dei ad mōſteriū redijt. Cū ecce pꝰ tri-
duū in cella conſiſtēs: eleuatis i aera oculis vidit
eiuſdē ſororis ſue aīam de corpe egreſſā: in colū-
be ſpē celi ſecreta penetrē. Qui tāte eiꝰ glīe con
gaudēs oīpotēti deo i hymnis ⁊ laudibꝫ grās
reddidit. eiuſqꝫ obitū frībꝫ denūciauit. q̄s et ꝓti-
nus miſit vt eiꝰ corpus ad mōſteriū deferrēt atꝫ
in ſepulcro qd̄ ſibi ipe ꝓꝑauerat: ponerēt. Quo
facto ꝯtigit vt q̄ꝝ mēs vna ſp̄ i deo fuerat eoruꝫ
q̄ꝫ corpa nec ſeparet. Eodē ꝟo āno q̄ de hac vi
ta. b. bn̄dictꝰ erat exiturꝰ q̄buſdā diſciplis ſecuꝫ
cōuerſantibꝫ. q̄buſdā lōge manētibꝫ ſc̄tiſſimi ſui
obitꝰ denūciauit diē. p̄ntibꝫ indicēs vt audita ꝑ
ſilētiū tegerēt abſentibꝫ īdicās qd̄ vel q̄le eis ſi-
gnū fieret qn̄ eiꝰ aīa de corpe exiret. Añ ſextū ꝟo
exitꝰ ſui diē apiri ſibi ſepulcrū iubet. q̄ mox corre
ptꝰ febribꝫ acri cepit ardore fatigari. Cūqꝫ ꝑ di-
es ſingulos lāguor ingualeſcēt. vj. die portari ſe in
oratoriū a diſciplis fecit. ibiqꝫ exitū ſuum dn̄ici
corpis ⁊ ſanguis ꝑceptōe muniuit atꝫ int̄ diſci-
puloꝝ manꝰ ībecillia mēbra ſuſtētās. erectis i ce
lū maībꝫ ſtetit. ⁊ vltimū ſpm̄ int̄ ꝟba orōis effla-
uit. q ſcꝫ die duobꝫ de eo frībꝫ vni i cella ꝯmorā-
ti alti aūt lōgiꝰ poſito reuelatō vniꝰ atꝫ idiſſiſilis vi
ſiois apparuit. Viderūt nāqꝫ q̄ ſtrata pallijs. atꝫ
īnumeris choruſcās lāpadibꝫ via. recto orientis
tramite ab eiꝰ cella i celū vſqꝫ tēdebat. Cui vene-
rādo hitu vir deſuꝑ clarꝰ aſſiſtēs. cꝰ eēt via quā
cernerent: inq̄ſiuit. Alij aūt ſe neſcire ꝓfeſſi ſunt.
Quibꝫ ipe ait. Hec ē via q̄ dilectꝰ dn̄i bn̄dictꝰ
celū aſcēdit. Tūc itaqꝫ ſc̄ti viri obitū ſic p̄ntes di-
ſcipli viderūt. ita abſētes ex ſig̃ qd̄ eis ꝑdictū fuat
ꝯgnouerūt. Sepultꝰ ꝟo ē i oratorio. b. iohis bapti
ſte. qd̄ deſtructa ara appollinis ipe ꝯſtruxit.

Hodierna feſtiui
tas ſc̄tiſſimi ac bt̄iſſimi pr̄is nr̄i rupti
q̄ eiꝰ nobꝫ i paradiſū t̄nſitū exultabilem
r̄ddit pijs mētibꝫ miſtica gaudia exhibꝫ. q dū an
noꝝ curſꝰ ide voluit: i nr̄is cordibꝫ ſp̄ r̄tēta iocū
ditate inouat̄. Cū ei dicat ſcp̄t̄a. In mēoria eter
na erit iuſtꝰ. digne i mēoriā ꝟtit̄ hoīm q ad gau
diū t̄nſit āgloꝝ. Cūqꝫ dicat. Glīa pr̄is ē filiꝰ ſa-
piēs. quāte hꝰ ſunt glīe q tot barbaricas natōes
ad agnitōꝫ dei i xp̄o ihu ꝑ euāgeliū regenēauit.
Tp̄e nāqꝫ hylopti r̄gis frācoꝝ. āno ſcꝫ regni
eꝰ. ij. ſc̄ts ꝯfeſſor xp̄i i vuormacia hēbat̄ ep̄s q ex
r̄gali ꝓſapia frācoꝝ nobilit̄ ortꝰ: nobilior fide et
ꝑtāte fuit. Erat eī māſuetꝰ ⁊ caſtꝰ. ſimplex ⁊ pru-

dens ĩ laude dei deuotꝰ. plenꝰ ſpũſcto. ꝓuidꝰ in
cõſilio. iuſtꝰ ĩ iudicõ a dextris ⁊ a ſiniſtris. ꝟtutuꝫ
armis munitꝰ gregi ſuo forma bñ agẽdi factus. qꝫ
qđ ꝟb monuit: ħ opũ ꝓrogatia ꝯfirmauit. Hic
eñi ſe freqñtibꝫ exercebat vigilijs. inde ꝯtinuatiſ
macẽabat inedijs opꝰ ſuũ miſcđia ornabat q the
ſauros diſꝑſit. vt ſepe egẽte paupes ditesceẽt q̇
ſuũ ſolũ ħ eẽ credidit qđ nudꝰ aut iopſ accepiſſꝫ
Cũ igiẗ ꝑcellẽtiſſima fama hꝰ viri ĩ fines t̃raꝝ
exijſſet q̃ꝫplurimi illuſtres viri nõ ſolũ a vicinis ħ
eẗ ab exteris natõibꝫ ad eiꝰ ſctiſſimã ꝯfluxerẽt do
ctrinã. vt vel illiꝰ ſacratiſſimo allogo ĩ triſticia cꝰ
libꝫ anxietatis ꝯſolatõꝫ ſuſcipẽt. vl̃ eccl̃iaſtice re
ligiõis ab eo purã ꝟitatẽ audirẽt. Vñ ⁊ mlt̃i illi
us benigna ꝺuotõe a laq̃is hoſtis ãtiq libati ſũt
⁊ vias ꝑpetue vite ĩgrediebãẗ. Sꝫ ĩfideles q pl̃i
mi erãt ĩ regiõe vuormacẽſi. illiꝰ ſctitatẽ ñ ferẽteſ
mlt̃is eũ ſupplicijs affectũ. ⁊ ꝟgis ceſũ aꝗtate cũ
magna eiecerũt iniuria. Igr̃ eodẽ tẽpe theoda
dux bauaroꝝ audiẽs bt̃i viri ſctitatẽ ⁊ miracula
q̃ faciebat. deſiderauit illũ videẽ. ⁊ miſſis obtiatibꝫ
ſuis obnixe eũ poſtulabat. q̃tenꝰ regiões bauaro
rũ viſitare dignareẗ. ⁊ eiꝰ ſalutifere credulitatis
viã ĩſinuaẽt. Scẽs ꝟo eṗs vbi tãte legatõis po
ſtulatões ꝑcepit. ſciẽs hmõi cãm ex diuina diſpen
ſatõe ꝓcedẽ: grãs celeſti clemẽtie agebat. q̄ ſedẽ
tes ĩ tenebris ⁊ vmbra mortis autorẽ vite lumen
verũ xp̃m ihm agnoſcẽ optarẽt. Itaqꝫ tñ eiſdeꝫ
legatis ſacerdotes ſuos q̃i radios fidei ad eũdeꝫ
ducẽ ꝓmiſit. et ip̃e nõ lõgo t̃pis ſpacio intꝑpoſito
poſt eos ĩ bauaroꝝ iter aggrediẗ. Qđ dũ ꝑfatꝰ
dux audiſſet: magno ꝑfuſus gaudio. cũ ꝓcinctu
ꝓceꝝ ſuoꝝ obuiã ꝓperauit. ⁊ ĩ vrbe ratiſbona cũ
ſũma alacritate illũ excepit. Tũc ibidẽ ſcẽs rup
tus ĩdicto ieiunio celeſtibꝫ miſterijs ducẽ infor
mauit. et ĩ fide vera roborauit. et ydoloꝝ cultibꝫ
abrenũciare fecit et ĩ noĩe ſcẽe et idiuidue trinita
tis baptizauit. Baptizati ſũt cum eo optimates
ſui ⁊ ppl̃s nõ modicꝰ nobiliũ ac ignobiliũ: redem
ptorẽ mũdi laudãtiũ. q̇ eos de tenebris ĩ admira
bile lumẽ ſuũ vocaẽ dignatꝰ es. Btm̃ ꝯfeſſoreꝫ
xp̃i p cꝰ ꝟba irradiata ſũt corda tenebroſa. et in
fideliũ arẽtia pectora fontẽ vite ſitiebat. Bapti
zato itaqꝫ duce ⁊ ppl̃o. q̇ diuina illuſtrãte gr̃a ſacrꝫ
ſalutaris lauacri ſuſcepat. obſecratꝰ a theodone
ſcẽs ruptꝰ naui aſcẽſa p alueũ danubij deſcẽden
do: vicis ⁊ caſtell̃ libera voce euãgeliũ xp̃i ꝑdica
uit. ⁊ p t̃mĩos noricoꝝ vſꝫ ad ĩferiorem pãnoniã
ip̃e clara lucerna ſup cãdelabrũ poſita: lumẽ fiđi
miſtrãdo pueit. Indeqꝫ p t̃rã reuſꝰ lauariacẽſiũ
vrbẽ intͥuit ĩ q̃ mlt̃os aq̃ baptiſmat̃ regenerãdo
ab ydoloꝝ cult̃ a ꝯũtit. et pl̃es varijs languoribꝫ
oppſſos ĩ nomĩe dñi ſanauit. Lauriaco nãqꝫ di
greſſus. ĩ q̃cũqꝫ loco ãpl̃iꝰ ferueẽ gẽtilitatis errorẽ
cognouit. illic ĩtrepidꝰ acceſſit. deſtruẽs ydola. di
minuẽs ſil̃acra ꝯmdãſ vbiqꝫ dñi nr̃i ihu xp̃i diuini
tatẽ pit̃ ⁊ ſacrã eꝰ ĩcarnatõꝫ. vt vnꝰ idẽqꝫ deꝰ eſſe
credeẽẗ ⁊ hõ. añ luciferũ a p̃re deo verꝰ deꝰ gẽitꝰ
ĩ fine tp̃m ꝓ hũana ſalute ex ꝟgĩe m̃re ꝟbuꝫ dei
verus hõ natꝰ. q illuĩat oẽꝫ hoĩem veniẽtẽ ĩ hũc
mũdũ. Sꝫ cũ iã vir dñi ꝑm poſtulatõꝫ ducis
et ppl̃i ſibi locũ ad ep̃alẽ ſedẽ eligẽ aptũ medita
ret̃ ſecꝰ ſtagnũ vualarij laci veĩt. vbi eccl̃iaꝫ ĩ ho
nore p̃cipis apl̃oꝝ petri cõſtruxit ⁊ dedicauit.
Exijt inde ad iunaꝝ fluuiũ vbi olim ĩ vano ciui
tatis fuit q̃ ãtiq̇s mirabiliẗ extructa t̃pibꝫ. iter ba
uaricas vrbes eminebat nobiliſſima. ħ tunc raro
ĩcola inhitãte pene dilapſa ⁊ ꝟgultis erat coop
ta. Quẽ locũ ꝟuꝰ dei ad cathedrã ep̃alem ꝯſide
rãs eẽ ydoneũ. q̇ꝑe intͤ mõtana a ppl̃ari tumul
to ſemotũ: ꝓprietate hꝰ a duce ſibi t̃dita cũ ſum
mo ſtudio r̃nouauit. ꝯſtruẽſ ibi baſilicã quã ĩ ho
nore. b. petri apl̃oꝝ p̃cipis dedicauit ⁊ clericoꝝ
officijs r̃buſqꝫ neccrijs muñificẽtia theodonis ma
gnifice dotauit. poſtea ꝟo delegato ſacerdotum
officio oẽm ibidẽ q̃tidie curſũ ꝯgruo ordĩe fecit
celebrari. Scẽs itaqꝫ vir dñi cupiẽs augmẽta
re loca a ꝑfato duce aliquẽ fiſcũ ſuũ vocabl̃o di
ctũ pidigen. iter aurũ ⁊ argẽtũ cũ millenis cõpa
uit ſolidis. ⁊ ſic deiceps deo auxiliãte ex traditõe
r̃gũ ſiue ducũ ſiue fideliũ viroꝝ loci res accreſcẽ
ceperũt. Porro diebꝫ q̇dã ꝓbabiles viri bt̃o
põtifici cũ magna admiratõe narrauerũt q̄ ip̃i ĩ
hẽmo q̃ tũc t̃pis ꝟbo appellatõis caruit. nc̃ vuõ
gobi dr̃ celeſtia ꝓdigia ardẽtiũ lucernaꝝ ter q̃
terqꝫ vidiſſent. ⁊ mirifice ſuauitatis odore ibi re
dolere ſenſiſſent. Mirãtibꝫ aẗ cũctis q aderãt f̃r
talibꝫ ꝓdigijs ſcẽs eṗs dominngũ ꝑſbiterũ ſuuꝫ
ad eũdẽ locũ miſit ꝑcipiẽs vt ꝟitatẽ hꝰ ſigni di
ligẽter approbaẽt ponẽdo in eodẽ loco cruceꝫ li
gneã quã ip̃e ſcẽs ſua mañ bñdixit et illic direxit
Dominngꝰ ꝟo cũ illuc pueniſſꝫ. ſtati p̃mo noct̃
exordio cũ religioſis q̇ ſecũ aderãt: celitꝰ emiſſas
aſpiciebat claras lucernas deſcẽdẽ. ⁊ totã illã re
gionẽ loci iſtar ſolaris radij irradiare. ⁊ hãc viſi
onẽ p tres noctes cũ ſuauitate mirifici odoris ibi
viderat radiare. Tũc ip̃e ĩ eodẽ loco bñdictã cru
cẽ erexit ⁊ ſupꝑfabricato tugurio ad ſcẽm ruptuꝫ
regreſſus ẽ priorẽ aſſertõꝫ certa relatõe ꝯfirmãs
Scẽs ruptꝰ q̇ꝫ coĩcãs ꝯſilio cũ theodone per
ſemetip̃ꝫ eãdẽ hẽmũ adijt. ⁊ videns locũ hũanis
hitatõibꝫ poſſe fieri aptũ ãnoſa robora extirpaẽ
ſiluarũqꝫ ꝯdẽſa ĩ planiciẽ cãpi redigẽ ac eccl̃iam
cũ hitaculis ꝟuoꝝ dei edificaẽ cepit. Hiſdeꝫ ꝟo
t̃pibꝫ theodo aduẽſã ĩcidit valitudieꝫ. Cũqꝫ ſibi
vite t̃minũ appropĩq̃re ſẽtirꝫ: vocauit ad ſe theo
bertũ filiũ ſuũ. ⁊ ducẽ noricoꝝ illũ ꝯſtituit. ꝑcipi
ens ei obediẽ ſcẽo rupto ad xp̃ianitatẽ ſuã ⁊ ad

op⁹ dīnū illū diligēter adiuuare. ſcēmq3 locū iu-
uaniēſ eccl'ie amoē. ⁊ honoribꝫ ⁊ dignitatibꝫ iu-
git' ſblimaē. Cūq3 huiuſcemōi mādatis ⁊ oībꝫ
qbꝫ voluēat filiū īſtruxiſſ3: vltimū diē clauſit mi-
grās ad dn̄m. P⁹ h̄ d̄uo theobert⁹ cū optiatibꝫ
ſuis ad ſcēm ruptū viſendi gr̄a ire prexit. et veni
ens ad illū in ſup̄dicta hēmo locū pio venēabat'
affectu. dās ad eccliaꝫ quā ſcēs rupt⁹ ibi ꝯſtru-
xit. ac ipo duce p̄ñte ī honoē ſcti maximiāi dedi-
cauit. tria miliaria vndiq3 de eadē ſilua. ⁊ villā al-
binā cū ceteriſ dōarijs ī alemoīaꝫ mōchoꝝ quoſ
ſcēs pōtifex ibi deo ſuiēdū poſuēat. His ita
geſtis vidēs vir dei bauarice digtatis culmē iu-
go xp̄i ſeſe ſubdidiſſe. h̄ gētilitatis erroē p'ſes iuo
lutos ſupeſſe: ad p̄riam ſuā r̄pedauit. et inde cuꝫ
xij. ad p̄dicādū ſibi ſocijs electis. iter q̄s erāt exi-
mij criſant⁹ ciſilan⁹ ābo p̄ſbr̄i. ābo viri ſcti. et ſe
cū v̄giēꝫ xp̄i ſcēaꝫ erudrudē neptē ſuā adducēs
q̄ cū tot luiaribꝫ ad vrbē iuuaniēſē r̄gredit'. Tc
ī ſupiori caſtro eiuſdē ciuitatis ꝯſtruxit ī bonore
dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i ⁊ ſue ſcēe genitricis p̄petue v̄gis
marie mōſteriū. ⁊ ibidē ꝯgregatōꝫ ſcīmonialiuꝫ
poſuit ſcēaꝫ erudrudē ad ſuitiū celeſtis r̄gis. atꝫ
cū theoberti ducis a ſtipulatōe q̄ poſſeſſiōes ad
illō cenobiū r̄didit īſnitas. eaꝝ ꝯſuſatōꝫ p̄ oīa rō
nabilit' diſpoſuit. His ita expletis iſte vir bēs ī-
ceptū p̄dicatōis op⁹ cuꝫ ſūmi opificis adiutorio
ſtudēs ad p̄fectōeꝫ p̄ducē. norica reḡ diſciploꝝ
ſuoꝝ comitāte catūa circuiē deſtiauit. ⁊ ab vrbe
egrediēs iuuaniēſi. gētes qbꝫ nōdū fidei lumē re
ſplēduēat: viſitauit. ⁊ eis triticū credulitatis lolio
p̄eūte ſemīauit. Nā a cordibꝫ eoꝝ barbaricis bo
ſpitibꝫ dyabolice deceptōis p̄fugatis. illuc intro
miſit fidē. caſtitatē. miſcdiaꝫ. huilitatē. p̄ q̄s paci
ficos hitatores xp̄c oīm bonoꝝ largitoꝛ ⁊ origo
hūane mētꝭ dōiciliū infre ſolꝫ. Cūq3 ſic bauaroꝝ
t'mīos circuiēt. ac oēs ad fidē ꝯūtiſſ3: eoſ vt ī fide
ſtabiles p̄maneret admonuit. ⁊ dimiſſis p̄ſbr̄is q̄
p̄pl'ꝫ ad dina miſtēia ꝯſueſceret. ipe ad vrbē iu-
uaniēſē r̄meaē ſtuduit qꝛ ſpū p̄pbetico r̄plet⁹ diē
vocatōis ſue īſtaē p̄ſciuit. quē diſciplis ſuis p̄nū
ciauit. Illi tali ⁊ tātriſti indicō ꝯſternati cur eos
⁊ tā nouellē xp̄iaītatis plebē deſerēt: lacriati ſūt.
Ille ſpe erecta ad xp̄ꝫ vrbē iuuaniēſē ⁊ p̄pl'ꝫ noui
coꝝ oīpotēti deo ꝯmēdauit. ⁊ vitalē viꝝ ſcēm et
oī p̄plo acceptū ſibi fiēi ſucceſſorē elegit. Cuꝫ d̄uo
dies q̄dragēſimal' obſuātie agerēt' febriū ardoē
vir dei fatigari cepit. Cūq3 ſcīſſima dies r̄ſurre-
ctōis xp̄i illuxiſſ3. ſolēnia miſſaꝝ celebrauit. ⁊ mui
t⁹ ſacro ſcīi corp̄is xp̄i viatico. p⁹ dulces patne
pietatꝭ admonitōes et p⁹ extrēa caritatis verba
fr̄es ꝯfirmātia. int' ſcēas mā⁹ lacriantiū voces. it'
pios plāgētiū ſingult⁹. cet⁹ āglici a q̄buſdā r̄ligi-
oſis viris ī celo audiebātur. q̄ voce canora aīam
ſcēam ferebāt ad eternā felicitatē.

Empore diocleti-
ani ſcēs floriā⁹ p̄riceps officij militie
fuit. d̄ q̄. xl. militeſ crediderāt xp̄o. Qui
ab aq̄lino p̄fecto ad p̄tes noricoꝝ. i. bauaroꝝ de
ſtiati. apd̄ lauriatū ſupplicijs affecti ī carcerāt'. Tc
ſcēs floriā⁹ vltro ſe xp̄ianū ꝯfitet' ⁊ cū flecti n̄ poſ
ſꝫ ad cultū idoloꝝ bis durit' ceſ⁹ ē. ⁊ acutꝭ fuſtibꝫ
ſcapl'e e⁹ p̄fodiūt'. Tādē iubꝫ aglin⁹ vt a pōte in
fluie auiſi p̄cipitet'. Orat ſcēs. ſtudent lictores. h̄
vn⁹ alijs attrotioꝛ ſcēꝫ p̄cipitat: e⁹ ocl'i ſtati vidē
tibꝫ oībꝫ crepuerūt. Martir aſcēdēs ꝯ̄ fluxū fluuij
ī mag̃ ſaxo. Aq̄la aduolat expāſ alīſ ī mod̄ crucꝭ
tegit corp⁹. Mrone deuote ſcēs apparuit. Iūgit
illa aīalia ⁊ corp⁹ v̄gultꝭ īuoluit ne a p̄ſecutoribꝫ
videat'. h̄ cū eſtu aīalia deficerēt. ad p̄ces ſeīe fōs
erupit q̄ vſꝫ hodie fluit. Uenientes ḡ boues ad
locū martiri p̄atū vlt' ſe mouē nō poterant: ibiq3
ſepult⁹ miraculis mlt'ipliciter choruſcat.

Acta eſt perſecu-
tō xp̄iāoꝝ a diocletiāo ī̄patoē vt ſi q̄ſ
īuēt⁹ fuiſſ3 n̄ ſacrificaē dijs. mltꝭ ſup-
plicijs īt'iret. Audiēs h̄ b. eraſ. fugiēs ex ātiochia
citate: hēmū petyt ⁊ hitauit ī ea ānīſ. vij. vbi ī mō
te libāo die ac nocte dn̄ꝫ dep̄cās mlta mirabilia
egit. Nā eſca ei d̄ celo veiebat p̄ coruū. et āgl'i lo
q̄bāt' cū eo. Urſe et fere veiebāt ī cellā e⁹ ⁊ p̄ſter
nebāt ſe ad veſtigia e⁹ ⁊ fcēa ē ad eū vox de celo
di. Eraſ. deſcēde ad tuā citatē. ⁊ ſtatī ſurrexit et
d̄ſcēdit ad citatē. Cūq3 d̄ſcēdiſſ3 mlti q̄dē vexa
bāt' a ſpiritibꝫ īmdis ⁊ occurrebāt ei. Tc b. e. ipo
nebat eis mā⁹ ī noīe dn̄i. ⁊ ſtatī ſalui fiebāt. Ml-
tos et p̄ baptiſmū ꝯūtebat ad dn̄ꝫ. h̄ audiēs di
ocle. ī̄patoꝛ iuſſit. b. eāſ. tenēi ⁊ p̄ñtari ſibi. Cūꝫ ī-
troducēt' ſedēte ī̄patoē p̄ t'būali iterrogauit eū
di. Quid vis eē aut d̄ q̄ genē es: tūc. b. eraſ. dixit
Xp̄ian⁹ ſū. ⁊ ipꝫ ꝯfiteoꝛ. Erat. b. eraſ. n̄ ſolū ſpū h̄
et corp̄e pulcer. Uult⁹ et ei⁹ āgelic⁹. ocl'i e⁹ tāq3
radij ſol'. loq̄la e⁹ ſine vlla offēſiōe ſecur⁹ r̄ndebat
n̄ trepidabat. Et ait ī̄patoꝛ. Acq̄eſce ⁊ ſacrifica
dijs meis ne male moriaris. Dic ei. b. eraſ. Hoc
ī̄patoꝛ nūq3 ero factur⁹ vt lapidibꝫ ⁊ ſculptilibꝫ
qbꝫ turp̄e ſilis es ego ſacrificē. h̄ ego ſacrifico d̄o
viuo q̄ fecit celū ⁊ t'rā maē ⁊ oīa q̄ ī eis ſūt. i. ī ſo-
li ſuio. ⁊ aīa mea nā tibi nūq3 ꝯſentio. Tc ī̄patoꝛ
furoē r̄plet⁹ iuſſit miſtros plūbatis tūdi latēa e⁹
Qui dū cedēt': r̄ſpexit ī celū ⁊ dixit. gr̄aſ tibi ago
dn̄e ih̄u xp̄e q̄ es via ī te credētiū. qꝛ p̄uei ad qd̄
deſiderat aīa mea. adiuua ſuū tuū vt n̄ me abſoꝛ
beat abyſſ⁹ mortꝭ. tūc ī̄patoꝛ di. eraſ. video te iu-
uenē pulcꝝ ꝯſule aīe tue ⁊ ſacfica dijs meis ⁊ da
bo tibi auꝝ ⁊ ar. veſtē ieſtiabilē ⁊ faciā te nobilē ī

palatio meo. Dic ei. b. eraſmꝰ. Lupe rapax ſedu
ctor aīaꝝ: nō premia tua ſepēt me a caritate xp̄i.
Nā aurū ⁊ argētū ⁊ veſtes tue ieſtiabiles ſint te
cū ī dies ꝑditōis tue. ego aūt hēo loricā fidei quā
īfernꝰ corrūpe nō pt̄. tu vō cū pr̄e tuo dyabolo
eris ī ignē et̄nū arſurꝰ. Impator furore r̄pletus
iuſſit. b. eraſmū fuſtibꝫ mactari. et ter binos mu
tās. et ī dorſo eiꝰ nulla macl'a videbat̄. Uniū̄ſa
vō plebs clamabat di. Uere magnꝰ ē deꝰ xp̄ia
noꝝ q tātā v̄tutē opat̄ ī illo. Impator dixit ad
ꝑplm. Errastis. artes maleficoꝝ opat̄ iſte. Dixit
b. eraſmꝰ. Nōne ⁊ tu dyabolꝰ es ſilis illi q p̄mo
ꝓthoplaſtum de ꝑadiſo ꝓiecit. Impie carnifex.
draco iiq̄tat̄ dux maleficoꝝ. maleficia mea: xp̄c
ē filiꝰ dei viui quē v̄go genuit maria ex v̄bo pa
tris quē ꝓph̄e venturū p̄dicauerūt. q̄ ſoluit pct̄a
mūdi. illuīans tenebras ignorātie nr̄e. q te ꝑcuti
et ineternū cui tu rōz redditurꝰ es. Impator fu
rore repletus iuſſit. b. eraſmi carnes vncis ferreis
effodi. ꝯtulās pſallēs ꝓpheticū pſalmū deo cane
bat: dicēs. Poſuerūt hierl'm vt pomoꝝ cuſtodi
am poſuert̄ morticia ſuoꝝ tuoꝝ beſtijs t̄re. Tc̄
impator furore replet̄. iuſſit miſtris plūbū. picez
ſulphur. ⁊ reſinā cū cera ⁊ oleo ſolui. ⁊. b. eraſmū
ꝑfūdi. Stabat aūt angelꝰ dn̄i cū eo q̄ ei refrigeri
um p̄ſtabat. Tūc. b. eraſ. dixit īpatori. Ubi ſunt
mine tue et furor tuꝰ magnꝰ. ecce corꝑi meo p̄ſti
tiſti magnū refrigeriū. Uniū̄ſa vō plebs clama
bat di. Dimitte hoīez iſtū. et ep̄z ciuitatis ſue q̄r
deus xp̄ianoꝝ opat̄ ī illo. Et ecce ſubito factꝰ eſt
t̄remotꝰ magnus. tonitrua chorūſcatōes ita vt
pene tercia ps ꝑpl'i moreret̄. Angelꝰ vō dn̄i cuz
ſc̄to eraſ. ſtabat ⁊ cecos hoīes ad xp̄i lumē dedu
cebat. Impator aūt fugiēs q̄i timēs ciuitatem ab
ira dei ꝑire. locutꝰ ē ad ꝑpl'm et dixit. iſte quē vi
diſtis deū blaſphemauit. iō talis ē ꝯturbatō. Tc̄
īpator r̄pletꝰ furore iuſſit. b. eraſ. ī carcerē ītrodu
ci. ⁊. lx. pōdera ferri ī ceruicē vel ī maībꝫ eiꝰ poni.
Et p̄cepit miſtris vt ſi q̇s iuētꝰ fuiſſet panez vel
aquā ei dare morte moreret̄. Et fecert̄ miſtri ſic
impauit eis. Impator aūt anulo ſuo ſiguit oſtiuz
carcer̄. Et circa mediā noctē exclamauit. b. eraſ.
ad dn̄m di. Dn̄e ihū xp̄e accelera ⁊ eripe me. ne
glicet̄ inimicꝰ ī ſuis tuis ne dicāt gētes vbi ē deuſ
eoꝝ. Et ecce ſubito carcer illuxit. et fragūit q̄i fu
iſſet aromatibꝫ plenꝰ ⁊ viſa ſūt velut. xij. cādela
bra ardētia aū. b. eraſ. martirē ⁊ ep̄m. Angelꝰ dn̄i
īgreſſus fuāt ad eū di. Eraſme ecce ego veni ad
te. ⁊ ſtati liq̄factū ē ferrū tāq̄ꝫ cera. ⁊ ī medio coꝝ
ſtabat pſallēs ⁊ bn̄dicebat deū di. Bn̄dictus es
dn̄e q feciſti celū ⁊ t̄rā. cui aſtāt angl'i ⁊ archāgl'i
cū tremoē. ⁊ nūerꝰ martirū q paſſi ſt̄ ꝓpt̄ te. q̄ feci
ſti miſedias cū ſuo tuo ⁊ libaſti aīaz meā d̄ mani
bꝫ inimicoꝝ. ſic libaſti ſydrac myſac ⁊ abdenago
de medio fornacis ignis ardētis ⁊ de manu nabu
chodo. regis. et ſic danielē ſuū tuū de lacu leonū
et oblato prādio ꝑ abachuc ꝓph̄am ſaturaſti et
ſuſannā de falſo crimīe liberaſti. ita et mecū feci
ſti miſedīam. et ecce angelꝰ dn̄i dixit ad eū. Eraſ
me exurge ⁊ ambula mecum vſq̄ꝫ ī ytaliā. ibi tibi
dn̄s eternā vitā tribuet ī ſeculū ſecl'i. Et q̄i colū
ba xp̄i plaudens ſic ī lugrido depoſuit. Alia vō
die currēs ad carcerē: ſignatū anuli ſui iuēit. Cū
q̄ꝫ deſignaſſet p̄cepit miſtris adducite magū qui
deos meos ꝑ nihilo fecit. īgreſſi aūt carcerē nuſq̄ꝫ
eū iuenerūt. ferrū vō ſic cinis inuētū ē. Et factꝰ ē
clamor magnꝰ dicētiū. hoīem n̄ iuenimꝰ. nam et
ip̄m ferrū nobis cinis vidi ee. Qd̄ vt audiuit im
pator alapā ſibi in frōte ꝑcuſſit di. Ue mihi. de
luſū ē regnū meū. q̄ dicturꝰ ero ꝑpl'o meo: Uene
rūt em̄ q̄i. xl. milia viroꝝ ⁊ mulieꝝ ad ſpectaculū
militis xp̄i: turbabat̄ tota ciuitas ī tremore grādi
poſita. xp̄iani xp̄ianū q̄rebant. vidue et orphani
ep̄m regrebāt di. q̄d feciſti hoī iuſto: Tūc impa
tor tiore ꝑterritꝰ dixit. q̄r a deo eiꝰ ī celū raptꝰ fu
iſſet. ⁊ ꝑ p̄miū magnū ſe redemiſſet. Et cū. b. eraſ.
in lugrido veniſſꝫ m̄ltos ī xp̄i noīe baptizās: oīa
v̄tutibꝫ opabat̄. nā īfirmos et cecos orōibꝫ ſal
uabat. Nā erat ibi q̄dā nobilis ⁊ p̄marꝰ ciuitat̄
noīe anaſtaſiꝰ. cuiꝰ filiꝰ mortuꝰ fuerat: et corpus
eiꝰ ad ſepulcrū ducebat̄. iuſſū ei fuerat a dn̄o. b.
eraſ. vt eū reſuſcitaēt ⁊ reddēt ꝑentibꝫ ſuis. ⁊ ap
prehēdēs. b. eraſ. corpꝰ defūcti: dixit p̄ri eiꝰ. Ana
ſtaſi. ſi credis ī dn̄o ihū xp̄o q̄ natus ē de ſp̄ūſc̄to
ex maria v̄gīe: recipies filiū tuū ſaluū. M̄lta em̄
turba ꝑpl'i mirabat̄ ad h̄ v̄ba. Anaſtaſiꝰ dixit. ⁊
tu potes filiū meū reſuſcitare: Bt̄us eraſ. dixit.
Nō ego: ſ; dn̄s ihs xp̄c cui ego ſuio. Anaſtaſiꝰ
dixit. Si filiū meū ſaluū mihi reddideris credo
ego ⁊ domꝰ mea ⁊ ꝑpl's vniūſꝰ. Tūc. b. eraſ. iuſſit
corpꝰ eiꝰ deponi ſecreto. p̄rem ⁊ m̄rem iuſſit ſtaē
flexis genubꝫ ſr̄ corpꝰ eiꝰ dixit. In noīe ihū xp̄i
ſurge. Cūq̄ꝫ ſurrexiſſet clamauit voce mag̃. Ue
re q̄r magnꝰ ē deus xp̄ianoꝝ. ⁊ ꝯūſus ad patrez
ait. P̄r vſq̄ꝫ nūc errauimꝰ. Dy em̄ q̄s colebāꝰ ni
hil ſūt. vidi em̄ eos ī inferno n̄ hr̄e requiē a torto
ribꝫ. Deus aūt viuꝰ famuli eras. magnꝰ ē. Et cre
didit anaſtaſiꝰ ⁊ tota domꝰ eiꝰ et ꝑpl's vniūſus q̄
in illa hora fuerūt baptizati. q̄ ſūt q̄i. xl. milia ho
minū. Tūc. b. eraſ. exclamauit voce mag̃ di. Gra
tias ago tibi dn̄e ihū xp̄e q̄ ꝯgregaſti ꝑpl'm tuū ī
via veritatis. Tu em̄ dixiſti euāgelica voce. Pe
tite et accipietis. q̄rite et inuenietis. pulſate et api
etur vobis. Bn̄dic ꝑpl'm tuū hūc quem acq̄ſiſti.
Et facta ē ad eū vox de celo di. Eraſ. ſue bone
q pro me laboraſti in t̄ra: oīa q̄cūq̄ꝫ petieris da
būt̄ tibi. Et bn̄dixit dn̄s ꝑpl'm hūc q crediderūt.
In illa hora oīa ydola q̄ colebātur vertebant.

Per ſeptẽ aũt dies.b.eraſmus docẽs ꝑplm ⁊ ↄfir
mãs ĩ doctrina xp̄i dicebat. Cuſtodite mãdata eiꝰ
q̄ audiſtis.⁊ magĺia dei q̄ fecĩ ĩ vob.ĩduti fide et fi-
deles eſtote. Audiẽs h̃ maximiãꝰ ĩpatoꝛ q̄ facta
fuerĩt ĩ lugrido ciuitate a ꝓbo iniq̃ſſimo hoĩe ⁊ ſa-
crilego q̄ dixit. Audi pie ĩpatoꝛ q̄ facta ſũt ĩ cita-
te tua. Regnũ tuũ deluſũ ẽ.⁊ dij nr̃i neſcio q̄ bo-
mĩe ãtioceno ſb̄uerſi ſũt q ↄfitet illũ ihm xp̄m q
crucifixꝰ ẽ ab hoĩbꝫ ĩ iudea deũ eẽ. Quo audito
ĩpatoꝛ iuſſit.b.eraſ.tenẽi.⁊ ꝑpatũ t̃bunal aſcẽdit
⁊ ĩgreſſus ẽ.b.eraſmꝰ. Ad quẽ ait ĩpatoꝛ. Dic tu
ſcelerate hõ q̄ tibi ẽ r̃ligio: T c.b.eraſ.tacuit: ſed
oclis ſuis r̃ſpexit ĩ celũ. Jmpatoꝛ dixit. Nihil lo-
q̄ris.⁊ iuſſit maxillas ſuas ↄtũdi: Tũc.b.eraſ.di-
xit. Lupe rapax.plenꝰ iniq̃tate.malefice. qd pſe
q̄ris ſuũ dei. Jmpatoꝛ dixit. Nõne h̃ ip̄e ẽ q cru
cifixꝰ ẽ ab hoĩbꝫ ĩ iudea: Sc̄s eraſ.r̃ndit. Ego
ip̄iꝰ ſuꝰ ſũ. Maximiãꝰ dixit. Tal' ſis q̄lis ⁊ ille.et
ſic moꝛiaris. Tunc.b.eraſ.ſubridẽs ait illi. Optie
ĩpatoꝛ bñ dixiſti mihi.vtinã illiꝰ ego merear ve-
ſtigia ſeq̄ q2 effuſio ſanguĩs ip̄iꝰ nr̃a illuĩatio eſt
quẽ ſi velis agnoſcẽ ⁊ illũ credẽ ſaluꝰ eris. Jmpa
toꝛ dixit. Tu ĩ illũ c̃redas et genꝰ tuũ. Bt̃s eraſ.
dixit. Optie dixiſti mihi. plane q2 ſic credimus.
Hoſtias huĩlitatis ⁊ tribulatõis munera offerĩꝰ
ei q̄ ſaluauit ꝑplm ſuũ a pc̄tis eoꝝ. Jmpatoꝛ di-
xit. Conſule tibi et accede ⁊ ſacrificia dijs meis.
Sc̄s eraſ.r̃ndit. Quibꝫ dijs me iubes ſacrificarẽ
Jmpatoꝛ dixit. Si tibi dixero: ↄſentis. Beatus
eraſ.dixit. Si videro forte facio. Tũc gaudio re-
pletꝰ impatoꝛ cũ vniuerſo ꝑplo vſq3 ad tẽplũ io
uis iuſſit hoĩem dei deduci ad ciuitatẽ firmitanã
et p̃cepit oꝛgana ⁊ oẽ genꝰ muſicoꝝ ĩ tẽplo parari.
Et h̃ vidẽs.b.eraſ.ĩgemuit coꝛde ⁊ oculos ſuos
ad celũ direxit di. Xp̄e fili di eſto pñs ĩ iſta hoꝛa
et mitte angelũ tuũ q mihi auxiliet̃.⁊ ↄfirmet me
ĩ iſta hoꝛa a pugna dyaboli quã mihi p̃parauit.
Cũq3 pueniſſ3 ĩ tẽplũ.b.eraſ.di. Ubi ẽ deꝰ quẽ iu
bes me adoꝛarẽ: Jmpatoꝛ aũt appꝛehẽdẽs manu3
eiꝰ ĩgreſſus ẽ tẽplũ ⁊ oñdit ei ſtatuã ereã magtu-
dĩs eiꝰ cubitoꝝ.xij.et dixit. Ecce deꝰ meꝰ cui ego
ſuio. Statĩ vt dyabolꝰ aſpexit faciem martiris
xp̄i cecidit ſtatua ⁊ ĩ cinerẽ ↄ̃uerſa eſt.⁊ exiuit draco
magnꝰ ex illa.⁊ occidit pene terciã ptẽ ꝑpl̃i. Jmp
atoꝛ vt vidit ſe eẽ deluſũ.aſcẽdit equũ ⁊ ad pala
ciũ pgebat.pcutiẽs pectꝰ ſuũ dixit. Ue mihi de
luſũ ẽ regnũ meũ.neſcio a q̄ hoĩe ãtioceno. Mag
aũt ps ꝑpl̃i clamabat. Serue ſc̄e dei oꝛa ꝓ nob:
vt ñ pereãꝰ ab iſto dracõe. T c.b.eraſ.ĩpauit dꝛa
coni vt quẽq3 hoĩe3 ñ ↄtamiaret. Uidẽs aũt vni
uerſꝰ ꝑpl̃s firmitãoꝝ quãtas ↄ̃tutes p ſuũ ſuu3
opabat̃.ceperũt oẽs credẽ xp̄o. Bt̃us aũt eraſ.di-
xit. Ecce q̄les ↄ̃tutes opat̃ deus ĩ eos q̄ credunt
in illũ.et baptizati ſunt q̄ſi q̄dragĩta milia hoĩm.

Erat eñi gaudiũ in celo et ſpectacula angeloꝝ ⁊
q̃ño ps dyaboli pugnabat aduerſus electos dei
et nõ valebãt mẽtes eoꝝ auertẽ a cogitatõe dei.
Tũc angeli voce magna clamabãt. Gloꝛia in ex
celſis deo.et ĩ terra pax homibꝫ bone volũtatis.
Qui ſic fuerãt ad dñm cõuerſi r̃nderunt.amen.
Cõturbata eſt oĩs ſirmitana. Cõterritꝰ ↄ̃o im
patoꝛ miſit armatos et iuſſit oẽs q̄ ad dominum
cõuerſi ſunt gladio puniri. Martirizauerũt etiã
trecẽtos.xxx.homĩes cõmẽdãtes ſe oꝛõnibꝫ ſc̄i
eraſmi martiris.q̄bꝫ ait. Jte ĩ noĩe dñi feliciť ad
ſanctã ciuitatẽ quã p̃parauit vobis dñs. ⁊ ego pꝰ
modicũ tp̄us ſubſequoꝛ. Erãt aũt angeli curren
tes p nubes celi ſuſcipiẽtes aĩas eoꝝ.⁊ triũphan
tes martires vſq3 ad celũ pduxerũt. Et audita ẽ
vox pſallẽtiũ et dicẽtiũ Alla. Uia iuſtoꝝ recta
facta ẽ.et iter ſc̄toꝝ prepatũ eſt. Qd̄ audiẽs.be.
eraſmus gratulauit vt bonꝰ paſtoꝛ ſup oues ſu-
as q̄s tradidit xp̄o. Tũc impatoꝛ furoꝛe repletꝰ
iuſſit.b.eraſmũ teneri et diuerſis ſupplicijs toꝛq̄-
ri.et iuſſit miſtris tunicam eream aduerſus ſtatu
ram eius ⁊ igncã foꝛtiter eum veſtiri: dicẽs. Nũc
video ſi deus tuus eripiet te de manibꝫ meis. T c
be.eraſmus dixit. Carnifex plenus iniq̃tatis.fili-
us dyaboli verecũdiam tuã laudo qui deterioꝛ
es cane.dixi tibi et nũc dico.nõ timeo mĩas tuas
ſi amplioꝛa facias.coꝛ meum nõ trepidabit.et ſi-
gnãs ſe ſigno crucis veſtiuit ſe tunica ignea.pſal
lens ꝓpheticũ pſalmũ di.trãſiuimus p ignem et
aquã et induxiſti nos in refrigeriũ. Jtẽ tãq3 au-
rum in foꝛnace ꝓbaſti eos q in te credũt.et ſicut
holocauſti hoſtiã ſuſcipis. Statim tuica ignea
qua indutꝰ fuerat facta ẽ frigida ſicꝰ nix vt nulla
macula ſup eũ inuẽta fuiſſet. Tũc.b.eraſmꝰ dixit
Ecce impatoꝛ confuſus es.cũ p̃re tuo dyabolo
eris in ignẽ eternũ arſurꝰ.nã dñs ihus xp̄c filius
dei liberauit me. Populꝰ aũt clamauit. Uere q2
magnꝰ ẽ deꝰ xp̄ianoꝝ q tãtas ↄ̃tutes opat̃ ĩ illo
Tũc impatoꝛ ait. Artes ſunt maleficoꝝ vt igni
imparet ⁊ deos noſtros deludat. Tũc beatꝰ eraſ-
mus dixit. Stulte impatoꝛ que putas maleficia
mecũ eſt xp̄c filius dei ip̄e qui imperat igni deos
tuos deludit.lapides ⁊ eramẽta ſurda ab hoĩbꝫ
cõflata.quibꝫ tu ſimilis es. Nam dñs meus ihs
xp̄c viuus eſt et virtutibꝫ vincit. Jmpatoꝛ dixit.
Quãdiu iniurias tuas tolerare poſſumꝰ. Tũc bea-
tus eraſmꝰ dixit. Etiã et ego miroꝛ verecũdiam
frontis tue.q2 nõ erubeſcis. Tũc impatoꝛ furoꝛe
repletꝰ: iuſſit miſtris ſuis ollam parãe vrnaꝝ.xx.
plumbi picis ſimul cũ cera et reſina et oleo ſolui
et repleri et ſuccẽdi. Et fecerũt miniſtri ſicut p̃ce
tum eis fuerat et feruens facta eſt olla.⁊ fluctu-
ans ſicut mare. Et dixit ei impatoꝛ. Nũquid et
hic ars tua poteſt preualere. Tunc beatꝰ martir

Eraſmus dixit imꝑatori. Iſta olla meū ē refrige
riū. Et facto ſignaculo crucis deſcēdit ī eā. Stati
q̄ꝫ vox dn̄i ſuꝑ aq̄s deus maieſtatis intonuit. et
effudit vnā vndā ex olla. ⁊ vſtulauit imꝑatorē.
Qui clamauit: ardeo: homo dei ora ꝓ me. Tūc
btūs Eraſm⁹ dixit imꝑatori. Ve tibi lupe ra-
pax. et gehēne ignis quē tibi ꝑauit de⁹ ſit cū pñte
tuo dyabolo et miſtris e⁹. Scio q̄ȝ cor tuū obdu
ratū eſt: ſ; ꝓpt̄ ꝑplm iſtū circūſtantē erit tibi bene
et q̇euit illi dolor. Multi aūt h̄ vidētes in illa ho
ra crediderūt. Imꝑator aūt vidēs ſe deluſum eſſe
iuſſit martirē dei recipi ⁊ in arta cuſtodia bn̄i. et
ingēti ferro pōderis colligari. Cūq̄ȝ oraſſ;: appa-
ruit ei iuueīs ſilis filio dei. vocās eum et dixit illi
Ego ſum Michael angel⁹ miſſus ad te vt te du
cam in Cāpaniā ꝓuinciā. q̄ vocat̄ formana ad
docēdū ꝑplm. Apprehēdēs eū ⁊ eiecit eū de ciui-
tate Syrmitana. veniēſq̄ȝ nauiculā a dn̄o ꝑatā
īueīt. et trāſmigrauit ī ꝓuinciā Cāpaniā. Alia
xo die turbat⁹ ē imꝑator q̄ nō īueniſſ; eū dicēs
q̄ȝ de⁹ eius eripuit eū. Seru⁹ aūt dei ⁊ martir dn̄i
veīt et ſedit ī ciuitate formana ⁊ ſeptem ānis do
cens ꝑplm viā xitatis. Angel⁹ aūt dn̄i panē ei q̄-
tidie miſtrabat. Poſtea orabat ad dn̄m vt ī ci-
uitate ſua et̄nalit̄ q̇eſcēt. et facta ē ad eū vox de
celo dicēs. Eraſme veni et req̇eſce ī ciuitate quā
ꝑauit de⁹ fratrib⁹ tuis martirib⁹ ⁊ ꝓphetis et re-
cipe laborem tuum. Per te eīm honorificatus
ſum ī celo et in terra. Tūc btūs Eraſm⁹ ꝓ vidu
is et orphāis dep̄cabat̄. Dn̄e vnigenit⁹ dei pr̄is
q̄ me feciſti requieſcere ī loco iſto: cōcede vt q̄ ī h̄
loco hītatōis mee ꝓ ſuis nc̄citatib⁹ p̄ces effude
rit. ſic inde trāſeat exaudit⁹ vt tu ei ſis h̄ et ī futo
placat⁹. Et reſpexit btūs Eraſm⁹ ī celū. viditq̄ȝ
coronā ienarrabilē. ⁊ occurſū ſibi de choro apo-
ſtoloꝝ ⁊ ꝓphaꝝ. et inclinauit caput ſuuȝ et dixit.
Dn̄e ſuſcipe aīam ſerui tui. Et ꝯpleta orōne ſā-
ctū reddidit ſpm̄. ⁊ viſa ē aīa ei⁹ candida tāq̄ȝ nix
q̄n ab angelis deducebat̄ cū gl̄ia maḡ ⁊ cum illis
celū penetrabat tercō nonas iuniarū regnāte do
mino nr̄o ih̄u xp̄o.

Ilianus ſcotorū

genere. nobilib⁹ ꝑentib⁹. diuine tn̄ gr̄e
fact⁹ eſt nobilitate clariſſim⁹. Scotia
que et hybernia dr̄ inſula ē maris. fecūda q̄dem
glebis. ſ; ſctiſſimis clarior viris. Ex q̄b⁹ columba
no gaudet ytalia. Gallo ditat̄ alemonia. kiliano
theuthonica nobilitatur francia. Qui (vt dixi-
mus) nobili proſapia editus. a puericia liberali-
bus ſtudijs traditus. ſimul cū lr̄aꝝ īcremētis di-
ligēt̄ cepit indagare viā veritatis. Tādē ꝑueniē
te ſe gr̄a dei. ſp̄etis hūanaꝝ lr̄aꝝ ſtudijs. omni-
buſq̄ȝ hm̄ōi illecebris. monaſteriū petijt abnega
uit ſemetipſ;. tulitq̄ȝ crucē ſuā ⁊ ſecut⁹ ē xp̄m. Igr̄
ī mōſterio poſit⁹ q̄nte obie. q̄nte frugalitatis. q̄n
te fuit vigiliaꝝ et orōnū iſtātie. vite p̄ntis t̄min⁹
declarauit. Q̄uis etem̄ martirij palma ꝑ grāȝ ma
giſq̄ȝ ꝑ meritū ꝯſtet. hoīs tn̄ adiplet̄ opib⁹. Ui-
dētes itaq̄ȝ frēs mōſterij ī xtutū ꝑfectōnib⁹ btī
viri ꝑſeuerātiā. p̄rio eū ꝑ eccliaſticos gd⁹ ad offi
ciū p̄ſbiterat⁹ ꝑcib⁹ aſcēdē: deīde eiuſdē mōſterij
r̄giminis curā ſumē coegerūt. Ille aūt ſciēs ꝑfectōȝ
caritatis ſine dilectōe ꝓxī ꝑfecte ꝯſtare n̄ poſſe.
paſſ⁹ ē ī ꝓprijs ſe aliq̄ntulū minorari. vt frm̄ ꝓdeē
poſſ; vtilitati. imitat⁹ apl̄m cupiēte anathema fi-
eri a xp̄o ꝓ frib⁹ ⁊ ꝯgnatis ſm̄ carnē. Uertū cū
fama btī viri lōge lateq̄ȝ crebeſcēt. metuēs ipſe
ne fauor ꝑplaris macl̄e ſibi rugā īfigēt. cepit me-
ditari q̄lit̄ notos ⁊ ꝓpiq̄s r̄liq̄ret. petētq̄ȝ lōge ſe
poſitas t̄ras. vbi obſcur⁹ fama. ⁊ vilis genē poſſ;
bn̄i q̄ liberi⁹ diuīs cultib⁹ vacaē valēt. Delibera
tōe itaq̄ȝ recedēdi ꝑacta. collectis frib⁹ ī q̄b⁹ idēȝ
feruor ardebat. ad vicinā ſcotie britaniā deuenit
deīde galliā attigit. Qua ꝑmeata ī ꝓuiciaȝ ger-
manie deueīt. q̄ ab icol̄ t̄re ip̄ī⁹ orīētal̄ frācia vo-
cat̄. ibiq̄ȝ ī vrbe herbipoli ſe morari diſpoſuit. n̄
verit⁹ īcredule gētis feritatē exꝑiri. eo q̄ ītrepid⁹
coronā optaēt martirij: ſ; tn̄ a p̄dicatōis xbo īte
rim abſtinuit donec rōno ſe pōtifici p̄ntaēt. q̄tē⁹
apō ſedē rōnā ⁊ īteg̃ꝝ xp̄iane r̄ligiōis dogma ⁊ li
cētiā p̄dicādi accipet. Tc̄ aūt ꝑerat rōne eccie ca-
nō pōtifex hūaīs diuiſq̄ȝ lr̄is pollēs. pōtificali of
ficō ꝯgru⁹. ⁊ ī reb⁹ eccīaſticꝭ ydōe⁹. Qui audita
fide. b. kiliāī caritatꝭ nexib⁹ illigata. deo grās r̄tu-
lit. eiq̄ȝ ſeſe caritatꝭ amoē iꝑtiuit. exultans ſemia
diuī eloq̄j ab īſulaīs ac lōge poſitꝭ doctorib⁹ au
geri. Erat ei apō egregiū pōtificē n̄ modica exul
tatō: q̄ȝ cernebat paulatī euacuari fraudē antiq̄
hoſtis creſcētib⁹ miſtris diuīe oꝑatōis. Tc̄ ex ꝯſē
ſu toti⁹ vrb̄. btm̄ viꝝ ī p̄ſulat⁹ officiū ꝓmouit. q̄ ⁊
criſma ꝯficē ⁊ eccias d̄dicaē. ⁊ ſacros ordīes daē
irr̄p̄hēſibilit̄ valēt. his ita pactꝭ. dimiſit eū vt ce-
pto oꝑe īſiſtēt. ꝑato ſibi a dn̄o ꝑmio et̄ne r̄tribu
tōis. Btūs itaq̄ȝ kiliā⁹ vrbē eg̃ſſ⁹. ꝑacto itinē cūȝ
colūbāo p̄ſbīo ⁊ totnāno leuita ad locū ſibi d̄ſti
natū ꝑueīt. Colūbāo ī italiā r̄licto. nā romā ꝑgēſ
gallū ī alemāia febre g̃uatū dimiſit. ꝑueniēs igit̄
ad p̄dictā vrbē herbipoli. n̄ eū quē ī ead̄ ꝓuicia
ducē reliq̄rat īueīt ſ; aliū noīe goſbertū. Porro
venerabil̄ vir paulatī cepit pabula diuī xbi īcre
dulis ꝑplis miſtraē. tātāq̄ȝ ei dn̄s grām ꝯtulerat
vt ī breui tp̄e gētis loq̄lā p̄diſcēt. eiſq̄ȝ ꝓprio ſer-
mone ſemia xitatis erogaēt. Mirabāt̄ aūt oēs n̄
ſolū nouitatē doctrīe. ſ; etiā exuberātiā eloq̄ntie.
facūdiā q̄ȝ hm̄oīs comitabat̄ efficacia virtutis.
Impletū ē in illo q̄d xitas apl̄is ꝓmittit dicēs.
Ego dabo vobis os et ſapiam. Et iteꝝ. Opera

q̄ ego facio ⁊ vos facietis. Sed cū iaꝫ ſemia diui
eloq̄ꝗ ſuccreſcerēt. ⁊ plebs ḡdati minueret. ab erro
re gētilitatis vſꝫ ad pn̄cipes ꝓpli ſcti viri fama ꝑ
ueit. vt ducē q̄ꝫ ꝓuīcie n̄ latet. Qui eūdē ſctꝫ vi
rū ſibi p̄ntari iuſſit. expiri cupiēs q̄ eēt hec doctri
na hacten⁹ ſibi īcognita. Erat aūt ip̄e pn̄ceps na
turali īgenio p̄dit⁹ lꝫ gētilitatis erroꝛe fedat⁹. Ad
quē. b. kiliā⁹ ꝑueniēs ꝯſtāt̄ ꝟe rligiōis dogma īſi
nuare cepit. docēs p̄rēꝫ ⁊ filiū ⁊ ſpm̄ ſctꝫ. vnū eſſe
deū īcōmutabilē. viſibiliū ⁊ inuiſibiliū oīꝫ creatorē
Prefat⁹ ꝟo pn̄ceps admirat⁹ tātā bt̄i viri ꝯſtā
tiā. ⁊ ſmonū īſupabilē ꝟitatē: q꞉ nat̄ali (vt dixi-
m⁹) pollebat īgenio. veris ſe ſnīꝗs ſupatū. ad ei⁹
diſtulit auditōꝫ. volēs freq̄nti apd̓ ſe tractatu ri
mari. vtrū quē kilian⁹ docebat an diane cult⁹ pre
ponēd⁹ foret. Diana nāq̄ꝫ apd̓ illū ſūma venēa-
tōe hēbat. Uex tn̄ vir egregi⁹ iugi īſtātia laboꝛa
bat vt d̓o reddēt aīas q̄s dyabol⁹ ꝑdē cōabat.
Porro p̄noīat⁹ dux cernēs ꝯſtātiā p̄dicatōis b.
kiliani. ſecreto veīt ad eū. cupiēs doctris ei⁹ īſtrui
q̄ten⁹ agnito tramite ꝟitatis. abigē valēt āfract⁹
erroꝛis. Sꝫ a btīſſimo viro catholice fidei docu-
mētis diligēt̄ īſtruct⁹ ꝓxio die dn̄ice rſurrectōis
cū m̄ltis alīꝗs dato noīe aq̄ lot⁹ baptiſmatis ab-
ſolutōꝫ p̄ſtini ꝓmeruit erroꝛis. Sicq̄ꝫ factū ē vt
pene tota ꝓuīcia oꝛiētal̄ frācie rlicto demonū cul
tu. diue rligiōi opā daret. Predict⁹ dux goſber
t⁹ monitu aſſiduo b. kiliani ad melioꝛa d̓ die ī di
em ꝓficiebat. Erat aūt illi ꝯiūx ſm̄ gētilitatis ritū
q̄ q̄ndā fr̄is ip̄i⁹ ꝯiugio fuāt copl̄ata noīe geilana
Sꝫ vir dī ideo īnitō fidei tn̄c noluit ꝯiugiū ꝓhi
bē. ne ī p̄ncipio duritiā credulitat̄ ḡuitate ī oībꝫ plibat⁹
pn̄cep̄ſ ducēt. ⁊ hͦ ē qd̓ apl̄s rudū ī fide ꝑfect̄ dic
Tāq̄ꝫ puul̄ ī xp̄o lac vob̄ potū dedi. n̄ eſcā. ꝑfecto
rū ei ſolid⁹ ē cibꝫ. iō qd̓ nouāt ḡui⁹ diſtulit ī futu
rū. ſilq̄ꝫ diuo rueläte ſpū ſciēs ī hac re ſibi ⁊ ſocyſ
cāꝫ ꝯſtaē martirīꝗ. vt m̄ltis iterea ꝓdeſſꝫ. iterū ob
miſit tale dānare ꝯiugiū. lꝫ cupet diſſolui ⁊ eē cū
xp̄o. imitat⁹ apl̄m q̄ ī ſpoꝛta a fr̄ibꝫ ꝑ murū ꝺmiſ
ſus ē. nō vt moꝛtē timēt: ſꝫ vt m̄ltis an̄ moꝛtē ꝓ-
deſſet. Uerūtn̄ cū q̄dā die bt̄s p̄ſul ducē familia-
rit̄ alloq̄ret̄ dixiſſe ſit̄ cetera fert. Fili mi quē ꝑ euā
gelīū genui. gaudeo valde ī ꝓfectu fidei tue: ſꝫ m̄l
tū me monet qd̓ illicitis nuptīꝗs detieris ⁊ vereoꝛ
nimis qd̓ a recto itinē tali ꝯiugio rtardēis. Legi
tur eī b. iacobo dicēte. q꞉ q̄ totā legē ſuauit. offē
dit aūt ī vno fact⁹ ē oīm re⁹. Preta ī baptiſmate
īnouat̄ hō. ⁊ n̄ ex ꝑte ſꝫ tot⁹. vt aūt totus innouari
poſſit. nihil p̄ſtini rtinē dꝫ erroꝛis. Audiēs aūt hͦ
pn̄ceps. ꝓlīq hēſit ſtupoꝛe. deinde alta ſuſpiria
trahēs. valde eī diligebat eaꝫ quā hēbat vxoꝛē.
tale deinde fert̄ dediſſe rn̄ſū. Audiui p̄r te docēte
q꞉ dn̄s ih̄s p̄cepit nihil ſuo amoꝛi p̄ferēd̓. n̄ p̄rēꝫ
n̄ m̄rem. n̄ filios. n̄ vxoꝛē. ⁊ idcirco ꝯiugis vīnclo di
ligā iūctā mihi vxoꝛē. ꝑpono tn̄ diuū amoꝛē Sꝫ
nūc n̄ adeſt mihi ociū acq̄redi q̄lit̄ eā dimittā. q꞉
ꝯ hoſtes nr̄e reip̄blice feſtio. Cū aūt rūerſus fueo
īuēta opportuītate dimittēdi ſepaboꝛ ab illa. Hͦ
ꝟo cū ad aures geilane ꝑueniſſꝫ (q̄s eī fallē poſ-
ſet amātē) ḡui incāduit ira ceu rapt̄ catul̄ leena
diuq̄ꝫ ſecū bachata ex eo cepit q̄rē q̄uō ſctos vi
ros extiguēt. Nulla eī beſtia ī hͦ mūdo ſil̄is ē mu
lieri male. ſic hec m̄lier nephāda. callida medi-
tatōe ꝑq̄rebat. q̄lit̄ ſine ꝓpl̄ari ſtrepitu ⁊ vulgi co
gnitōe ſctos viros ꝑderet. armabat̄ nāq̄ꝫ īpatiā
ire ⁊ libidīs furoꝛe. Et q꞉ dyabol⁹ iniq̄ cupiētibꝫ
fomēta malicie ſubminiſtrat. īuēti ſūt duo miſtri
crudelitatis q̄ ꝓmitterēt ſe ſatiſfacturos geilane
deſiderīꝗs. datis ſibi mūeribꝫ miſerrie executōis.
Solebat itaq̄ꝫ bt̄s kilian⁹ p⁹ ꝑuā dormitōꝫ ne-
ceſſitat̄ ad ſtudiū vigilaē ꝓuecteq̄ꝫ oꝛōis. Qua
dā ꝟo nocte cū leues ſōnos capet. ita vt nec doꝛ
miret itegre nec vigilaret apte. apparuit ei vir hi
tu foꝛmaq̄ꝫ pulcerrim⁹ di. kiliane aīce ſurge. no-
lo te diuti⁹ laboꝛaē. vno dūtaxat certamīe tāge-
ris. ⁊ ſic ſꝑ mecū eris. His dictis abſceſſit. Euigi
lās aūt egregi⁹ vir itelligēs diuinā ſibi adeē viſi-
tatōꝫ. ꝯuocatis fr̄ibꝫ ait. Fr̄es vigilate cito ade-
rit dn̄s ⁊ pulſabit ianuā: cauēdū ḡ ē ne nos ſōno
toꝛpētes iueniat. Addam⁹ oleū lāpadibꝫ dū tp̄s
eſt. ne ſi foꝛte defecerit tūc incipiam⁹ q̄rē q̄ꝺ n̄ po
terim⁹ iuenire. Illis itaq̄ꝫ media nocte oꝛōi vacā
tibꝫ carnifices ſtrictis gladīꝗs locū in q̄ oꝛabant:
penetrarūt. Qd̓ cum ſacerdos dei ītuit⁹ eēt ait.
amici ad q̄d veniſtis. īplebitis p̄ceptū. cōſūabitis
curſū. his dictis interfecti ſūt. ibiq̄ꝫ t̄re mādati ne
q̄s ſcīē poſſꝫ q̄d de ill̄ factū foret. Ueſtimēta q̄ꝫ
cū q̄bꝫ diuīa officia ꝑagebāt ſacriq̄ꝫ libri ſil̄ cū eis
defoſſa ſt̄. ne qd̓ iudiciū necis eoꝝ dep̄hēdi poſſꝫ
ſꝫ clā diſceſſiſſe putarēt̄. cā ſolite ꝑegriatōis. erat
tn̄ q̄dā nobil̄ m̄lier burgūda noīe. q̄ a p̄ncipio p̄-
dicatōis eoꝝ ſctis adheſēat viris. hn̄s cellulā iu
xta oꝛatoꝛiū ſctoꝝ. q̄ facili⁹ diuīs laudibꝫ inteſſe
valēt. Hec itēta vigilīꝗs q̄ ſcta fuāt diligēti ſtu
dio īueſtigauit. Recedētibꝫ q̄ꝫ carnificibꝫ libheo
lo m̄ōo fuſū ſāguieꝫ ſctoꝝ collegit ac t̄re diligēt̄
īfodit. vigilīꝗs ⁊ oꝛōibꝫ vacās vbi ſctoꝝ cōpa ob
ruta nouāt. excolebat loca veneratōe q̄ pot̄at. lꝫ
ſilēt̄ ne ſic p⁹ea ſctꝫ ē geilāe iuſſu rmouet̄. eadeꝫ
nāq̄ꝫ ſcelēatiſſīa m̄liere ſtratis q̄ꝫ plātis ſtabulū
eq̄ꝝ ī loco vbi ſcti martires hūati erāt fiēi iuſſit.
ne q̄ iudicō ſaē cōꝛpa ꝓdēnt̄. fert̄ tn̄ ab his q̄ tc̄
fuē poſtēis rlatū q̄ aīalia ibi ſtabl̄ata ſr̄ ſepulcra
martirū nec ſtercoꝛa nec vꝛinā iacēnt hōꝛē mar-
tiribꝫ exhibētia vt qd̓ d̓ capite ꝓꝓhā vaticiat⁹ ē.
hͦ ī e⁹ m̄bꝛis rpiret̄. Cogūit igēs hos poſſeſſoꝛeꝫ
ſuū ⁊c. Iſrl̄ aūt n̄ cogūit me. Taliq̄ꝫ mō vt dictū
ē ſctoꝝ cōꝛpa hoībꝫ pene ignota foꝛēt. niſi ꝓfa-

ta burgūda in extremo vite poſita.qbuſdaʒ fide
lib9 vbi poſita cēnt.reuelaſſet.Cōtigit aūt vt dux
pacta militia reuerteret' ad locū vbi ſanctos vi-
ros dimiſerat.Quos cū nō īueniſſet.cepit ſtudi-
oſe pquirere.qñ et qua cā receſſerint.que abierit
eius ꝟo vxoꝛ veneno malicie fedata aliqñ rubo-
re pfuſa.aliqñ palloꝛe depreſſa.aliqñ confidētia
roboꝛata.diuerſos amfract9 neqcie ſue fraudi-
b9 ptēdebat:dicēs.Nō ſe eos cuſtodiſſe neqʒ cu
ſtodes adhibuiſſe.qñ voluerint veniſſe qñ ſibi
placuit receſſiſſe.q̄ pegrinatōis ſue moꝛē ſuarēt
Quē feminea ꝟba nō emolliūt.quē a ſtatu recti
tudis nō retrahūt:Credulis itaqʒ ꝟbis cōiugis
pꝛīceps aliquātulū cepta ab inqſitōe qeuit.Sʒ
qꝛ iuxta dñicā voceʒ nihil optū ē.qd nō reueleť
et occultū qd nō ſciať.cū ea q̄ facta fuerāt paula
tim obliuioni traderēť.vn9 coꝝ q̄ ſanctos viros
gladio īnaſerāt.ſubito demonio arripiť.7 ꝓꝓꝛijs
ſe dētib9 lanīās a pñti migrauit in eternā penam
Alter ꝟo ī rabiem verſus gladio ſemetipʒ appe
tijt.effuſiſqʒ viſcerib9 p toꝛmenta pñtis tpis ad
eterna pueit.Nō multo p9 7 ipa belua de q̄ loq
mur dmoib9 arrepta voce magna clamabat.Ju
ſte toꝛqoꝛ q̄ ſctis viris toꝛtoꝛes adhibui.7 cū ma
gno cruciatu ad cruciatū dyabolo patū pueit.

Anno ab incarna

tōne dñi milleſimopꝛimo.ab vꝛbe aūt
cōdita milleſimoſeptingētēſimoquin
quageſimoſecūdo.Ottone tercō rome defuncto
vacāte regni ſolio cū de pꝛincipe ageret' ſubro-
gando.oīm vota.nutu diuino ad eū inclinanť q
tūc in regno potiſſim9 hēbať.Fuit nāqʒ eodem
tpe qdā dux bauaroꝝ noīe heinric9.heinrici eiuſ
dē gētis ducis fili9.c9 tpib9 ſctūs vuolfgang9 ra-
tiſbonenſiū pfuit eps tā boītate qʒ nobilitate re
gia ꝯſpicuus 7 vniuerſa moꝛum honeſtate pcla
rus.Hic initiū ſapie timoꝛē dñi pleiter ē ſecut9
qꝛ erat oīm lraꝝ ſtudio pꝛīcipalit' imbut9.7 tot9
ſane fide 7 actōe catholicus.Hic ḡ ab oib9 pari
voto et cōi cōſenſu oīm aſſciſciť.diuina vtiqʒ di
ſponēte clemētia.vt p tpalis r̄gni faſtigia ad cul
mē regni celeſtis ptingēt.Cūqʒ pdict9 rex hein-
ric9 necdū ceſaris vel impatoꝛis obtinēt dignita
tē:apparuit ei ratiſbōe.b.vuolfgāg9 epus tali vi
ſiōe.Viſū nāqʒ ē ei q manēs ī eccl̄ia ſcti emme-
rami epi 7 martir accedēt oꝛādi grā ad.b.vuolf
gāgi ſepulcrū ī eadē baſilica ſitū.Cunqʒ ibidem
dñʒ et.s.vuolfgāgū ītimis pcib9 conareť exoꝛaē
ſubito videbať ei ipe ſcūs vuolfgāg9 aſtaē.eūqʒ
hmōi ꝟbis appellaē.Jntuē diligēť lras in muro
q̄ ē ſec9 tumulū ſcptas.Erat aūt ſic ſibi videbať
ſcriptū ſolūmō p9 ſex.Euigilās aūt rex r̄tractatōe
diurna ſecū reuoluit paucaſſima h9 viſionis ſcri
pta.Jn pmis ḡ arbitrat9 q p9 ſex dies eſſet mo-
ritur9.mlta diſpēſat paupib9.Cūqʒ dieꝝ ſex nu
mer9 pteriſſʒ.et nihil ī ſe rex moleſtie coꝛpalis ſē
ſiſſet:putauit.pdictā viſionē ad ſex mēſes ptinē
Trāſactis ꝟo ſex mēſib9 cū nihil īfirmitatis ī ſe
patēť.arbitrat9 ē hūc nūeruʒ ad ſex ānos ptinē.
ıōqʒ 7 vt ē cepit timē.Cūʒ ſex ā uoꝝ nūer9 itēger
ptrāſiſſʒ.7 ſepti āni dies r̄uolut9 veiſſʒ.ipo die p
aplicā bñdictōʒ ſuſcepit ceſaris digtatē.Tūc tā
dē ſentiēs qlis cēt ſua viſio.grās egit deo ſctoqʒ
vuolfgāgo epo q̄ ſibi talē r̄uelaē digt9 ē digta
tē Vnct9 ḡ ī rgē btiſſim9 dei famul9 heinric9 tpa
lis regni n̄ ꝯtēt9 āguſtijs.p adipiſcēda imoꝛtali-
tatis coꝛona ſūmi regis.cui ſuire regre ē.militaē
diſpoſuit.Sūmā etem diligētiā ī āplificādo cul
tu religioīs adhibuit.eccl̄ias dei ditare poſſeſſio
nib9 7 imēſis oꝛnatib9 augē cepit.Sedes qʒ epa
les hildēſheim videlicʒ vbi a puero fuerat enu-
trit9 et lris edoct9.Magdeburg et argētinā.miſſ
nā et merſenburg.q̄ barbarica imanitate adiacē
tiū ſclauoꝝ vaſtati fuerāt r̄ſtaurauit.7 tā ipis qʒ
alijs epatib9 p vniuerſū regnū ī poſſeſſioib9 7 oꝛ
namētis innūera dona diſtribuit.Deniqʒ ꝯſum
matis h̄ vite laboꝛib9 poſtqʒ bone opioīs odoꝛē
lōge lateqʒ redolē fecerat.locūqʒ ſibi dilectū 7 ce
tera mōſteria ditādo oꝛnādo 7 excolēdo ad pfe
ctū adduxēat ad pcipiēdā imarceſſibilē coꝛonā
a dño vocat9 ē ab ergaſtulo carnis.Qui cernēs
diē moꝛtis ſibi iminē.vocatis ad ſe pentib9 btiſ-
ſime ipatricis kunegūdis.necnō etiā qbuſdā re-
gni pꝛoib9.manū eā apphēdit et cōmēdauit eaʒ
ill9 hmōi ꝟbis mēoꝛia digniſſimis.hāc ecce ingt
mihi a vobis imo a xpo ꝯſignatam.ipi xpo dño
nr̄o 7 vob reſigno ꝟginē imaculataʒ.Jn ei9 ꝟo
trāſitu t̄ra ploꝛāte celū exultauit ſicē dñs p ſuā
miſcdiaʒ r̄uelauit.Jn ipa etei hoꝛa exit9 ill9 cui-
dam ſuo dei ī ſolitudie cōmoꝛāti dyabol9 ī hūa
na ſpecie ferť apparuiſſe.Quē vir dei p ſpm̄ ꝓti
nus agnouit et ait ad eū.quo pgis:At ille r̄ndit
Ad exegas impatoꝛis pgo.Cui ille ait.Vade 7
ꝯple negociū tuū quātū a dño tibi pmittiť.Ve
rūtū ꝯſumato officō tuo adiurat9 p deū viuū ad
me r̄uertē.vt p te rei exitū poſſ ī ꝯgſcē.P9modi
cū ꝟo reuſ9 coꝛā ſuo dei gemebūd9 aſtitit.7 vo
ce qrula cū īgēti eiulatu dixit.heu heu deluſi ſū9
īnanū laboꝛaui9 qnetiā ab āglis dei ꝯfuſi diſceſ-
ſim9.De h̄ reqre ī legēda ſcti lau.martiris.

Erat tēpoꝛe maxi

miani impatoꝛis vir qdā gētilis in ni-
chomedia nobilitate generis pꝛecla-
rus ac tpaliū rerū habūdantia ſūmus.noīe dio-
ſcoꝛus.cui erat filia ſpecōſiſſima nomie barbara
Jpa aūt qꝛ erat coꝛpe pulcerriā.eaʒ pr̄ plimum

diligebat. q̄ propter recluſit eā in turri altiſſima quā eidē edificari fecerat. ne ab aliq̄ hoīe videretur. Erat aūt b. barbara ingenioſa ⁊ a tenera etate vanas cogitatōes relinquēs. cepit diuina cogitare. Cū ei ſel' tēplū intraret vidēs ſimulacra. parentibꝰ ſuis ait. Quid ſibi volūt he ſilitudies hoīꝫ. Rñdēt pētes. Taceas ñ hoīm: ſ deoꝝ ſūt ⁊ volūt adorari ꝑ illō q̄d neſcit' et q̄d ñ vr̄. barbara dixit. Fuerūt quōdā hoīes q̄s nūc colimꝰ. Rñdēt ita. Ex h̄ b. Barbara die noctuq̄ꝫ replicabat tacita dī. Si hoīes fuerūt dij nāi. ḡ nati ſunt vt hoīes. mortui ſunt vt hoīes. Si dij eēnt nec nati fuiſſent nec mortui. q2 deitas (vt m̄ vr̄) nec cepit nec deſinit eē. Hō eēt hꝫ originē t̄re. q2 terra ē materia eiꝰ. Si ḡ hō d̄ t̄ra ē. ⁊ hō deꝰ ē. ḡ aliq̄d p̄ceſſit eū. q̄d eiꝰ origo dr̄. ſic aptꝰ dicēmus t̄rā deū. ſꝫ q2 nec t̄ra a ſe ē. nec celuꝫ a ſe. nec aer a ſe. nec aq̄ a ſe. ex qbꝰ q̄tuor elemētis ꝯſtāt hō. ſ creata ſūt. nccē ē hīs eē creatorē. Ecce quāta ſapia i tā iuuenili puella. Tādē t̄dita ſtudijs liberalibꝰ alta trāſcēdebat. ſ defuit ei noticia veri dei. vanos aūt deos occulte ſpreuit. Et cū vidit dijs. ſ. lignis ⁊ lapidibꝰ flectē genua ſenſibilia inſenſibilibꝰ mutis. aīo valde correxit. Idcirco venit rumor laudis nichomediā clamās. ſapientiſſimū viroꝝ alexādrie fore. ſ. origenē. cuꝰ facūdia totā t̄rā ꝑfūdēt q̄ veris indicijs daret cognoſcē verā deitatē ⁊ ydoloꝝ ꝯfūdēt vanitatē. Hec audiēs. b. barbara m̄ltū gauiſa ē i domo pectoris ſui. ⁊ cepit ſedule t̄ctare q̄ᵒ genē poſſet eū adire. Erat ei pr̄ eiꝰ nobil' ⁊ valde potēs. ḡ miſterium ſuū ei ñ reuelauit. Cū neminē curatorē hēret recurrit ad h̄ ꝯſiliū vt l̄rās eidē ſapiētiſſimo origeni dirigēt ⁊ ſecretū ei pateſacēt i h̄ vba. Viro alexādrie nobilitate aī lōge lateq̄ꝫ ꝯſpſo. origēi. barbara nichomedie tua āācilla. Decꝰ ⁊ hōrē d̄ſiderij mei accepi fore te vere diuinitatis cōnſorē. Ad p̄ma ei ſcītilla ingenij mei cū toto corde ꝯcupiui vt ad veri dī noticiā ꝑuenirē. mēte ꝯcepi nullā deitatē ineſſe lignis ⁊ lapidibꝰ. q̄ humana arte ꝯpoſita ſunt. q̄ ñ recipiūt ſenſibilitatē. ⁊ nec loq̄ nec audiē pñt. vñ ſꝑ ꝑtractaui eſſe falſos deos: nec homines poſſe eſſe deos. q2 hō incipit ⁊ deſinit eſſe. deus autem ante tempora fuit. non ergo vnq̄ꝫ deos credē potui q̄s hoīes mortales cognoui. In multis tā motibꝰ poſita ſꝑ deū nob ignotū ꝓculdubio eē putaui. q ſolꝰ cuncta fec. quē ſꝑ amaui. huic me ſꝑ deuoui a quo ſū id q̄d ſū (niſi me ſñia fallit) cꝰ ſpū aīatā me ſētio nec deſiſtā donec ad eū ꝑtigā. Quapropter fame tue tumultu ꝑcuſſa. pr̄ venerabil'. mētē meaꝫ hīs aptꝰ voluē cēſui. Illū deū ſolūmō veſtigare cꝰ ꝯgnitōeꝫ apō te eē ꝯgnoui. vñ ſi ita ē vt fama refert ſupplices offero p̄ces q̄tenꝰ diſcutere

digneris noctē igrātie. chaos ꝯfuſiōis ab ancilla tua. ⁊ inducē ſolē iuſticie lumenq̄ꝫ diſcretōis. Appeto ei veꝝ deū ſcire q̄ fec̄ viſibilia ⁊ inuiſibilia. ⁊ vtꝝ vere vnꝰ ſit vt ipa iā nūc dudū mecuꝫ argumētata ſū ⁊c̄. Hāc epl'am direxit alexādriam ad origenē p̄ſbiteꝝ q̄ ē in ꝑtibꝰ aphrice. caput regiōis illꝰ. lōge diſtās a nichomedia. Ne aūt p̄uaret' legatōe quā legauerat ad deū quē nouerat i cubic'lo cordis ſui lacrimas fudit dī. Dñe firma pedē eiꝰ quē ad famulū tuū miſi. ne aut me aut illū mors p̄ueniat vſꝫ ī legatio veiat. His ⁊ alijs poſtulatōibꝰ q̄bꝰ deuote por'at nūcīꝰ alexādriā igredit'. origenē reꝑperit in palatio māmee mr̄is alexādrie ceſaris. vbi occupat' i docēdo xp̄ianā religionē. Qui leticia magna l̄ras barbare accepit. laudās deū q hm̄ōi ſemē ſuſcitabat: ⁊ t̄lia opar'. Et ſtatī origenes doctor preſtātiſſimꝰ accelerat ⁊ edidit deſideriū barbare in hūc modū. Origenes veri dei indignꝰ ſacerdos ⁊ vt poſſibile ē cōnſor eiꝰ adhuc eēt alexādrie nūc degēs. barbare barbarice gētis adoptōꝫ filioꝝ dei ⁊ ihū xp̄i verā ſalutē. Sic̄ ſcripſeras ſcire te velle verū deū q̄s ſit. Scire debes q̄ vnꝰ ē verꝰ deꝰ i ſb̄a. ⁊ trinꝰ i ꝑſonis. ſ. pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſctus. q̄cūq̄ꝫ h̄ oīa credit oīno hꝫ q̄ᵒ ad deū ꝑtingē poſſit. Tu aūt h̄ itellige ⁊ intellecta crede. ⁊ ſi q̄d defuerit ad plenitudinē deſiderij i legato regre q̄ te legē ſc̄taꝫ erudiet: ⁊ libros q̄s ſecū defert tibi leget. Nō eēt dubites te ꝑ noīe xp̄i m̄ltis tormētis t̄di. Ipe ei dicit voce euāgelica. Qui ꝑdiderit aīaꝫ ſuā i h̄ mūdo ꝓpt' me: i vitā et'nā cuſtodit eā. Origēes miſit vnū ex p̄ſbꝰ cū nūcio barbare ad barbarā q̄ modū magno d̄ſiderio eius daret. Preceſſit nūcīꝰ Barbare ⁊ nūciauit nūcīū viꝝ dei adeſſe fec̄ ⁊ ꝑmiſit eū foris ſtare vtrīꝯuenīēs cēt eū intr̄re. Tūc illa hoīeꝫ aduocari fecit. Qui ingreſſus offerēs ſalutatōꝫ i xp̄o. Illa aſſurgēs inclinat'. ⁊ tā dei nomē q̄ꝫ hoīeꝫ venerat'. Pr̄ eiꝰ gr̄a viſitatōis ad eā veīt. vidēs viꝝ ignotū. tremēs inquit q̄s h̄ ⁊ cur h̄: Rñdit. alexādrinꝰ medēdi arte ꝑitus. q ſpōdet magr̄m ſe hr̄e alexādrie. q̄ ꝯ̄ vſus medicoꝝ etiā aīas curat. Pr̄ audiēs receſſit. ⁊ ꝯceſſit fieri cū eo colloq̄a. Tūc valētiꝰ ſacerdos ⁊ barbara conferūt inter ſe ſua miſteria. Ibi tunc ꝑlecta epl'a ⁊ bn̄ docta q̄d defuit epl'e ad plenitudinē deſiderij a legato q̄ſiuit ⁊ ad libitū inueīt. Cognito aūt quō pr̄ ⁊ filiꝰ ⁊ ſpūſſctus ſit ſolꝰ deꝰ ⁊ quō filꝰ miſſus ſit a pr̄e. et ꝑ ſuſceptā humanitatē hoīem ꝑditum reuocaſſet. captiuū redemiſſet. ⁊ ꝑ ſacrū lauacꝝ eiꝰ pc̄t̄a lauiſſet accelerauit ad baptiſmi gr̄am. ⁊ ab eodē p̄ſbitero valētio quem Origenes ad ipam miſerat baptizata ē in turri in qua eā pater poſuerat. Amplius que dei erant: queſiuit.

c

q̄ ſurſum ſunt cupiēs libros q̄s ei origenes mi-
ſerat, frequēter legit. ⁊ valde creuit in ſcīa diui-
noꝝ et ſine mgr̄o ⁊ in ſapīa diuīa. Legit̄ et de
ea ꝙ qꝛ pulcra fuit. qdā de optimatibꝰ terre il-
liꝰ pr̄i eiꝰ locuti ſūt vt virū ſibi acciperet. Ipe ꝯo
accedēs ad eā ī turri pſuadebat eā dicēs. Filia
mea qdā de potētibꝰ ꝯmemorati ſūt de te. vt ac
ciperent te ī ꝯiugio. qd ḡ vis de h̄. Ipa ꝯo intui-
ta p̄rem cū ira dixit. Ne cogas me h̄ agē pr̄. At
ipe ſeceſſit ab ea. deſcēdēſqꝫ inſtituit mltitudi-
nē artificū q facerent lauacrū. ꝯſtituit quō fieri
debuit. tribuēs ſinglis mercedē ī integruꝫ. pfe-
ctuſqꝫ ē ī regionē longīquā. Deſcēdēſqꝫ famu-
la dei vidē opꝰ qd factū ē. vidit ꝯ ſeptētrionem
duas ſolūmō feneſtras. dixit artificibꝰ. q̄re du-
as feneſtras īſtituiſtis: Dicūt ei. pr̄ tuꝰ diſpoſu-
it. Quibꝰ illa. Facite ⁊ mihi aliā feneſtrā. Qui
dixerūt. timemꝰ dn̄a ne indignet pr̄ tuꝰ ꝯ nos.
Dicit eis famula dei. Facite m feneſtrā ego de
h̄ acqeſcē faciā p̄rem meū. Ipi ꝯo fecerūt aliā
feneſtrā. Perambulās ꝯo barbara ī natatorio
ꝯ oriētē. inſtituit marmoribꝰ eiꝰ digito p̄cioſam
crucē. Depoſt aſcēdēs ī turri vidit ſimulacra q̄
colebat pr̄ eiꝰ. ſuſcipiēs ſpiritūſc̄tm inſpuit ī fa-
ciē coꝝ ⁊ dixit. Siles vōi fiāt q̄ faciūt vos ⁊ oēs
q̄ ꝯfidūt ī vobis. Finitoqꝫ ope: reuerſuſqꝫ ē pr̄
eiꝰ de pegrinatōne ⁊ ꝯtēplatꝰ tres feneſtras: di-
xit artificibꝰ. Quare tres feneſtras inſtituiſtis:
dicūt ei. filia tua ſic nobis p̄cepit. Ipe ꝯo ait fi-
lie: Tu impaſti tres feneſtras fieri. At illa. et be-
ne feci: Nā tres feneſtre illumiant totū hoīem.
Et aſſumēs eā pr̄ eiꝰ deſcēdēs ī natatorio et di-
xit ei. quō habūdātiꝰ illumināt tres feneſtre du-
abꝰ. Illa rn̄dit. tres ſunt mūdum illuminātes et
ſtellaꝝ curſum regulātes. pr̄. ſ. filiꝰ et ſpūſſc̄tus.
⁊ hi tres vnū ſunt ī eēntia. Tūc r̄pletꝰ furore pr̄
tulit ſpatā ſuā vt eā occidet. Ipa aūt orabat ad
dn̄m. ⁊ abſciſſa ē petra ⁊ ſuſcepit eā intꝰ. ⁊ eiecit
eā ſup mōtem ī q̄ duo paſtores erant paſcētes
oues ſuas. Et illi ꝯſiderauerunt ꝙ b. barbara a
facie pr̄is ex petrā fugeret. Pater aūt eiꝰ q̄ritā-
do diſcurrēs venit ad p̄dictos paſtores. ingrē-
do vtrū vidiſſent barbarā filiā ſuā. Unꝰ aūt coꝝ
ꝯſiderās irā pr̄is iurauit ſe neſcire eā. Alter ꝯo
digito eā p̄didit. Bt̄a aūt barbara p̄ditori ſuo
maledixit. ⁊ ſubito ipe verſus ē ī ſtatuā marmo
reā. ⁊ oues eiꝰ ī locuſtas mutate ſunt. h̄ apocry-
phū ē. At pr̄ eā repiens flagellauit ⁊ coma tra-
xit. eā cathenis ⁊ claue recluſit vt ñ apiret ei qſ-
q̄. ꝯſtituitqꝫ cuſtodes vſqꝫ dū abiēs nūciaēt p̄-
ſidi marticiano. Audiēs ḡ p̄ſes iuſſit eā p̄ntari.
Preſes aūt vidēs mirā pulcritudinē eiꝰ: dixit
ei. Qd vis pce tibipī ⁊ ſacrifica dijs. aut acerri-
mis tormētis ēderis. Cui illa. Ego habeo ſacri

ficare deo meo, Ihū xp̄o qui fecit celū ⁊ terram
⁊ mare et oīa q̄ ī eis ſunt. De demonibꝰ tuis dic
ꝓpha p̄s. cxiij. Os habēt ⁊ nō loquentur. oclos
habēt ⁊ nō videbūt. Siles illis fiāt qui faciunt
ea ⁊ oēs qui ꝯfidūt ī eis. Tūc p̄ſes furore reple-
tꝰ. iuſſit eā expoliare et carnes eius neruis tau
rinis ſine miſericordia diſcerpe. ita vt omne cor
pus eius inquinaret ſanguine. et iuſſit eā carce-
re recludi. quatenꝰ tractaret qua pena eā conſu
meret. Media nocte circūfulſit eā lux de celo in
qua apparuit ei xp̄c dicēs. Cōfortae filia qm̄ co
pioſum fit gaudiū in celo et in terra ſup paſſiōe
tua. Nō ḡ metuas minas tyrāni. ego ei ſum te-
cū et eruaꝫ te ab oībꝰ plagis que inferunt tibi: ⁊
ſtatim nuſqꝫ apparuerūt. Gaudebat aūt et exul
tabat beata barbara ſup exhortatōe dn̄i. Ma-
ne facto iuſſit p̄ſes afferri eaꝫ. Et intuens quia
illata tormēta nuſqꝫ ꝯparuerunt: dicit ei. Ecce
quō repropiciati ſunt tui dij tibi et diligunt te.
qꝛ plagas tuas ſanauerūt. Rn̄dit barbara. Si-
miles ſunt tui ſurdi. ceci et muti. et quō plagas
meas curare poterunt: qui ſibipīs remediuꝫ cō-
ferre non poſſunt. Me aūt q curauit ē chriſtus
filius dei viui. quem tu non vides quia indura-
tum eſt cor tuum a dyabolo. Tunc p̄ſes vt leo
fremēs iuſſit ei lampades ardentes applicari ad
latera. et malleo caput eius cedi. Ipa autem in-
tuita in celum dixit. Tu noſti cognitor domine
quia amoris tui occaſiōe patior. me ergo ne de-
relinquas. Tunc iuſſit impius preſes gladio ab
ſcidi mamillas eius. que aſpiciens in celum ait.
Ne proijcias me a facie tua domine. et ſpiritū
ſanctum tuum ne auferas a me. Cum autē hāc
plagam fortiter ſuſtineret. iuſſit eam nudam cir
cuire regionem illam. et plagis inferentibus fla-
gellari. At martir xp̄i videns in celum ait. Do-
mine deus qui operis celuꝫ nubibus. adiutor et
protector meus eſto. et tege nudatum corpꝰ me
um. ne videatur ab oculis impiorum virorum
hec dicens: deſcendit angelus domini. operiēs
eam ſtola candida. Hoc cum videret impius p̄
ſes: p̄cepit eam gladio trucidari. Tunc furorē re
pletus pater eius ſuſcepit eam a p̄ſide. et p̄du-
xit eam in montem. At ꝯo ipſa gaudens ſuper
hoc feſtinabat. vt pfectum vite eterne brauiuꝫ
acciperet. ⁊ adducta in montē orabat ad domi-
num dicēs. Domine ihū xp̄e cui omnia obedi-
unt. preſta mihi hanc petitōnem. vt ſi quis fue-
rit memor nominis tui. ⁊ famule tue faciens me
moriam paſſionis mee. Domine ne memineris
peccatorum eius in die iudicij. ſꝫ ꝓpitius eſto ei.
tu eī ſcis quia caro ſumus. Et facta eſt vox de
lo ad eam di. veni pulcerria mea: regeſce ī cubi
libꝰ pr̄is mei q ē ī cel, qd poſtulaſti dēatū ē tibi

Quo facto martir xp̄i ad locū ſupdictū veīt. et ibi martiriū ſuū finiuit. a ꝓprio ei pr̄e decollata ē. Pr̄e eiꝰ de mōte deſcēdēte. ignis de celo deſcendit ⁊ ꝯbuſſit eū. ita vt nec puluis eiꝰ inueniret.

Fuit vir nobilis comes ſaxonie q̄ inimicū ſuū captiuauit quē ſtatī ī turrī recludi fec̄ ⁊ familie ſue ſub pena mag̃ mādauit. ne ſibi aliq̄s cibū vel potū miſtraret. vt ſic eo citiꝰ moreret̄ fame. Cūq̄ ꝑ aliq̄d tp̄s ſine cibo et potu māſiſſz. cuſtodē t̄ris voce lugubri ⁊ lamētabiliter rogauit. vt ei modicū daret d̄ pane ob reuerentiā glioſe v̄gis barbare ne ſic fame moreret̄. Cuſtos nec clamorē nec p̄ces aduertebat ⁊ ſic ꝑ aliq̄d tp̄us iacebat: ⁊ nemī r̄nſum dabat. Cuſtos v̄o eſtiābat illū iā mortuū. Rogauit g̃ dn̄m vt illā ext̄bi ꝑmitterēt ꝑuſq̄ corpꝰ mortuū exalaēt fetores. Iniecerūt ig̃ funē ī collū detēti. ⁊ ad ſūmitatē deducētes ſic eū de alto p̄iecerūt. q cū ad t̄rā ꝑueniſſz: ſtatī ſe erexit: ⁊ oēs q aderāt h̄ vidētes ī fugā ꝯuerſi ſunt. q̄s ille dulcit̄ monuit. ac ꝓpter deū rogauit. ne fugerēt: ſz vt ꝓpiꝰ accederēt. ⁊ cū acceſſiſſent ad eū. interrogauert eū quō h̄ fiēt aut quō viuē poſſz: Quib' ille r̄ndit. bt̄a v̄go barbara me ī oib' āguſtijs meis cuſtodiuit ⁊ in erectōe t̄ris ſuis ſcīſſimis maib' me ſuſtentauit. et mori n̄ poſſū niſi ꝯfeſſꝰ. ⁊ ſacra coīone m̄uitꝰ et inūctꝰ. Interrogatꝰ vn̄ hāc graz h̄ret: dixit. Ieiunijs ⁊ orōib' oī die. oī āno hōraui eā. ⁊ hāc gratiā m̄ apd̄ deū obtinuit. vt mori n̄ poſſū abſq̄ ſacr̄is. q̄b' ꝑceptis ſtatī ſp̄m exalabat. Aliud exemplū legiꝰ tp̄e sereniſſimi adolphi regis rōnorū accidit. vt q̄dā comes ex mādato regis ī ꝑtib' orientalib' p̄ſidēt. Habēte v̄o tp̄e. famulꝰ q̄dā d̄ ꝓſapia militari. q̄ v̄ginē violenerat: incuſat̄. q̄ captꝰ. vīctis īcluſꝰ. q̄uſq̄ cogitaēt de ꝯſilio nobiliū. ac ciuitatis. q̄ ꝯ cum eēt ſn̄ia faciēda. ⁊ tp̄e ſtatuto oēs ꝯuenert. ⁊ iuuenis adductꝰ ē q intime rogauit vt ꝯfitēt̄. Vocat̄ ꝯfeſſor audiens eū inocētē ipm̄ iueīt. vn̄ ꝯfeſſor eū īduxit. vt bt̄e barbare ꝑpetuū ſuiciū vouēt. nec ad domū veniēt ⁊ r̄diēt. niſi ꝑus locū āntiquū culmē ī pruſſia viſitaēt. q̄d ⁊ iuuenis fec̄. Interea mlier clamās iudiciū īplorat. iuuenis ille ad iudiciū duciť. iudex q̄rit d̄ ſn̄ia. iuuenis iā d̄ vita ſua deſpans. q̄dā ig̃ tꝰ acceſſit quē nemo nouit. exhortās iuuenē vt iudicē rogaēt ipz ſuū v̄bū loq. q̄d factū ē. Tūc tota vniūſitas cucurrit q̄ ⁊ q̄lit̄ ille deſpectꝰ velz fari. Et rōnabilit̄ oñdēs ꝓlatā ſn̄iaz ꝯ iuuenē eē nullā. ⁊ ꝯſtant̄ ꝓbās. q̄ oēs tā nobiles q̄ ciues ⁊ oēs q aderāt illud ver̄ eē dicebāt. ⁊ ſic ſentētiā r̄uocaūet. q̄z vlt̄ hūanū ſenſū ꝓtulit q̄ nulꝰ ꝯdicē potuit. Et cū p̄dictꝰ iuuenis an̄ tribunal exiſtebat. p̄ nimio gaudio ꝓſternē ſe volēs. caſu accidit vt collū iudicis āplectēt̄. q̄d vidētes fui iudicis. hoſtilit̄ irruert ī eū. Hoc pr̄ ⁊ amici vidētes deſpati flētes ⁊ lamētātes. q̄i mortuū eū reliq̄rūt. q̄d itelligēs ꝯfeſſor ſuꝰ ꝯfidēter amicis ſuis ait. neq̄q̄ ſic de bn̄ficijs. b. barbaē diffidetꝭ q̄z veracit̄ ſcio q̄ ſanꝰ ē. ⁊ nullā patit̄ corꝑis moleſtiā. accedētes pr̄ ⁊ aīci eꝰ cū feſtiatōe: nullū veſtigiū vulneris iuenert ī eo. ꝯgtulabāt̄ illi ⁊ meritꝭ ⁊ bn̄ficijs. b. barbaē ei p̄ſtitꝭ. ⁊ magīfice eā laudauerūt. ⁊ ſic iuuenis tādē in ſeruitio beate barbare vitā ſuā finiuit.

Ancta Brigida

V̄go r̄ligioſa vidēs ſibi inſtaē tp̄s d̄ ſpōſatōis dn̄m rogauit vt aliquā deformitatē ſibi imittēt. vt ſaltē h̄ mō ꝓcer̄ iſtātiā vitaēt. Tūc vnꝰ oculꝰ eiꝰ crepuit. ⁊ liq̄factꝰ ē ī capite ſuo. Accepto g̃ ſacro velamīe brigida cū alijs v̄gib' ſacris velatꝭ ⁊ d̄o deuotꝭ ī opido medi extitit. vbi dn̄s eꝰ orōe plīma dig̃ꝰ ē facē miracl̄a. Hoſpitē quendā marcū noīe ſanauit. Decē ⁊ octo eccl̄ijs d̄ vno modio ceruiſiā a cēa dn̄i vſq̄ ī finē paſche ſufficient̄ miſtrauit. leproſo cuidā petēti lac. cū n̄ h̄ret: aquā frigidā porrexit. ſz ī lac aq̄ ꝯūſa ē. eoq̄ hauſto puella q̄dā ſanata ē. deide leproſū curauit. duos cecos illūiauit. Cōtigit vt cā cogēte iter faciēs ī vadū fluuij labētur. ⁊ fracto capite ſanguis emanauit. q̄ mlīēs due mute linire vocē recepert. Pꝰ h̄ vas p̄cioſū r̄gis a maū ruſtici lapſū diſſiluit ⁊ ne ruſticꝰ dānaret̄ a brigida ītegrū r̄ſtitutū ē. Cūq̄ mlier q̄dā leproſa poma negaret. brigide p̄cib' pomeriū ſūdituꝰ exaruit. ⁊ poma nouit̄ intꝰ r̄licta peitꝰ euanuert. Hic iter faciēs ī curru vidit pauꝑez q̄ndā cū familia ſua mlto ſudoē ligna ferentē: ⁊ miſtra dedit illi eq̄s ſuos. Et illa cū puellis ſuis iux̄ viā ꝯſedit. ⁊ ait fodite ſb̄ ceſpite ꝓpinq̄. vt aq̄ ꝓ̄mpat ꝓpt̄ ꝑegrinātes. mox ceſpite eiecto fōs ꝓſiliēs emanauit. h̄ fc̄o dux ide t̄nſiens brigide duos eq̄s dedit. Appropiq̄nte die paſche dixit brigida puell̄ ſuis. q̄ lauabit infirmas nr̄as ſorores: Cūq̄ ille vtpote iuuēcl̄e oēs r̄cuſarēt. brigida incēuit maib' illas lauās. ⁊ ab infirmitate ſanauit. q̄z vna erat paralitica. alia demoniaca. alia leproſa. In domo q̄dā aliena ſc̄ta brigida manēte. caſu ꝯtigit vt oēs exirēt. ⁊ venerūt q̄dā petētes panē ⁊ brigida circūſpiciēs dixit puero ꝓpe cubāti paralitico ⁊ muto q̄d tn̄ ipa ignorabat. puer ſcis vbi ſit clauis. ⁊ ille r̄ndit: ſcio. dixit ei brigida. ſurge ⁊ miſtra ill̄. ⁊ factum ē ita.

In domo vna. xij. īfirmos curauit. In ꝯcilio mag̃ mlier ē q̄dā vni ep̄o crimē ſui ptꝰ īpoſuit. cui cū. b. brigida os ſig̃ crucꝭ ſigiſſz: illa itumuit a v̄tice capitꝭ vſq̄ ad plātā pedis. nec tn̄ veritatē ꝯfeſſa ē. Dixit. dic īfantule quis ē pr̄ tuus:

Et ille rn̄dit. Ep̄us pr̄ meꝰ nō ē.ꝭ quidā ī extrema pte cōcilij vltimꝰ ⁊ t̄pis et vilis. In dieb illis venit ad ſc̄tam brigidā q̄dā ꝟgo q̄rens elemoſinā ab illa. Cui brigida dixit. accipe vaccam meā et abduc. Cui illa rn̄dit. Uacca mihi nihil ꝓdeſt veniēt ergo latrōes ⁊ auferēt eā mihi. Brigida dixit. Accipe cingulū meū et eo aq̄ intincto ſpargēs et ſanabis infirmos. Quo arrepto leta abijt et ab īfirmis ſanatis. lucra multa ꝯtraxit et paupib xp̄i diſtribuit. In tpe famis brigida ꝑrexit ad ep̄m iboꝝ. vt ab eo petēt fruges. Ille tpe q̄dragesime cū aliū nō h̄ret. panē durū cum lardo ꝓpoſuit et illa cū ep̄o comedit. Due aūt illius puelle nolētes carnē comedē abſcōderūt. ꝭ ille ꝟſe ſūt ī duos ſerpētes vñ ꝗuit a brigida coram ep̄o icrepate ſūt. Tūc eis peitētib ill' orātibus ſerpētes mutati ſunt ī panē. poſt m̄lta talia admirāda brigida migrauit ad dn̄m.

Angolfuſ ex nobi

li genē burgundie oriūdus fuit. Qui q̄dā vice ī cāpania ad fontē veniens et de aq̄ bibēs. venit dn̄s loci vbi fons emanauit et ei fontē venalē exhibuit. Sc̄s ꝟo memor illius verbi dn̄ici. Si dixeritis huic mōti tolle te ꝯ emit fontē centū ſolidis. Cū aūt hoc vxori domū veniēs narraret et ab ea deriſus baculū quē manu tenebat ſolo infixit. q̄ retracto ſtati fons erupit ſic ille quē emerat. et ī loco vbi ī cāpania fūat nunq̄ȝ plus emanauit. Uxor aūt eiꝰ a q̄dā clerico nephario polluit'. ita q̇ de hoc eā ſup bis interpellaret. ⁊ ip̄a inſtāter negaret. Immitte inq̇t manū in fontē vt deus q cūcta videt veritatē oñdat. Illa impterrita immiſit. ſtatim carnes vſq̄ȝ ad oſſa depēdebāt. Tūc ille. morte q̇dem digna es. ꝭ ei q̇ cūcta iudicat reſeruo te. clericꝰ ꝟo mulieri adherēs quadā nocte ceruicē gāgolfi abſcindere volens. ip̄m in coxa vulnerauit. Qui poſt aliq̄s dies ſumpta ꝯmuniōe ad dn̄m migrauit. ꝗ miraculis multis claruit. Clericꝰ ꝟo vt iudas mortuꝰ crepuit mediꝰ. Uxor aūt gangolfi cū audiuit q̇ maritꝰ eius egros ſanaret: rn̄dit. Sic faciūt ꝟtutes gāgolfus. ſic anus meꝰ ſtati a pte illa turpis ſonꝰ ꝓdijt. Taliq̄ȝ deinceps ſbiacuit obprobrio. vt oī vita ſua eodē die ſcȝ feria ſex. q̄t verba ꝓtulit. tot turpes ſonos ab illa pte emiſit.

Dalricꝰ ex nobili

alemanoꝝ genē ortꝰ in mōſterio ſc̄ti galli enutrit' vbi dū habitū vellet accipe. ab incluſa ꝓhibet'. dicēte ſibi q̇ futurus eēt ep̄s ī auguſta. Qḋ ꝓcedēte tpe factū ē. Quadam ꝟo die cū ſc̄o conrado ꝯſtantiēſi ep̄o ad mēſam ꝯſedit. a q̄ ꝯſurgēs ter miſſam celebrauit. Quod dū cōrado īnotuit: dixit. Nemo illi hodie ſaturior ad miſſaȝ acceſſit. credēs eū comediſſe. Per oleū ī cena dn̄i ab eo cōſecratū multi ſūt ſanati et oculi plīmi illūiati. Quodā tpe ī die ſc̄ti iohis bap. ꝗui īfirmitate oppreſſus. duo iuuenes aſtiterūt ei. q̄ꝝ vnꝰ ait. Quare ñ ſurgis. debes eñ ad ſc̄tm iohem miſſaȝ hodie celebrare ꝗ ſurgēs bis eodē die celebrauit. Poſt m̄lta miracula āno dn̄i nongētiſimo. etatis ſue. lxxxiij. ordinatōis ſue. l. migūit ad dn̄m. Cuiꝰ corpꝰ cū ad lauādū fuit denudatū. tāta fragrātia de eo emanauit vt cūcta pectora aſtātia repleret'. Portat' igr̄ ad eccliā. ſupueit vuolfgāgꝰ ratiſbonēꝭ ep̄s et ip̄m ī ecclia ſc̄te affre honorifice ſepeliuit.

Ffra filia hilarie

cuiꝰ ꝓgenitoēs a cypro venert. cum eēnt cultui veneris dediti. ip̄a cū āc ill' ſuis meretricio ſe dedicauēat. Hāꝝ ꝓſtibulum. Narciſſus ep̄s cū felice dyacono pſecutoꝝ diocletiani deuitās. ignorās ingreſſus ē. Et prio pro turpi amatore ſuſceptꝰ ē. poſtea xp̄ianoꝝ ep̄s cognitꝰ. Affra pedib ep̄i aduoluit'. et ſtati ꝯuertit' Demāe xp̄iani q̄runt'. ſed affra ſub lini faſticulis eos abſcondit. Tunc affra ep̄m ad hilariam m̄rem ſuā ducit. q̄ et aduoluta pedib eiꝰ efficit' xp̄iana. tūc clamat demō ſup ep̄m ſe iiuſte a ſuis habitatōib expelli. et recuſat abſcedere niſi aliq̄ aīa ſibi ī ꝑtatē det'. Dat' ꝗ ei draco magnus ab ep̄o ī faucib alpiū quē ſtatim demon occidebat. Tūc narciſſus domū hilarie ī eccliam ꝯſecrauit. ⁊ dyoniſiū auūculū affre ep̄ȝ ordiauit ī auguſta. affra ꝟo cū ſolita exercē negligit. gayo iudici accuſat'. Cui dū iudex paganꝰ dicēt. deū xp̄ianoꝝ meretrices abhorrē. et xp̄ȝ hītare ī talib ñ poſſe Affra rn̄dit xp̄m ꝓ pctorib veiſſe. Iubet' ī inſula lici flumis cremari. m̄r aūt ⁊ āc ille dū eā ſepeliſſent. ibidē ꝯp̄henſe ī igne cremant'.

Bualdus rex an

gloꝝ filꝰ achie. ſororis ſc̄ti admundi regis. q et ꝓ xp̄o occubuit. fuit vir magnaꝝ elemoſinaꝝ. die paſche ab aydano lindiſfranēꝭ dīna audiēs. ⁊ cū linguā ignoraret rex populo intp̄tabat'. Ea die dū paupes cōfluerēt. et iam oīa victualia eēnt diſtributa. diſcum argēteum fecit cōfringi. et dare egenis. Cui ep̄s congratulās. manū eiꝰ oſculabat' di. nunq̄ȝ inueteraſcat hec manꝰ. et factū ē ita. Permanet eñ vſq̄ȝ hodie. q et die ac nocte vacabat diuīs. et aut ſupinis aut flexis genub gr̄as agebat. Fratre ſuo Camfrido ab impijs pempto. ducem britonum cū multis ſup ſe veniētē ip̄e erecto crucis vexillo ⁊ flexis genub ſupauit. Nono aūt regni ſui āno

etatis ꝟo.xxxviij.rex mercioꝝ q̇ anceſſoꝛē ſuū
ꝑemerat.ipm̄ in ꝓlio occidit 7 caput cū maibus
7 brachijs ignominioſe ſtipiti ſuſpendit q̇ poſtea
mltis claruit miraclis. Scolaſtic⁹ qdā bona
dicēs:7 mala faciēs ad extrema ꝑduct⁹:vidit ſe
ad inferos duci.inocat auxiliū oſualdi.7 allata
ſibi ꝑticla pali i q̄ caput oſualdi cū maibꝫ pepē
dit.7 i aq̄ bn̄dicta poſita 7 eo potato. vitā obti
nuit et ſalutem.

Ecla ſponſa tha

miri. ſedens in feneſtra ſua audiuit
paulū q̇ yconiū venerat de ꝟgitate
ꝑdicātē illi adheſit. Tyt⁹ inibi ꝑceſſerat 7 paulū
ſic dſcripſit.Statura breuis.capite robuſto ſu
ꝑcilijs iūctis.naſo aq̄lio grā ꝑle⁹. Tūc mr̄ tecle
filiā cū aplo accuſauat.vn̄ ābo ad ꝓcōſulē t̄hu
tur.mr̄e ꝯ filiā clamāte.q: ſpōſum ſuū ꝯtēnit et
huic adhēt. Tūc paul⁹ expellit.7 tecla igni inie
cta illeſa exiuit.7 iueit paulū.ꝓ ſe orātē 7 ſtati ſe
qr̄ antiochiā. Ibiq; a q̇dā ꝯcupiſcit:ꝫ vidēs ſe
cōtēni.ꝓ ſacrilega iudici t̄dit. Seq̄nti die tecla
int̄ leōes et leenas 7 vrſos ꝓijcit:ꝫ oēs ſeuices
int̄ficiūt:7 ꝟgo illeſa ꝑmāſit. Tūc i aquā int̄ fe
ras ꝓijcit:7 dixit. In noīe pa.7 fi.7 ſpūſ.ſit m̄ ꝫ
aq̄ fōs baptiſmi 7 oēs fere ſtati moriabāt. Ite
rū i āphiteatro int̄ feras ꝓijci crudeliores iube
tur:ꝫ pie matrōe ꝯfluūt 7 odorifera q̇dā aptāt.
vt fere dormiāt 7 mitigent̄.qbꝫ ſtati ſopoꝛatis:
thauri fortiſſimi adducūt̄ qbꝫ ignita ferramēta
ad gēitalia ligant̄.vt magis ſeuiāt.7 ꝟgo liga
ta int̄ illos ꝓijcit:ꝫ illeſa 7 ꝯbuſtis vīclis abſol
uit̄. Deīde iteꝝ cū aplo ſmironā ꝑgit. tādem a
paulo recta bn̄dictōe ſūpta. yconiū redijt:7 ſpō
ſū mortuū reppit.mr̄ e⁹ i ſua neq̇cia ꝑmāſit.ipa
ꝟo inſtaꝝ ꝟginū mr̄ extitit 7 orās ad dn̄m mi
grauit.

X nobiliſſimo

ꝑentū magnoꝝ videlꝫ auguſtoꝝ ſā
guine duo imarceſſibil̄ glorie flores
emicuerūt.ſcōs vicꝫ heīric⁹ romani ipij glioſiſſi
mū dec⁹.eiuſq; digiſſima collectal̄ pie memorie
kunegūdis iꝑatrix. Eadē ꝟo bt̄a et deo dilcta
kunegūdis t̄reno iꝑatori corꝑalr̄.ñ carnalr̄ ꝯiū
cta:celeſti regi ꝟgitatē ſuā ꝯſecrauit. quā vſq;
i finē caſti ꝯiugis ꝯſenſu dō teſte ꝯſuauit. Qd
poſtmodū diuinitatis teſtimoniū ne lumē i tene
bris latēt:oſ̄dit. dū eā ad ꝯfūdēdū ꝟginitatis
hoſtē.7 obſtruēdū os mēdaciū ꝯ ꝟginē xpi lo
q̄ntiū.ſuꝑ ignitos vomēs icedēt.7 illeſā ꝓcedē
dedit. In faſtibꝫ itaq; ꝯſtituta.ꝯtinētie ſue glo
riā ſb t̄reni clamide ipij ſatagebat abſcōdē.vt
tāto ꝯpēſi⁹ q̄nto efficaci⁹ poterat:ꝓmouēt.q̄ deo
īſtigāte illo q̄z adiuuāte ad laudē ipius cogita
bat ꝑficē. Deniq; poſtmodū nouellā fecūdiſſi
me plātatōis ſue eccliā quā cū illo ſuo ſtudio
ſiſſimo cooꝑatore heīrico i loco bābergenſi ve
nuſtiſſime ſic hacten⁹ cernit̄ fabricauit.ſb patro
cinio ꝓncipis aplorū.b.petri 7 ſcti georgij mar
tiris.mōſteriū ſb regla bt̄i bn̄dicti ad aq̇lonarē
plagā i hōre ſcti michael̄ archāgeli extruxit.nō
minori ſtudio ꝑdioꝝ q̄z ac diuiſoꝝ donarijs or
namētoꝝ. Terciā demū ꝟſus meridiē ſb ordīe
canonicoꝝ ſb titulo.b.ꝓthomartiris ſtephāi ꝑ
uo q̇dē ſcemate ꝫ maiori oꝑa de ſuo mr̄imonio
eccliā dedicauit.ad quā dedicādā bn̄dictū pa
pā quē ꝓfat⁹ deo dign⁹ iꝑator heīric⁹ ad cōfir
mādū bābergen̄. pōtificatū aduocauat: venire
rogauit.ipa q̄z illd̄ pſalmigꝓhi ſecū decātans.
Dn̄e dilexi decorē dom⁹ tue. Diuiſa eidē ecclie
iux̄ iꝑialē magnificētiā mūera ꝯtulit.i diuiſis ec
clie ornamētis.q̄ oīa ipe dn̄s aplic⁹.vt ſꝑ mēo
ria fūdatricis ipi⁹ illic floreat. ne q̄ſ ꝑ fraudem
aut violētiā vel furto ſubt̄hent̄ inde.dura ban
ni ſui inodatōe ſeptuagita q̄z duoꝝ epoꝝ q̇ il
lic aderāt auctoritate ipo die ꝯfirmauit. It mō
ſteriū ad hōrē ſcti ſaluatoris nr̄i ihu xpi.7 e⁹ vi
ctorioſiſſime crucis.i loco q ꝯfugia dr̄.magniſi
ce ꝯſtruxit.7 ācillaꝝ dei ibidē deo ſm regulā bt̄i
bn̄dicti ꝓuiētū ꝯgregatōꝫ decētiſſime declina
uit. Porro cooꝑante ei i oibꝫ iꝑiali maieſtate.
idē mōſteriū oī ornatu decorauit. añ ꝓncipale
altarē yconā de auro 7 lapidibꝫ ꝑcioſiſſimis ſta
tuit.calices aureos 7 argēteos.catinos aureos.
aureos vrceos.pallas et caſulas.vela 7 cortinas.
cappas auro 7 gēmis ꝑcioſis itextas. 7 cetera vtē
ſilia ſiue vaſa ad miſteria tāto ſtudio 7 tāſūptu
oſis expēſis eidē ecclie ꝯtulit.vt q̄cūq; ea intuē
tur regiā mūificētiā 7 mirā vtriuſq; iꝑatoris vi
delꝫ 7 iꝑatricis deuotōeꝫ i deū.magnoꝑe mira
ri ñ ceſſent. Pret̄ has ꝓncipales ſue oꝑatōis et
ꝓmarias ecclias.q̄ ꝯuētualis ecclia.q̄ mōſteria
illoꝝ donatiuo ñ gliāt̄ ſe aut in ꝑdijs dilatatas
aut decoratas ornamētis. Alias ei ātiq̇tate col
lapſas reedificauerūt.q̄ſdā et̄ dſtructas 7 ad ni
hilū redactas i ꝓſtinū vl̄ et̄ i meliorē ſtatū iſtau
rauerūt. Et ſicuti prudētes ꝟgīes oleū ſue miſe
ricordie i diuiſos effuderūt. vt merito dicē poſ
ſint xpi bon⁹ odor ſum⁹ i oī loco. O ꝯiugium ñ
voluptate ꝫ bona volūtate copulatū. O ſctm
mr̄imoniū vbi vna fides iuiolate caſtitatis. vbi
vn⁹ ſpūs miſcdie 7 ꝯitatis.vbi idē velle i ꝟtuti
bꝫ.idēq; nolle i vicijs.vbi nec ꝓm⁹ nec alt̄ diſcer
ni potuit dū alt̄ qd̄ ꝓm⁹ voluit.vbi par anim⁹ i
multipharijs oꝑm effectibꝫ ꝑes i duobꝫ oſ̄dit
affect⁹.q̄les has nuptias dixerī:neſcio.vnū ſcio
q: nr̄a mō neſcit regio t̄res.dū ꝓpt̄ regnū celorū

ſe caſtrãtes.nec ꝑlẽ terrene fecũditatis expectã-
tes.celibẽ a deo generatõꝫ recipẽt.a q̃ꝝ ore laus
dei nũq̃ꝫ deficiet. Hec ẽ generatõ q̃rẽtiũ dñm.
q viuẽtes i xp̃o mẽbra ſua mortificãtes ꝑ ꝑ̃ xp̃ꝫ
ſup t̃rã morẽtiũ.mõ regñtes cũ xp̃o bona dñi
ſui videt i regiõe viuẽtiũ. Qm̃ d̾ vita ⁊ mira
cl̃is pij heinci xp̃ianiſſimi ĩꝑatoris ⁊ miſatõibꝫ
varijs q̃s fecĩ domo dñi.d̾ ſignis q̃ꝫ ⁊ miracl̃is
q̃ p⁹tuſitũ ipi⁹ꝑ eũ fec̃ de⁹.ſatis ac digne ſcͥpta
ſcta recepit eccl̃ia.nũc aĩm pupugit ac i mẽtẽ ve
nit vitã me memorãde ꝟgis nr̃e breuit̃ explica-
re.⁊ mẽorie ſcͥpto ꝯmẽdaẽ.vt ad exẽplũ ei⁹ ſe in
tuẽtes q̃cũq̃ꝫ ꝟgies.q̃cũq̃ꝫ vere vidue ꝑfcẽte vi
te normã arbitrẽt̃ ꝯſulatõeꝫ illi⁹. Indignũ ei no
bis ⁊ magis oꝑeꝑciũ digne duxi⁹. vt illi officiũ
ſubt̃ham⁹ oris.c⁹ ꝓuidẽtia q̃tidie alimẽta ꝑcipi
m⁹ corꝑis. Heinico itaq̃ꝫ ſuo ſue caſtitatis pa-
tiẽtiſſimo ſꝑ cuſtode vbi eã ſuis ꝟginẽ vti t̃nſ-
duxerat i xp̃o reſignit.ad celeſtiaq̃ꝫ iugit̃ ſuſpi-
rabat gaudia t̃nſlato.illa ſe ad deũ vt ſꝑ totam
ꝯtulit ipm̃ ſue caſtitati.necẽitati ac ſaluti adeſſe.
illũ ſuis eccl̃ijs. illũ filijs q̃s ei i ip̃o aggregauẽat
ꝑntẽꝫ affore.aduocaẽ.vigilijs orõibꝫ inſtaẽ.die
ꝑeticã cũ martha noctu ꝯtẽplatiuã cũ maria vi
tã agẽ n ceſſabat. Quãta ꝟo elīnaꝝ largitate.
quãta orõis iſtãtia.ꝓ bti ꝯiugis defũcti aĩa de-
ſudauit.i ſubſcͥpta pagĩa quã ipa ꝑ ſe (nã l̃rarũ
⁊ artiũ aliaꝝ diſtiguẽ auro gẽmiſq̃ꝫ ſacras ve-
ſtes ꝑitiſſima fuit) ꝯpoſuit et ſcripſit quicunq̃ꝫ
voluerit agnoſcere poterit.

Kunegundis diuina

diſpẽſatõe ſolo ĩꝑatrix noĩe.ſpãlit̃ dilecte ꝯgre
gatõi ꝯfugia.qcq̃d iuſte ꝯuenit dilectõni.ꝓprie
adũſitati ſarcinã facili⁹ (veluti eſtio) tolerarẽ.ſi
vr̃as res ſaluas icolumeſq̃ꝫ exiſtẽ viderẽ. Quis
ei mẽs ꝓcelloſiſq̃ꝫ curaꝝ fluctibꝫ vndiq̃ꝫ q̃tiat̃
vr̃e tñ recordatõis ãchora.a cordis ꝓfunditate
ñ euellit̃. Et lꝫ lõge remoti ab ocl̃is.ab aĩo tam̃
nũq̃ꝫ recedet̃.q̃s nos ſeꝑabit a caritate xp̃i:ca-
ſus doloris an lõgĩq̃tas remotõnis. q̃netiam ſi
amiſſe facultatis vſus ꝯcedẽt̃: voluntas h̃ opis
exhibitõe ꝯprobaret̃. Ipm̃ tñ modicum q̃ ad-
huc deo volẽte reliquũ tenem⁹.vr̃e ꝯmũitõi ali-
enũ eẽ nolũ⁹.vt ꝑticipatõe ꝑuitatis rueleẽt̃ ma-
gĩtudo deuotõis. Mi nãq̃ꝫ ſi paꝝ hũerit paꝝ fi
lijs tribuit. Ecce h̃ modici ſumpt⁹ munuſcl̃a ad
refectõꝫ vob mittũt̃ carnis.vt aĩaꝫ ſenioris pa-
tris vr̃i ꝯtinua orõis alimoĩa r̃ficiat̃.qm̃ tot iu-
ſtoꝝ ꝑ̃ces vnanimit̃ ꝯtinuate apd̾ deuꝫ mł̃tum
ꝑñt ꝑficẽ.iacobo atteſtãte.mł̃tũ valꝫ deꝑcatio
iuſti aſſidua. Ille ẽt atq̃ꝫ ẽt iuſt⁹ dñs q̃ iuſticias
dilexit.eq̃tatẽ ſupplicatõis exaudire ñ r̃ſpuit:ſꝫ
vob idefeſſis int̃ceſſoribꝫ ſuꝑdicti cari mẽoriaꝫ
faciẽtibꝫ.ſalutis dabit p̃miũ.q̃d ipe ꝓmittit di-
cẽs.q̃ ꝑſeuerauerit vſq̃ꝫ i finẽ ſalu⁹ erit. Atq̃ꝫ bonũ
op⁹ i ꝯſpectu ẽt dei placitũ eẽ cernitis.ſi ñ ſoluꝫ
ꝓ illis q̃ i hac vita poſiti.mł̃ta vob dona: h̃ qui
nł̃la fecerit:orauitis. Obſecro g̃ vt eũ a cordibꝫ
vr̃is nũq̃ꝫ abijciatis.q vos tãq̃ꝫ ꝓprias amauit.
atq̃ꝫ hũc locũ vr̃a ſuitute florere voluit. Eſto-
te q̃ꝫ mee neceſſitatis mẽores.ſꝑ i hilaritate cor
dis miſericordes.ſm̃ illd̾ apl̃i. dilectõ ſine ſimu
latõe. Necnõ vr̃e mẽtis i q̃daꝫ mutue caritatis
ſoliditatẽ magis ac magis ꝯcreſcãt.q̃ten⁹ i die
tribulatõis clamorẽ vr̃m ipi⁹ aures exaudiãt.q̃
dic̃.vbi duo vł̃ tres ꝯgregati fuerit i noĩe meo i
medio eoꝝ ſũ. Qd̾ vos oĩ mõ ꝓmereri hortoꝝ
eodẽ ꝑ̃ſtãte q̃ cũ pr̃e ⁊ filio ⁊ ſpũſcto viuit et re-
gnat ꝑ omnia ſecula ſeculoꝝ Amen.

Deniq̃ꝫ Cõrado ſibi

ſuccedẽte i regno.ipa curis ſecularibꝫ ſic̃ iã diu
deſiderauat exonerãta.iaꝫ i ip̃o ãniuerſario die
t̃nſit⁹ ſcti heinci.archiep̃s cũ ep̃is ad dedicatõ-
nẽ ꝯfugienꝭ eccl̃ie ꝯuocauit.vbi int̃ miſſaꝝ ſo-
lẽnia ĩꝑiali decẽtiſſime oĩ ornatu cultu añ ꝑnci-
pale altaẽ ꝟgo deo deuota ꝓceſſit.ibiq̃ꝫ theſau
rũ incõꝑabilẽ.ligni videlꝫ dñici crucẽ.ꝑuã q̃dẽ
i maria:h̃ maximã i ꝟtute dñi obtulit.at vbi le-
ctio euãgelij i q̃ ſup arborẽ crucis aſcẽdẽs ꝯſpi
ciẽtẽ ſe ihm̃ ſuſcipe ⁊ ab eo bñdictõꝫ puſill⁹ me-
ruit accipe lecta fuit regalẽ purpurã exuẽs.tũi-
cã fuſciorẽ quã ipa ſibi maibꝫ ſuis oꝑata fuẽat.
ſacerdotali bñdictõe data.veſtẽ religiõis iduit
⁊ mł̃tis q̃dẽ ꝓ ſe flẽtibꝫ.ꝓ illa at̃ gaudẽtibꝫ.q̃ iã
ſeculũ dãnaſſꝫ i veſtibꝫ.capillis q̃ huculq̃ꝫ i eo-
dẽ monaſterio ꝓ veneratõe huãt̃ ꝑ̃ciſis.impoſi
to ſibi ab ep̃o velo anulo fidei ſubarrata.ꝯgratula-
bũda ſuccinuit. Poſuit ſignũ i faciẽ meã ⁊ anu
lo ſuo ſubarrauit me.dñs me⁹ ih̃s xp̃c. Ita ſpõ-
ſo xp̃o ꝯſecrata dũ filiaꝝ ſuaꝝ ſe ſctiſſimo ꝯtu-
bernio applicuiſſꝫ. ñ vt mr̃ filiabꝫ ſe ꝑ̃ferebat:ſꝫ
oibꝫ iꝑuiẽs.huilẽ ꝑſonã ſe oñdebat.ita tñ vt cũ
oĩa facẽt:oñtatõeꝫ fugẽt ſingl̃oꝝ.ne reciꝑet i ꝑ̃-
ſenti ſecl̃o mercedẽ ſuã. Oꝑabat̃ maibꝫ ſuis ſci
ens ſcͥptũ eẽ.q̃ ñ oꝑat̃ ñ mãducet. Sponſo ſuo
aut orãs loq̃bat̃.aut pſallẽs ad eccl̃ie limia pe-
ne iuiſa ꝓꝑerabat.nihil ſeueritate illi⁹ iocũdi⁹.nł̃
iocũditate ſeueri⁹. triſtis i riſu.i triſticia ſuauis.
breue vite ſpaciũ et̃na mẽoria ꝯpẽſabat. Ideꝫ
ille orõis loc⁹ ⁊ q̃etis fuit.idẽ ſꝑ hit⁹ icultũ cor-
p⁹.dũ ſciret reijciẽdas delitias corꝑis. q̃d pau-
lop⁹ ꝟmibꝫ exarãdũ fuit.ſꝑ eã legẽ aut legẽtem
audiẽ vidiſſes.mł̃ta illi circa ꝯtubernales deuo-
tio.frequẽs decubãtiũ viſitatio ſollicita paupũ
ꝯſolatio. Preťea eã feciſſe pl̃a miracl̃a cre-
di⁹:h̃ q̃ gl̃iaꝫ hũanã ⁊ oleũ adulatõis ſꝑ fugẽt.

illa voluit eē ſuppreſſa. aut incurie hoīm ſeu re-
uolutōi tpm ñ defectui deputādū ꝟtutū. Vñ
eꝰ tāte maieſtati idigna ſcribēdi minor materia
fuit. pauca tñ q̄ i ſcriptis repim⁹. vł veridica ſā
ctimoialiū vbi illa ꝑ xp̄o militabat relatōe cog-
nim⁹. h inſerere dignū duxim⁹. Cū pꝰ orōis fre-
quētiā intꝰ lectōis laſſitudinē ācilla xp̄i i lecto ñ
plumis extructo: ſꝫ cilitio ſtrato mēbra ſopoē g̃-
uata remiſiſſꝫ. Puella ſacra q̄ dꝰ more illi aſſide
bat. ſacros codices legēs. cū fere ad mediū no-
ctis lectōꝫ extēdēt. caligātes oclos clauſit. lumē
qꝫ e maib' elapſuꝫ. paleas corripiēs ſui fragore
circūiacētes ſorores excitauit. clamoē ex ꝯcuſſu
facto ꝟgo xp̄i dꝰ ſomno excuſſa. dū colluctātes
intꝰ ſe flāmas circa ſe aſpexit: ad orōnis arma ſe
ꝯuertit ⁊ ſigno crucis aduſtiōeꝫ illā abſqꝫ oī ſu
aꝝ leſione veſtiū auītit. Tua h xp̄e opa q babi-
lonem regē in ſuo furore ꝯfudiſti. ⁊ babilonios
ignes vt pueri tui liberēt illeſi. Aliꝰ miracu-
lū tā timēdū qꝫ mirādū huic placuit ſubſcribē. i
q̄ aīi illi⁹ ꝯſtātiā ⁊ rigoris ſeueritatē diſcē potis.
Hūit ſecū ſororis ſue filiā iuttā noie. quā a pri-
mis ānis educatā oī diſciplīa ſeclariū qꝫ lraruꝫ
ſcia inſtruxerat. Hec matterā ñ min⁹ religionis
qꝫ dilectōis amorē i mōſterio ſecuta: ⁊ ꝯſecrata
fuit. Hāc i oib' plene inſtructā. vt eꝰ i orōibus.
vigiliis ac ieiuniis pſeuerātiā ⁊ a dño patienti-
am pſpexit. oīm a ſenſu ⁊ rogatu ꝓmā i ip̄o ce-
nobio eā abbatiſſā pfecit. Cū ꝟgo mī filiā ſuſci
piēs. intꝰ cōmunitōꝫ ſc̄taꝫ iādudū habitā ꝑcedē
tñ pr̄ia repetēs alloqa. monet ob ſalutis affe-
ctū vtilia ac deo placita ſepe dicē. freq̄nter au-
diē. ſolitas religioſi itineris vias ñ deſerere. ma
gis magiſqꝫ erroꝝ deuia. ⁊ dyaboli calcaē figm̄
ta. nullā luci ac tenebris. veritati atqꝫ mēdatio
turpitudini atqꝫ egeſtati. apꝰ dei ſuos docꝫ eē
coīonē. ſollicite cauē ne vana ſectādo deſinēt eē
tēplū dei. fiēt hitatio tenebraꝝ. fiēt demōis mo-
numētū. lūia ſua i dei defigē aſpectū. Primāqꝫ
docē facē vt fructū doctrie ſue ip̄a i illis dꝰo ad
innāte poſſit inere. Hec ⁊ hmōi iteꝝ atqꝫ iteꝝ
mīno ſtudio ei inculcās. q̄ i oib' iā pfectā ⁊ ipſa
mḡraꝫ venerari cepit. Illa vbi i matura liberta
te poſita ē paulati a rigoē ſuo deficē. meliorem
cultū. lautiorē cibū. vicioꝝ alimēta deſideraē. vł
tīa i choro. ꝓma i ꝯuiuio puellaꝝ fabulꝰ intēſſe.
⁊ i oib' laxi⁹ ſe agē cepit. ꝑ hmōi leuitatib' dū
eā ſc̄ta dei ꝓuati intꝰ ſe. publice corā oib' arguēt
ſepi⁹ obſecraret. increpaēt. nec illa velut mater-
tē ꝓcinio aut familiaritate vane ꝯfiſa emēda
rat. q̄dā die cū ip̄a cū ꝯuētu crucē (nā dies dñi
eꝰ erat) ſeq̄ꝰ. abbatiſſa defuit. quā illa ingrēs et
epulātē cū coeuis i ꝯclaui repiens. Zelo pieta-
tꝭ armata cū ꝟbo correptōis dextrā maxillā ei⁹
ꝑcuſſit. que q̄i ſigillū quoddā formā digitoꝝ ac
cepit. q̄ oi tp̄e vite ſue nō caruit. De q̄ nimiruꝫ
facto ꝯſtat. quia nō tm̄ ꝓ ſe ſed alioꝝ emenda-
tione hoc ꝑtulit. vt huius viſio aliis ꝓficeret ⁊
ad melioris vite ſtatum a vitiis ſuis retorque-
ret.

Forte ⁊ illꝰ detectorib' fabuloſū ⁊ infidelib'
vidē ridibile putabitꝰ. q̄ ſc̄titatē illi⁹ quā gratia
huilitatis ip̄a hoīes latē voluit elemēta loquūtꝰ
Deniqꝫ cū pꝰ lectōꝫ euāgelii ſuo ſolēni amore
ad altaē ſacrificatura accedēt. dextera man⁹ ſue
cirothecā detrhēs. cū null⁹ q recipet adeſſet. a ſe
reiecit. quā radi⁹ ſolis ꝑ feneſtre rimulas intrās
ſuſcepit ⁊ tādiu. q̄i famulādo ſuſtinuit. donec il-
la pꝰ ſacrificiū rediēs eā recipet. Tale eꝰ qꝺ i be
ati veſte goaris aliq̄n diuia ꝟtute ꝯſuꝫ fuiſſe
legitꝰ. q̄ dū a ſede ruſtici treuerēſis pōtificis de-
ſpicitꝰ. a ſūma maieſtate ꝑ maioris lūiaris famu
latū honoratꝰ. Oīm itaqꝫ capax erat meritoꝝ.
q̄ iudicē cūctoꝝ meruit. hr̄e ꝟtutū. Quīdecī in
ſc̄to ꝓpoſito ſupuixit ānos. tā huilitatis grā qꝫ
ꝑ religiōis reuerētia oib' admirāda. Tādē ꝑ ni-
mia ciboꝝ abſtinētia. orōis ⁊ vigiliaꝝ incredibi
li pſeuerātia cepit corꝑe lāgueſcē et ingueſcēte
morbo paulati deficē: ſꝫ dū mēbra dolore ꝯhe-
rentꝰ exteri⁹ tñ ſpū (qꝛ laus dei i ore ei⁹) ſꝑ ꝯfor-
tabatꝰ interi⁹. Vocabat ſc̄tos angelos qꝝ h vi
ta. illic nūc ꝯſortio fruitꝰ. apl'os ⁊ ꝯfeſſores q̄ruꝫ
fidē ſꝑ ⁊ ꝯfeſſionē tenuit: inꝑpellabat. ꝟginum
xp̄i i ſuo exitu inuitabat choꝝ. q̄ꝝ emulatōne in
carne dū ꝑter carnē viuēt. imaculatū xp̄o ꝯſe-
crauat choꝝ. oīm deo famulātiū ſibi adeſſe ſibi
occurrē orabat auxiliū. Vere qꝺ ſcriptū ē. timē
tib' deū oīa cooꝑantꝰ i bonū. i obitu tante ꝟgis
vidi⁹ ꝯprobatū. necduꝫ ſpm̄ exalauat. necdum
xp̄o debitā reddiderat vitā. ⁊ iā fama volās tā-
ti ꝓnūcia luct⁹. ñ tm̄ ſacratas ꝟgies aut dꝰſi or
dies viros: ſꝫ et toti⁹ vrbis ꝓpl'os ad exeq̄as cō-
gregabat. Sonabāt pſalmi ⁊ totā domū. vbi ſa
crū corpuſculū i medio ſuꝑ illo nobili ſui cilitio
ꝯpoſitū iacebat. i ſublīe reſonās letaīa ꝑ exeūte
aīa q̄tiebat. Interī ex more regales tāqꝫ ipatri-
ci. ñ vt paupcule debētꝰ ſorori parātꝰ obſeq̄e. au-
rea feretro obtēdēda ꝓferūtꝰ velamia. Cuꝫ illa
pallētes vult⁹ q̄s ari vt ſpōſo venieti letos vide
res ad os retorquē. mau āntuē. amict⁹ iſte ait nō
ē me⁹: auferte hic. Ornat⁹ h alien⁹ ē. his ꝯreno
ſpōſo. iſtis celeſti ſū copulata. nuda de vꝰo ma-
tris mee egreſſa ſū. nuda rgrediar illuc. his miſe
re vilem carnis materiā iuolute. ⁊ corpuſculuꝫ
meū iuxta tumulū frīs mei ac domini Heinrici
imperatoris quem me vocantem video i pro-
prio locello reponite. His iam dictis in ma-
nū dñi ſpiritū ꝯmendās carnis ſarcina abiecta.

ad ſuũ aĩa revolauit autorẽ. ⁊ ĩ antiquã poſſeſſi-
onẽ diu pegrinata ↄſcẽdit. terris mr̃em ↄñez ſe
amiſiſſe flẽtibꝫ. celis aũt ↄciuẽ ĩ ſuũ ↄſortiũ ſe ſu-
ſcepiſſe gaudẽtibꝫ. Ita demũ ſacro illo corpe fe-
retro ſuppoſito. nobiliũ ordine pcũte. mltis hĩc
ĩde ↄfluẽtibꝫ turmis cum illo ſibi ſp familiariſſi-
mo pauperum ↄtubernio. ad locũ pdeſtinatũ ſe-
pulture felices exeqe vſqꝫ delate ſunt. Cuz xpo
relictas vrbes. vacua rura. deſolatas ciuitates
vndiqꝫ ↄcurrere pplos vidẽs. mr̃es puulos ſu-
os ĩ brachijs geſtãtes. infirmos ĩ grabatis iacẽ-
tes: ſanitatis grãz ſparẽ. felicẽ ſe credẽ. ſi cui aut
feretro iũgi. aut ab ipo ↄtigiſſz obũbrari. Tãdẽ
ĩ eccliaz btĩ petri corpꝰ ei ſine labore deportatũ
triduanas ibi meritis ſuis ac bñficijs ↄdigñs ha-
buit exeqas. filij qs ipa illic ĩ xpo aggregauerat
d̾ mr̃is pace iã ſecuri. p ſe aũt ſolliciti inceſſanter
pſallebãt. dũ eã ſibi ad horã ſubtractaz ſine ti-
more amiſſiõis ĩ ſpe ppetue interceſſionis rcepiſ-
ſe plaudebãt mr̃ de celo filioꝝ. pſpectãs affectũ
gaudebat. ita velatũ ſacꝝ corpꝰ ſacris veſtibus
dyademate xpi ſuppoſito. ſuo loculo ĩ dextro la-
tẽ. ſic hactenꝰ venerat̃ repoſitũ ẽ. O felix bam-
bergeñ. ecclia. receptiſti theſauꝝ quẽ amiſeras.
pcax et malefica ligua detractoꝝ occultoꝝ te-
ſtimonio ↄfutata ẽ. dũ ꝟgĩtas eiꝰ rebꝫ approba-
ta. ſctitas clareſcẽtibꝫ ſignis videt̃ teſtificata. p
xpm dñm nr̃m. Xpiane religiõi pficiẽs fidel̃
ecclia. q ĩ euãgelio voce dñi teſtãte. dei mr̃ et fi-
lia p grãm noĩat̃. Mr̃ qꝛ ſcte opatõnis exẽplo.
filios dño generat. filia qꝛ ꝟginis filio p ſalute
mũdi incarnato. eruditõe ſctoꝝ pꝛm qtidie ge-
nerat̃. ſalutẽ miſſaz a dño celeſtis archiatri. effe-
ctibꝫ medicĩe plenã tã corpis auribꝫ animadũ-
tat. Mũdane machine ↄditoꝛ. hũano gene-
ri p inobediẽtiã lapſo ↄdolẽs. vt eiꝰ ne vite fru-
ctꝰ faciẽtẽ nouã plãtatõz. ſ. pmitiuã eccliaz inſe-
rẽt. pĩarchas ⁊ pphas ĩ mũdũ mittẽ dignatus eſt.
Qui creditũ ſibi officiũ qnqꝫ corpis ſenſibꝫ ſe-
xto qz q ẽ ſpũs pphie. miſteriũ ĩcarnatõis xpi. ⁊
oĩa q de ipo ãnũciãda erãt pdicãtes. alij aſpe-
ritate vite. alij diuſis penaꝝ mortibꝫ. ipi quẽ p-
phetabãt famulatũ ſuũ fidelit̃ impleuerũt. Ro-
nũ limes xpc eiꝰ ni pr̃is ↄſilio p liberandis hoĩbꝫ
de intemeritate ꝟgĩs vtero pceſſit. vt iã incho-
ate plãtatõi miſſis p orbẽ aplis atqꝫ de ſuo cor-
pore fuſo cruore fabricatã. nouellã ſupedifica-
ret ecclĩam. q ſcte trinitatis fide ĩbuta. ⁊ mũda-
ta baptiſmi grã. martires. ↄfeſſores ⁊ infirmi ſe-
xꝰ ꝟgĩes. aĩo tñ ↄſtãtes pmitias obtulit. Inter
qs btã kunegũdis flos bambergẽ. ecclie cũ ſcto
Heirico q romanũ tenuit impiũ. ſb ↄiugij ſpe-
cie. ĩmortali ſpõſo caſte ꝟgĩtatis hõre debuit
vñ iã eiꝰ ſctitatis merita p orbẽ manifeſta decla-
ratõe apparẽt. qꝛ ĩ loco vbi ſctm corpꝰ eiꝰ qeſcit
infirmi qcunqꝫ laborãtes egritudie: ſanitatẽ re-
cipiũt. Ut aũt ad oĩa cautiſſimi teſtes ſimꝰ. ꝟita-
tis amatoribꝫ. etati nr̃e ſuccedẽtibꝫ de his q ſcri-
bimꝰ curioſe indagãtibꝫ. ſ. q tpe curatõnũ opa-
tões meritis pfate impatricis initiũ habuerunt
largiẽte dño. put poſſumus explicaẽ volumus.
Anno dñice incarnatõis. Mclxxxix. Indicõ-
ne. ij. Thiemone. xiij. Bambergeñ. ecclie epo.
qrto põtificatꝰ ſui ãno. ad vincula ſcti petri. ne
de ſctitate pdicte ꝟgĩs ambigẽmꝰ ſignoꝝ expe-
rietia certificati ſumꝰ. Nã dũ ſolito more pplus
ad pdictũ locũ orõnũ ⁊ vigiliaꝝ cã ↄuenit. af-
fuit et qdã demoniacꝰ de villa q dr̃ beyrreut. q
nec pietatẽ agnoſcẽs nec ſcelꝰ abhorrẽs. filiũ ſu-
um igne cremauerat. h duris funibꝫ aſtrictꝰ. ad
ſepulcruz ſcte kunegũdis ita mãſueſcẽ cepit. vt
furiali morbo abſolutꝰ. deũ oĩpotẽtẽ laudaret.
cuiqꝫ cꝰ patrocinantis meritis h accidiſſe cogñuit.
cũ caterua q pñs extiterat: debitas laudes de-
clamaret. Igit̃ dũ h cũ ſolẽnitate chori ⁊ po-
puli dnotõe agerent: qdã ↄtractꝰ ĩ ſuburbio d̾
hoſpitali ſcti Egidij adductꝰ. ſanitatẽ poſtu-
labat. ⁊ miſericordit̃ exauditꝰ. qd̾ pcabat̃ obti-
nuit. Dũ ſignoꝝ fama totũ bãbergẽſem lo-
cũ reſperſiſſet. ↄtractꝰ de domo conradi ppoſiti
maioris eccleſie ſanitatẽ affectãs. ⁊. qꝛuis natu-
ra ĩ mẽbris eiꝰ oberraſſet. tñ put potuit velotiꝰ
reptãs. venerabili ſepulcro ſe igeſſit. vbi a dño
ſalutẽ optatã inuenit. Audiẽs h et ↄtractus
de domo ottonis ĩ eadẽ ecclia canonici. venit qn-
totiꝰ ad locuz ſepulcri ſpans ſibi ex bñficio grẽ
ſic ceteris ſubueniri cui ſine mora ſubuẽtuz eſſe
in xpo teſtamur.

Loriosa virgo et

martir Dorothea. ex pr̃e doro ⁊ mr̃e
thea fuit pgẽita. ex nobili ſanguine
ſenatoꝝ. Illis tpibꝫ viguit pſecutõ xpianoꝝ in
t̃ra rõnoꝝ. Un ipe dorꝰ ſpnẽs ydola. rõna de-
relinquẽs pdia. cũ poſſeſſionibꝫ. agris. vineis. ca-
ſtris ac domibꝫ. trãſfretauit cũ vxoẽ ſua ⁊ duabꝫ
filiabꝫ criſten ⁊ caliſten. prexit ĩ regnũ capado-
cie. venitqꝫ ĩ citatẽ ceſareã ibiqꝫ hitãs genuit fi-
liã d̾ cꝰ vita nũc itẽdĩꝰ loq. Et ipa geita ſm mo-
rẽ xpianoꝝ occulte baptizata ẽ a qdã epo ſcto
q nomẽ ei ĩpoſuit et pr̃e ⁊ mr̃e ↄpoſitũ. Doro-
thea aũt ipa puella ĩpleta ẽ ſpũſcto. ꝟtutibꝫ et
oĩ pacis diſciplĩa ĩbuta. formoſa valde ſup oẽs
puellas regionis illius. Quod inuidus ſerpẽs
inimicus caſtitatis dyabolꝰ nõ ſuſtinẽs. fabrici-
um terre pfectum ĩ amorẽ ꝟginis dorothee ſti-
mulãs. vt ipaz carnali ↄcupia appeteret. Qui
mittẽs p ea ſpõdẽs theſaurũ ⁊ res abſqꝫ ↄputi

determiatõne ꝑ dote ꝓdere ipſam legitio thoro
ꝓducendã. Audiẽs h̃ dulcis dorothea q̃ lutum
terre deſpiciẽs t̃renas diuitias. ⁊ itrepida ſe xp̃o
deſpõſatã fatebat᷑. Q̃d audiẽs fabricius furore
ſuccẽſus. mox eã in doliũ plenũ feruẽtis olei mitti
iuſſit. Ipſaqꝫ adiutorio xp̃i illeſa manẽs ac ſi bal-
ſamo vngeret᷑. Multi aũt paganoꝝ vidẽtes h̃ mi
raculũ int᷑ ſe ad xp̃m ꝯuertũt. Fabricius ꝟo cre
dens h̃ magicis artibꝫ fieri. ipſã in carcerẽ recluſit. ix. diebꝫ abſqꝫ ciboꝝ alimẽtis. q̃ nutrita a ſctis
angelis. dum ꝓducit᷑ ad tribunal pulcrior q̃ nũ
q̃ viſa fuerit apparuit. cũctiqꝫ mirabãt᷑ ꝙ tot di
ebꝫ abſqꝫ cibo tamformoſa videret᷑. Fabriti⁹ ꝟo
dixit. Niſi deos in pñti adores. eculei penas nõ
euades. Dorothea r̃ndit. Deum adoro nõ de-
monẽ. dij em̃ tui demões ſunt. et ꝓſtrata in t̃raz
eleuatiſqꝫ in celũ oculis. orauit ad dñm vt oſten
deret omipotẽtiam ſuã. et ꝙ ipſe ſit ſol⁹ deus. ⁊ ñ
alius ꝑter eũ. Erexerat nanqꝫ fabrici⁹ colũnã et
deſup ydolũ et ecce multitudo angeloꝝ cũ ipetu
veniẽs ꝯterit ydolũ. ꝙ nec ꝑticula colũne inueni
ret᷑. Et audita eſt vox demonũ ꝑ aera clamantiũ
Dorothea cur nos ſic deuaſtas: et multa milia
paganoꝝ ad xp̃m maifeſte ꝯuertebant᷑. q̃ etiaz
martirij palmã ingreſſi ſunt. Ipſa aũt dorothea
eculeo eſt ſuſpẽſa. pedibꝫ eleuatis. vncis lacerat᷑
corpus eius. virgis caſtigat᷑. flagellis flagellatur
deinde ad mamillas virgineas facule ardẽtes ap
plicate ſunt. et ipſa ſemimortua vſꝫ ad craſtinuz
recluſa eſt. Demane ꝓducta nec vlla macľa nec
vlla leſio apparuit. de q̃ etiã cũ ipſe ꝑſes miraret᷑:
dixit ei. Adhuc reuertaris o amena puella. ſatis
nãqꝫ caſtigata es. et miſit eã ad duas ſorores ſu
as criſten et caliſtẽ q̃ metu mortis a xp̃o receſſe-
rãt vt ipſe dorotheã ſororẽ ſuã a xp̃o auellerent.
Dorothea aũt leniť alloq̃ns ꝑdctas ſoroẽs. aufe
rẽs ab eis cecitatẽ cordis. ⁊ eas ad xp̃z ꝯũtit. q̃d
audiẽs fabrici⁹ ãbas ſoroẽs dorſo ad dorſũ liga-
ri fec. ⁊ i ignẽ ꝓijci et cremari. Et dixit dorothee
Quouſqꝫ malefica nos protrahis. aut ſacrifica et
viuas. aut ſñia capitali plecteris. Illa leto vultu
r̃ndit. Quicqd vis paſſura ſũ ꝓ xp̃o dño ⁊ ſpõ-
ſo meo. in cui⁹ orto delitie et roſas cũ pomis colli
gã. ⁊ letabor cũ ipſo ie t̃nũ. Hoc audiẽs tyrãn⁹ in
ſeipſz iſremuit: ꝑcepitqꝫ vt pulcritudo e⁹ ⁊ facies
e⁹ bacuľ et fuſtibꝫ cedẽt᷑. et vt tortoẽs fatigarẽt᷑.
⁊ ꝙ nec veſtigia facíei i ipſa appareret. ⁊ i carcere
ſuata i craſtinũ. Demãe ꝟo ꝓducit᷑ illeſa a ſal-
uatoẽ nr̃o curata ſñia capitali iudicat᷑. Et dũ ex̃
muros ducit᷑ vidẽs eã theophil⁹ ꝓthonotari⁹
regni. q̃ illuſorie roſas de viridario ſpõſi ſui pe-
tẽs ſibi mitti. q̃d illa ꝓmiſit. Cũ aũt veit ad locuz
decollatõis. rogauit dñm ꝓ oibꝫ q̃ ad honorez ſui
nois ſue mẽoriã paſſiõis ꝑagerẽt. vt i oibꝫ ſalua
rent᷑ tribulatõibꝫ. et ꝑcipue a verecũdia. paupta
te. et a falſo crimie liberarẽt᷑. ⁊ i fine vite ꝯtritõz
et remiſſionẽ oim pctoꝝ obtinerẽt. mulieres ꝟo
ꝑientes nomẽ eius inuocãtes celerem ſentiãt in
doloribꝫ ꝓfectũ. Et ecce vox de celo audita ẽ. ve
ni electa mea oĩa que petiſti: impetraſti. Doro-
thea ꝟo inclinata ad ictũ ſpiculatoris. apparuit
puer purpura indut⁹. diſcalciat⁹. criſpo capite.
in cui⁹ veſte auree ſtelle fuerũt. ferẽs i manu ora-
rium. i. ſportulã cũ tribꝫ roſis ⁊ tot malis. Cui do
rothea. Obſecro te dñe mi. feras eas theophilo
ſcribe. et decollata ẽ. et ad xp̃m ſuũ ſponſũ felicit᷑
collocata eſt. Paſſa ẽ aũt glioſa ꝟgo et martir
dorothea ãno dñi. cclxxxvij. yd⁹ februarij a fabri
cio ꝑſide ſub diocletiano et maximiano impato
ribꝫ romãoꝝ. Theophil⁹ aũt ſtãs i pallatõ preſi
dis ⁊ ecce puer apparuit circa eũ ⁊ ſuſtulit eum i
ꝑtem dicẽs. Has roſas cũ pomis mittit tibi ſo-
ror mea dorothea d̾ ꝑadiſo ſpõſi ſui. Puer ꝟo
diſparuit. Tũc theophil⁹ ꝓrupit i voces laudã
do et gl̃ificãdo xp̃m deũ dorothee. q̃ mẽſe febru
ario. dũ magna frigora terrã cogebant. ne aliqd
ꝟgultũ frõdibꝫ veſtit᷑ roſas ⁊ poma qbꝫ vult mit
tere potẽs ẽ. c⁹ nomẽ ſit bñdictũ. Et illi⁹ affirma
tõe ⁊ ꝑdicatõe fere tota t̃ra ꝯũtit᷑. vidẽs h̃ tyrã-
n⁹. pl̃ibꝫ generibꝫ tormẽtoꝝ q̃ dorotheã crucia-
uit. Ultimũ ꝟo i ꝑticulas minimas ſuccidi iuſſit.
⁊ volatilibꝫ ad mãducãdũ ꝓijcit᷑. Theophilus
ꝟo ſacro baptiſmate miſtico corpe ⁊ ſanguine
xp̃i ꝯmũicat⁹ ẽ. Perrexit ad xp̃m q̃ gl̃ificat ſan
ctos ſuos. et gl̃ificat᷑ ipſe i eis. q patri ſctoqꝫ ſpũi ꝯ
ſubſtãtialis et coetern⁹ viuit et regnat de⁹ in ſe-
cula ſeculoꝝ Amen.

Wlfgãgus natõe

quidẽ alman⁹. genere ꝟo ingenu⁹ ab
ipſis infantie rudimẽtis deum fontez
vite ſitiẽs. et ſctiſpũs gr̃a illuſtrat⁹. q̃uis mundi
amatoribꝫ videret᷑ cõtemptibilis. mag̃ meritorũ
ꝓrogatiua eminẽ cepit. Nã reuera nece ẽ. vt quẽ
mũd⁹ odit: diligat᷑ a deo. Sctos viros i h̃ ſecľo
ꝯſtat ꝑegrĩos eẽ ⁊ hoſpites. Uñ ⁊ rephẽdit᷑ pe-
tr⁹ ꝙ tabernaculũ i mõte fieri cogitauit qꝛ ſctis
in h̃ mũdo tabernaculũ nõ ẽ q̃bꝫ pr̃ia ⁊ dom⁹ i ce
lo ẽ. Sancti viri funditus ſeculo renũciantes. ita
huic mũdo moriũt᷑. vt ſoli deo viuere delectent᷑
Quãtoqꝫ ab hui⁹ ſeculi ꝯuerſatõe ſe ſubt̃hunt
tãto int᷑ne mẽtis acie. ꝓñtiã dei ⁊ ãgelice ſocieta-
tis frequẽtiã ꝯtẽplant᷑. Qui em̃ renũciat rebꝫ ſu
is. ſua abnegat. q ꝟo renũciat moribꝫ prauis. ſe-
metipſm ſcꝫ abnegat. Hoc adipleuit. b. vuolfgã
gus. primũ int᷑ canonicos laudabilẽ et caſtã vitã
duxerat. Deinde artioribꝫ regulis iplicari deſi-
derans. i ſueuia apud cenobitas. q̃ ſolidarij vo-

cantˀ mōachice vite normā ꝓfeſſ⁹ ē. In q̄ q̄nto
rigore:q̄liq̄ȝ obſ̄uātia vixerit. ⁊ v̄tutū ſuaꝝ exi-
t⁹ ⁊ ōn̄ſe ſibi diuīt⁹ viſiōis patefecit ꝓuēt⁹. Nā
cū.b. vuolfgāg⁹ adhuc ī p̄rio ſolo poſit⁹. pegri
nari ꝓ amore dīno affectaēt. ⁊ hmōi deſiderijs
ſctoꝝ ſe ſuffragijs ingitˀ ꝯmēdaēt btm xp̄i ꝯfeſ
ſorē othmarū.cui ſe ſuaq̄ȝ freq̄ntiſſime ꝯmēda-
bat.ſibi ī ſōnis aſtaē videbat.quē iuſſ⁹ intēdere
ab eo hmōi accepit v̄ba.ga rogat⁹ a te. rogaui
dn̄m ꝓ te.maīfeſto tibi nūc fut̄a q̄dā. Paup et
inops d̄ hac ꝓuīcia egrediēis:ſ; ī alia ī q̄ ꝓ amo
re dn̄i exulabis.ep̄atū caducis reb⁹ ſatis locu-
pletē p̄deſtinatōe dīna ſuſceptur⁹ eris. C⁹ ī ad-
miſtratōe ſi fidelē te exhibueris expletis.xxij.an
nis vitā t̄nſitoriā eris exitur⁹. ⁊ et̄nā ingreſſur⁹:
Et h̄ ꝓculdubio ſcire te volo.q̄ aīaȝ tuā ꝯdito
ri redditur⁹ es ī loco vbi ſb̄ noīe xp̄i a xp̄iāis me
moria mea venerat̄ ⁊ colitˀ. Quo me ī hora exi-
t⁹ tui d̄ egypto h⁹mōi ſpo aduētuꝝ cū cet̄is q̄s
d̄ ciuib⁹ ſupnis ad te venturos ꝯſolatores hīe
merueris. Scēs igr̄ vuolfgāg⁹ hac viſiōe pce
pta.eo āpli⁹ q̄ certi⁹ itēdebat aciē mētis ī ſpecu-
lū dīne ꝯtēplatōis.reputās igr̄ ſecū q̄lit̄ ī ſalute
alioꝝ ſibi ꝯceſſū duplicaēt talētū. C⁹ rei gratia
mōſteriū ⁊ mōchū deſerēs imo ſm aplm maio-
ra emulari cariſmata cupiēs. p alemaniā deue-
nit exul ī noricū.ad c⁹ orietalē p̄tē cū hūili comi
tatu p̄tēdēs.p̄dicādi grā pānonie petijt ꝯfinia.
e q̄ p piligrinū pataviēſem ep̄m euocat⁹ pie vt
decuit hūanitatis ab eo ſuſcipitˀ ⁊ fouetˀ officio
Apud quē eē rogat⁹ ē. ⁊ iuſſ⁹ māſit aliq̄t dieb⁹.
Hoc intˀ cetera prudēti ſecū tractās mēte. q̄re
ꝓhibit⁹ ſit ab adducēda ad deū pānanioꝝ gen
te. Quo ꝯmoratōis t̄pe idē ep̄s optīe viſus. vt-
pote q̄ erat apprime erudit⁹. ⁊ genē nobiliſſim⁹.
clādeſtina ⁊ maīfeſta dīni h̄uicij obſ̄uatōe ac aſ
ſidua ſacre ſcript̄e idagatōe ſatis ꝓbauit.hunc
quē ſuſcepat pegrinū n̄ eē gyrophagū:ſ; ſtabi-
lē et vere fidei domeſticū. Vn̄ ⁊ q̄ſdā de ſuis fa
miliaritˀ ꝓ eo alloq̄t̄ dī. O q̄ȝ felix eccl̄ia q̄ dō vo
lēte iſto donabitˀ ſacerdote. Ergo neceſſ̄iū valde
vidētˀ ⁊ vtile. vt huic famulo dei petā regimen
Ratiſbonēſ ep̄i.q optīe ꝯueit ſicubi habūdat
bona volūtas. vt eā eē ad bōa opa ꝓcedē faci-
at bn̄ collata facultas. Bonū q̄ppe qd̄ h̄ vir
ſemīare voluit.īduratis cordib⁹ paganoꝝ ⁊ ſa-
lutis obſeq̄uȝ qd̄ r̄pulit cecitas illoꝝ.q̄n̄q̄ȝ for-
taſſis h̄ eodē agꝛ dn̄icē excolētē:dabit fructuȝ
ſuū ī pp̄l̄is xp̄ianoꝝ. Ad h̄ q̄dā ridētes dixerūt
Quō fieri p̄t vt iſte paup ⁊ igt⁹ ad hōrē acce-
dat tāti ep̄at⁹.cū iā aliq̄ alti ſanguīs pſone.hūc
apd̄ īpatorē p̄dijs ⁊ pecuīa ꝯp̄ſantes ſibi ꝯtē
tarūt acq̄ſcē. Quib⁹ ille refert v̄ba pōderoſa:
ſ; nō adeo moroſa. Diuīa et hūana. valde inter
ſe ꝓbantˀ diſtaē iudicia. Sȝ ſcrutator cordiū et
renū.ab initio mūdi elegit ꝯtēp̄tibilia ⁊ īḡbilia.
vt ꝯfundēt fortia. Et ecōtrario mūd⁹ qd̄ ſuū ē
ſupbe ad horā extollit.ac ī breui cū ꝯfuſiōe diſ
tollit. Vn̄ opep̄ciū cēſeo.q̄ mittā ad marchico
mitē.c⁹ ꝯſilio mira ſolȝ facē īpator. vt ſugerēt e
ne p ābitōȝ aut ſimoniacā hēſim. quēq̄ȝ ep̄aleȝ
ſinat accipe dignitatē:ſ; ob eternā remuneratō
nē.quē hūilē ⁊ modeſtū ac eruditū iuenerit. nec
nō officijs eccl̄iaſticis aptū eē ꝓbauerit. hūc c⁹-
cūq̄ȝ ſit ꝯditōnis vl̄ ꝑentele ꝓmoueri faciat ad
culmē eccl̄ie. Per legatōȝ igr̄ ep̄i. ac ſugge-
ſtionē ꝯſiliarij.imꝑator ſue et eccl̄iaſtice vtilita
ti admonit⁹.imo qd̄ veri⁹ ē nutu dei c⁹ ī manu ē
cor regis. Pn̄ceps bon⁹ otto ſcd̄us. aīo muta-
t⁹.oēs q.ꝓ eodē ep̄atu adipiſcēdo laborabant:
auertit. ⁊ ſe totū ad electōȝ venerādi viri ꝯūtit
vuolfgāgi. Sicq̄ȝ legatos p⁹ eū celeritˀ mittit.q
vt miſſi fuerāt p̄gētes:iuenerāt eū cuȝ p̄nomiato
ep̄o ꝯmorātē:ſ; iā ad patriā repedaē cogitatē.
Btūs aūt vuolfgāg⁹ ignar⁹ erat legatōis īpato-
ris. ⁊ ceteraꝝ reꝝ ꝓ ſe geſtaꝝ. ⁊ idcirco aīm intē-
debat alioꝛſuȝ. Cūq̄ȝ legati q̄re venerīt ei indi-
carēt.p̄mū recurrit ad ſecretariū cordis.ſe ſua-
q̄ȝ deo ꝯmēdās ī itimis.deīde ep̄o piligrimo. c⁹
caritate ibi detēt⁹ erat.cām ſuā exponēs.id q̄ g̅-
uabatˀ t̄pamēto leuiabat ſimplicitatis colūbine
ac prudētie ſerpētine.atq̄ȝ ī hūc moduȝ ꝓloq̄tˀ
dī. Hoc nouum qd̄ ih p nūcios imꝑatoris dn̄i
ottonis ſcd̄i veīt.caritas tua efficit.cui p̄mū bo
ne volūtatis abſq̄ȝ dubio erit. ſ; mee ꝑuitati ti-
morē īcutit.q̄r neſcio ſi volūtas dī ſit. Et q̄r mū
dus ſub ſpē religiōis m̄ltos ad vicia t̄hit. Cui
ridens ep̄s dixit. Q̄r dicis te timē. h̄ mētis ē ꝓ-
uide. Sȝ hāc ī bonā ſpem erigit p̄s.q̄ dīc. Ini-
tiū ſapiētie timor dn̄i. Et iteꝝ. Timor dn̄i ſcēs
ꝑmanēs ī ſecl̄m ſecl̄i. Tl̄ia q̄ȝ pontifice ꝓlo-
q̄nte. vir venerād⁹ vuolfgāg⁹. p mētis ſpecula-
tōȝ.diſpēſatōis dīne intuēs moderamē.ſubſeq
tur dī. Ecce h̄u⁹ dn̄i fiat ih ſm v̄bū tuū. Tunc
arrepto itinē cū his q miſſi fuerāt ab īpatore.te
tēdit ī p̄tes occidētales bauarie. Cūq̄ȝ ꝑuētum
eēt ad regiā citatē.cler⁹ ⁊ pp̄l̄s ſm morē eccl̄ia-
ſticū vnanimitˀ vt īpator petijt.ſcēm vuolfgan-
gū elegerāt.atq̄ȝ cū vniūſali electōe ad curiā cuȝ
regiā miſerūt. Cūq̄ȝ ī p̄ntiam ceſaris eēt delat⁹:
an pedes ei⁹ ꝓſtrat⁹.ſe dixit indignū.indoctuȝ.
ignobilē.ſub monachi ꝓfeſſiōe degentē.ſine li-
cētia ſui abbatis nihil accipe debē. Poſtremo.
ne locum ſcēm vilitate violare iplorauit. Impa
tor aūt vidēs eū deifice rēnuentē. magis de ꝓbi-
tatis eius dignitate cert⁹.q̄ȝuis reluctāti.multī
q̄ȝ gemēti ep̄atū ꝯmēdauit. Deīde cū comitatu
fideli multoꝝ remiſſus.ratiſbonā eſt ingreſſus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ibiq̄ȝ cū cāticis leticie ſuſcipit᷑. atq̄ȝ more pōtifi-cū itroizat⁹ a clero ⁊ ṗplo i ūmo paſtoꝛi ɔmēdat᷑ nec nō a frederico archiep̄o. illiuſq̄ȝ ſuffragāḙs p⁹ aliq̄t dies i ſacerdotē aplicū ibidē ɔſecratur Jgiꝛ p⁹ mlta pietatis ⁊ eqitat᷑ opa. q̄b⁹ d̄o ſuīre ſtudebat febricitaꝛe cepit. quā corꝑis moleſtiā il li q̄ neſcit occaſū ſedul᷑ p̄cib⁹ vite ſue ɔmēdauit excurſū di. De⁹ miſeri digneꝛ. ⁊ m̄ miſero pc̄to-ri. morte nūc ſubeūti. ⁊ cuiq̄ȝ eā timide ac hūilit᷑ aſpicienti. h̄ cū dixiſſȝ. ſuerēt ocl'us clauſit. ac ve lut i ſōno pauſās. p̄die kl'. nouēbꝛiū i pace q̄euit

Epiſcop⁹ quidā medi

olanēſis Sabin⁹ noīe. vir vite venerabil᷑ (ſic re-fert petr⁹ rauēnēſis i li. geſtoꝝ nōbiliū) p⁹ mr̄eȝ dn̄i v̄ginē katherinā i p̄cipua deuotōne hēbat hāc et ab īfātia ſibi ſpōſā elegerat ⁊ ipaȝ oībus ſacris v̄gib⁹ p̄ferre ſolebat. vtpote adiutricē fi-deliſſimā. Cū igiꝛ p̄dict⁹ pſul vlt᷑ mare nauigaſſȝ cū abbate theodoꝛo d̄ mōte caſſino ⁊ duob⁹ ca pellanis ⁊ militib⁹ ⁊. xv. ſuis. ⁊ ſepulcrū dn̄i viſi taſſȝ. mōtē ſyna ſil'r adierit. Et ecce dux q̄dā tur-coꝝ ferociſſim⁹ hoſtis xp̄ianoꝝ. a ſoldano redi-ens cū ml'tis armatis ep̄o i pede mōtis occurrit C⁹ comitiuā vt vidit atrocit᷑ mox ꝑemit di. Sic feci familie ſic faciā dn̄is. q̄d cū dict⁹ ep̄us et ab bas vidiſſent. cepert ducē rogaꝛe di. Liceat q̄ſu m⁹ nob mōtē ipi⁹ pri⁹ aſcēdē ⁊ glioſe v̄gis tūbā viſitaꝛe. deide q̄cq̄d tibi placuerit ſuſtiebim⁹ pa-tiēter. Quib⁹ r̄ndit. Necē ē hac vice vt mea nō vr̄a volūtas fiat. ⁊ ɔfeſtī p̄cepit vt lingua. oclis aurib⁹. narib⁹. manuū ac pedū ſūmitatib⁹ vter-q̄ȝ p̄uaret᷑. ſicq̄ȝ adhuc ſemiuiui i iumētis ad tu mulū veherēt᷑. dixitq̄ȝ. Nūc q̄d vobis valet h⁹ ſepulcri viſitatio. Et adiecit. Cū mēbra vob re naſcunt᷑ q̄d ipoſſibile ē: tūc abſq̄ȝ dubio dei vr̄i legib⁹ adhēbo. Cū ḡ ad tūbaȝ v̄gis veniſſent: abbas ɔtinuo expirauit. ep̄s v̄o ſic potuit p̄ces fudit. Et ecce circa noct'l mediū mōs tot⁹ vehe-ment᷑ ɔtremuit. tātuſq̄ȝ terroꝛ ac pauoꝛ ducem inuaſit cū ſuis. vt īde fugē vellēt nec valēnt. Po ſtea ꝑ trium v̄o horaꝝ ſpacia tāta lūis redun-dātia ibidē reſplēduit. vt n̄ ſolū vicini: ſ᷑ et ſa-raceni i remot'l ꝑtib⁹ ɔſtituti. hora eadē vigilā-tes diē clarū crederēt eē factā. ⁊ ipm̄ mōtē ſyna i ſolē ɔuerſū eſtiabāt. Jnt᷑ea v̄go katherina de tumulo. pceſſit ⁊ triſte caput ſui amatoris tactu blādo ꝑmulcēs. p̄mo ocl'os. aures. naſū ⁊ liguā deide mēbra oīa doloroſa ꝑungēs p̄ſtine reſti-tuit ſanitati. Cū vir dei glioſā v̄ginē corꝑalib⁹ cernēt ocl'is. ieffabili gaudio r̄plebat᷑: ſ᷑ fulgorē pulcritudis eꝰferre n̄ valēs ad pedes ei⁹ cecidit quē ipa ſtati p̄cipiēs eleuari. Nā duo pulcerri-mi iuuenes iux̄ eā ſtabāt. ipm̄ d̄ t̄ra leuabāt. cui

v̄go. Scire debes mi care. q̄ꝛ amatoꝛ me⁹ ⁊ ſpō ſus me⁹ ihs xp̄c h̄ ⁊ i futuro te ⁊ omēs hōrātes me pat᷑⁹ ē hōrare. Et q̄ꝛ ꝑdidiſti ꝓpt᷑ me liguam tuā. vix i ꝓꝓrio ydeomate expeditā. ecce como-daui tibi meā i greco ⁊ latio ꝑitiſſimā. Pret᷑ea. oēs aīas familie tue noueris eē i ſinu abrahe. fa cto inſuꝑ die craſtia cū miſſaꝝ ſolēnia celebra-ueris. lc̄to euāgelio ſingl'a mēbra abbat'l d̄ oleo q̄d ſudat d̄ tumulo meo ꝑunges: ſicq̄ȝ ſuſcitabi tur ⁊ añq̄ȝ diuīū officiū ɔpleaſ ad vigorē ⁊ ſtatū p̄ſtinū reformabit᷑. His dc̄tis v̄go btiſſima de xtrā pōtificis app̄hēdit. dāſq̄ȝ illi anulū p̄cioſū ⁊ cartulā aureis lr̄is ſcriptā ⁊ diſꝑuit. ⁊ miri ib-dē odoris fragrātia remanſit. Cartula v̄o tres v̄boꝝ lineas hēbat ⁊ h̄ ꝑ oꝛdinē ɔtiebat. p̄ma linea. ſabine he lr̄e ſūt int᷑ me ⁊ te ſig̃ dilectōnis ꝑpetue. Sc̄da fec̄ tibi meritū ȝ igēs doloꝛ. faciet tibi gaudiū vehemēs amoꝛ. Tercia. ducē bapti zab: ſan⁹ ad ꝓꝓria remeab: ſicq̄ȝ decēnio expleto laudabilit᷑ mecū eris i celeſti pallatio. Tūc vir i-mēſas gr̄as ⁊ laudes d̄o reddidit ꝓ tāineffabi-li ɔſolatōe. quā ei exhibuerat p̄ntia v̄gis glio-ſe. Facto igiꝛ die dux mōtē aſcēdit. ⁊ cū ep̄m ad altaꝛe p̄cedētē. vidētē. loquētē. ⁊ oīa mēbra inte-gl'it᷑ hn̄tē ɔſpicēt: obſtupuit vehement᷑. Tūc le cto euāgelio p̄ñte duce. ep̄s mēbra abbatis q̄ i medio poſit⁹ erat vngēs ꝑ oꝛdinē abbas oībus videntib⁹ rediuiu⁹ apparuit. Sicq̄ȝ mēbris oīb⁹ r̄naſcētib⁹ añq̄ȝ diuīū officiū ꝑficēt pleiſſime ſa-nat⁹ ē. Quo viſo miracl'o: dux lacrimis ꝑfūdit᷑ corde ɔpūgit᷑. ⁊ āplectit᷑ fidē. ⁊ cū ml'tis nobili-b⁹ ꝑfecte credētib⁹ ab ep̄o baptizat᷑. Qui cum hēdib⁹ carēt: ſecl'o renūciauit. t̄ra ſuā vēdidit ⁊ bonā poꝛtōeȝ fr̄ib⁹ i mōte ſyna degētib⁹ t̄didit. Romā cū ep̄o ⁊ abbate ⁊ alijs multis deuotōis gr̄a veit. ml'ta auri pōdera ſecū d̄ferēs paupib⁹ tribuit. Deide ad ɔſiliū ſc̄ti ſabini: famoſiſſimū mōſteriū v̄ginū q̄d di aula dei i hōꝛe. b. kathe-rie fūdauit. q̄d i ml'tis poſſeſſiōib⁹ ⁊ diuitijs am pliauit. Poſtrēo i mōte caſſino mōchalē hitū ſuſcepit. ibidēq̄ȝ xp̄o regi. ſueq̄ȝ mr̄i ⁊. b. katheri ne q̄ȝdiu vixit deuotiſſime militauit. ſc̄s v̄o ſa-bin⁹ cū p⁹ decēniū ad extremū veiſſȝ: dignū deo ſpm̄ efflauit. ſ᷑ cū ligua e⁹ i oꝛe ei⁹ mīme apparēt nulli dubiū q̄n v̄go glioſa eā tulit. q̄ ſuo deuo-to eā ꝑ decēniū mutuauit. Jn hui⁹ q̄ȝ glioſi ep̄i memoꝛiā anul⁹ ⁊ carta ap̄d mediolanū vſq̄ȝ ho die ſeruantur.

Finit lombardica hyſtoria ꝑ mandata An-thonij koburger Nurenberge impreſſa Anno ſalutis. Mcccclxxxij. kl'. octob.